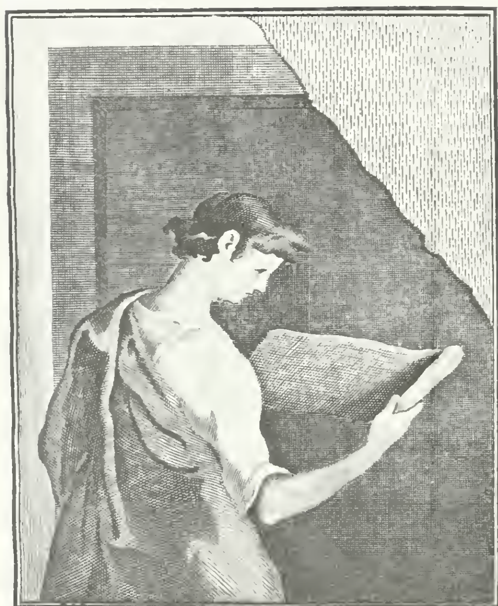

SOUPIS

PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH

V KRÁLOVSTVÍ ČESKÉM

OD PRAVĚKU DO POČÁTKU XIX. STOLETÍ.

VYDÁVÁ

ARCHAEOLOGICKÁ KOMMISSE
PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ

ŘÍZENÍM SVÉHO PŘEDSEDY

JOSEFA HLÁVKY.

X.

POLITICKÝ OKRES TŘEBOŇSKÝ.

PROVEDLI

FRANT. MAREŠ A JAN SEDLÁČEK.

V PRAZE 1900.

NAKLÁDEM ARCHAEOLOGICKÉ KOMMISSE PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

SOUPIS

PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH

V POLITICKÉM OKRESU

TŘEBOŇSKÉM.

PROVEDLI

FRANT. MAREŠ A JAN SEDLÁČEK.

V PRAZE 1900.

NÁKLADEM ARCHAEOLOGICKÉ KOMMISSE PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

TISKL ALOIS WIESNER V PRAZE.

PŘEDMLUVA.

Vydávajíce tuto Soupis památek historických a uměleckých okresu Třeboňského, připomínáme, že 1. ježto v tomto okresu praehistorie téměř zcela chybí, větší pozornost jsme věnovali nálezům historickým. 2. Při popisování a reprodukci stavíme na přední místo předměty původu domácího, českého. Proto také nemálo litujeme, že pro špatné osvětlení fotografovi nebylo možno zachytiti oltářní obrazy sv. Augustina od Petra Kecka a sv. Vavřince od Škrety v chrámě Páně Třeboňském. Při tom nebude snad nám ve zlé vykládáno, že stručně připomínáme i památky z tohoto okresu pocházející, ale jinde chované. 3. K historii přihlíželi jsme svědomitě a přinášíme tudíž zprávy a nápisy k stavbě budov se vztahující, třeba se více nezachovaly. Tak podáváme i legendy náhrobků nyní více nečitelné. Historická dáta mají buď na stáří neb na význam předmětu ukázati, znaky a p. vysvětliti. Ale přitom jsme nikdy s očí nepouštěli, že Soupis jest v první řadě inventářem a nikoli souvislou historií předmětů, a proto jsme největší stručnosti šetřili. Všechny kostely a kaple jsou orientovány, proto bylo by bývalo zbytečné to u každého předmětu zvlášť připomínati. Při půdorysech značí plná černá barva dobu románskou — přechodní, křížování dobu gotickou, husté čárkování dobu renaissanční a barokní, čárkování řidší dobu 19. století.

Většina vyobrazení zhotovena dle fotografií p. J. B. Kocipińského, fotografa v Třeboni, světlotisky od K. Belmana v Praze, vzdálenější předměty fotografovali místní amateuři pp. R. Hartmann, c. k. professor státní reálky v Praze, Bohumil Klaška, učitel na měšťanské škole v Kard. Řečici, Viktor Kroh, knížecí vrchní inženýr v Praze, Frant. Malecha, městský důchodní ve Veselí n. L., R. Wondra, kníž. assistent a Al. Vorel, kníž. geometr v Třeboni. Jim všem platí za jejich nezištnou pomoc naše srdečné díky.

Povinné díky vzdáváme také J. Jasnosti knížeti pánu Adolfu Josefu ze Schwarzenberga, sl. obecním zastupitelstvům v Třeboni, v Lomnici a Veselí n. L. za značné příspěvky v penězích, jež na náležitou ozdobu Soupisu věnovati ráčili, jakož dále velebnému duchovenstvu, sl. městským radám, p. učitelům i jednotlivcům, kteří přišli snahám našim s všelikou ochotou vstříc.

V Třeboni o vánocích 1899.

Frant. Mareš. Jan Sedláček.

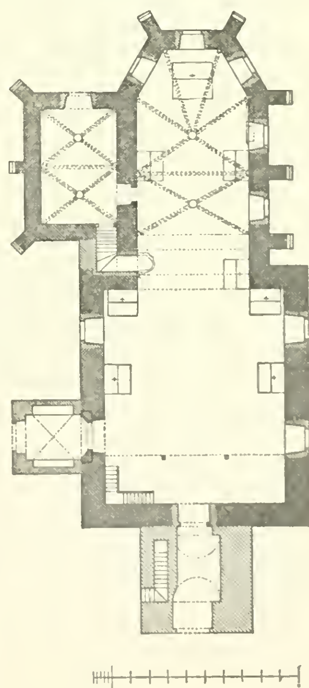
Bošilec.

Joh, Trajer, histor.-statistische Beschreibung der Diöcese Budweis str. 123, 1011; L. Domečka, Průvodce po Třeboni a okolí 57; V. Tomek, Praha III. 77; A. Sedláček, Místopisný slovník 50; J. Braniš, Některé zvláštnosti starších chrámových staveb jihočeských, Památky XVII. 211.

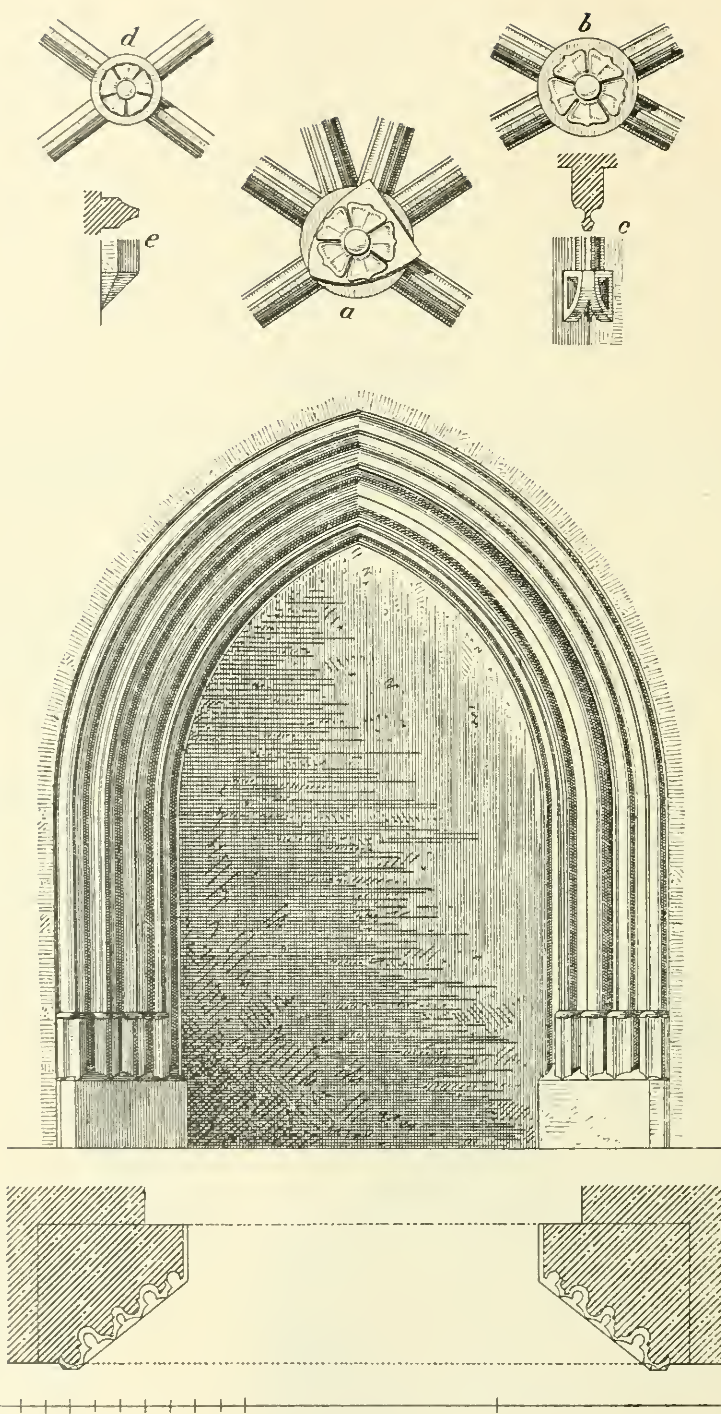
Již r. 1318 jmenuje se Ulricus de Bossulecz. Farní chrám z přechodní doby patřil k proboštství Všech Svatých v Praze, ale v polovici 14. věku bylo tu již podací právo Rožmberské. R. 1355 věnovali Petr a Jošt z Rožmberka a Tobiáš z Bechyně svaté ostatky, jim od cís. Karla IV., krále Ludvíka Uherského a patriarchy Mikuláše Aquilejského darované kostelu

Obr. 1 Bošilec. Kostel.

Obr. 2. Bošilec. Půdorys kostela.

Obr. 3. Bošilec. Portál lodi, svorníky, profily žeber v presbytáři *(a, b, c)* a v sakristii *(d)*

Obr. 4. Bošilec. Presbytář.

Bošileckému. Roku 1358 založili řečení bratři Rožmberští zde kapli sv. Jana Ev. a Zdeněk ze Lhoty odkázal k ní platy v Záblatí. Jeho znak s fafrnochy v kamenu vytesaný zasazen jest nad vchodem z presbytáře do sakristie. Dle zachovaného nápisu byl chrám dne 12. června 1493 od Beneše z Waldšteina, biskupa kamínského, znova vysvěcen. Osiřev v čas 30tileté války, přidělen jest k Veselí. R. 1703 dostal, byv opraven, svého faráře.

Vysoký presbytář o jednom travé, třemi stranami nepravidelného šestihranu zakončený, jest goticky sklenut. Žebra žlábkovitá opírají se o konsoly rozmanitých tvarů, z nichž dvě podepřeny jsou polosloupečky, k vůli oltáři částečně uraženými; na svornících pětilistá růže; po straně epištolní nalezá se ve zdi got. výklenek.

Sakristie jest podobně presbytáři sklenuta o dvou travé, žlábkovitá žebra nemají konsol, nýbrž končí v způsobu hrotu; svorníky krášleny růžicemi. Dveře z presbytáře do sakristie vedoucí mají starší got. kování hrubého provedení.

Opěrné pilíře u presbytáře i sakristie o jednom ústupku jsou prejzy kryty.

Loď krátká má rákosový strop a novější dřevěnou kruchtu; z kobky vede bohatě článkovaný got. portál. Okna v lodi i presbytáři původně gotická, jsou předělaná a segmentovým obloukem zakončena.

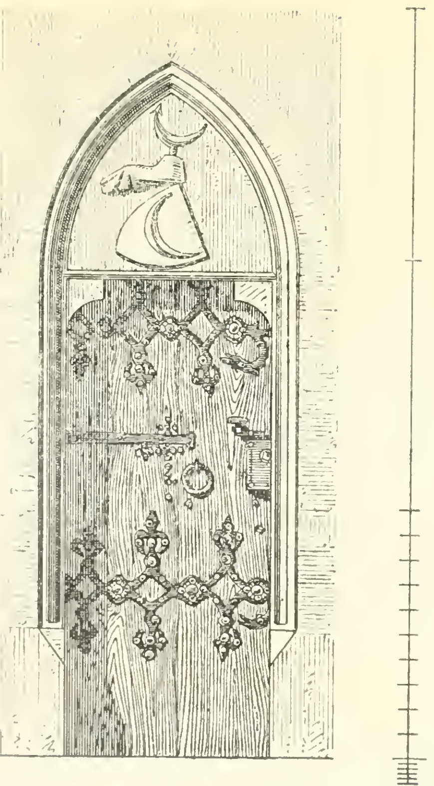
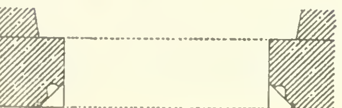
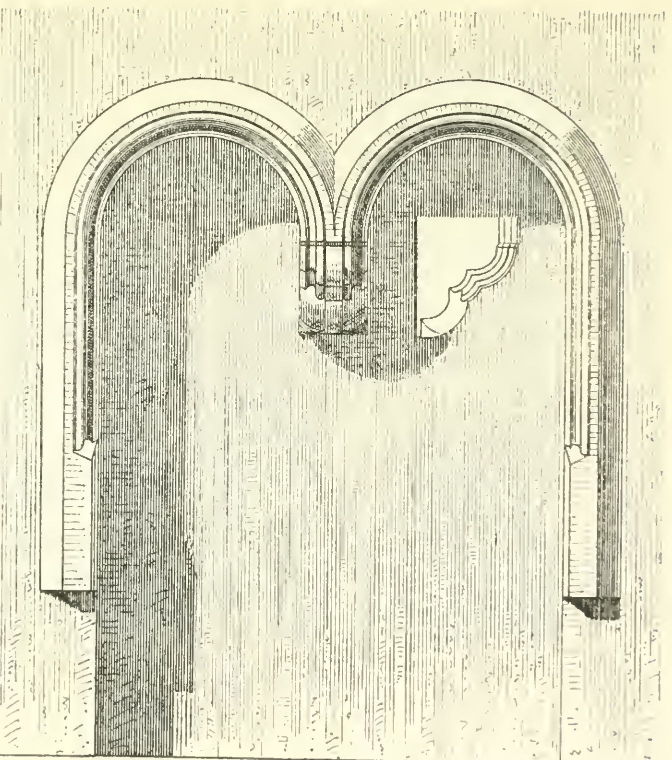
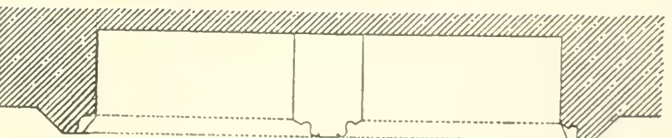
Věž stála původně na obdélném travé mezi lodí a chorem, které tvoří zároveň triumfální oblouk; r. 1836 postavena v průčelí chrámovém nynější věž na místě někdejší dřevěné zvonice.

Hlavní oltář s archandělem Michalem, sv. Šebestiánem, sv. Rochem, v. Václavem a sv. Janem Nep. jest dílo Třeboňského truhláře Jana Krebse. z r. 1707. Poboční oltáře sv. Jana Nep. a sv. Isidora pocházejí z r. 1772 Další 2 oltáře v lodi: Piety a sv. Linharta vykazují dosti dobré řezby z 18. století. Kazatelna v podobě velryby (delfína) přišla sem r. 1786 ze zrušeného kostela sv. Barbory u Třeboně.

Zmínky zasluhují staré mosazné got. svícny a socha P. Marie s Ježíškem, dřevěná z 16. stol.

Nedaleko hlavního oltáře visí na straně evangelia starší dřevěná deska zarámovaná s následujícím nápisem:

ANNO DOMINI 1493. DIE 12 MENSIS IUNIJ
EGO BENEDICTUS EPISCOPUS CAMINENSIS,
CONSECRAVI ECCLESIAM HANC IN HONOREM SANCTI
MARTINI EPISCOPI ET CONFESSORIS, ET RELIQVIAS
SACRAS IN EA INCLUSI, SINGULIS CHRISTI FIDELIBUS
IN ANNIVERSARIO CONSECRATIONIS DEVOTE IPSAM
VISITANTIBUS INDULGENTIAS CONSVETAS
CONCEDENS, ET ALIA ALTARIA HUJUS ECCLE-

Obr. 5. Bošilec. Dveře do sakristie. Výklenek v presbytáři.

SIÆ ETIAM CONSECRAVI, REGNANTE SERENISSIMO PRINCIPE WLADISLAO HUNGARIÆ ET BOĚMIE REGE & C.

Jediný náhrobek ze žuly, 0·99 *m* široký, 1·94 *m* vysoký, nalezá se v dlažbě lodě blíže kazatelny; nápis zní: Ecclesie Hujus a deo Paroch. prefectus Curatus Primus Et Benefactor Munific. Admodū Rdis. Dnus Wencesl. Georg Mann Petrinus Transact. in Benef. ZZ anis Die XV. sept. Anno 1730 Meritis Plen. obiit et hoc in loco Genitor. Suis apposit. Gloriosam expect. anastasim ✝

Zvony: Zvon největší zdoben jest obrazem P. Marie s Ježíškem na půlměsíci stojící, má u koruny got. ornament a v got. minuskuli ve

Obr. 6. Bošilec. Socha madonny.

Obr. 7. Bošilec. Kazatelna.

dvou řádcích tento nápis: Anno domini millesimo quingentesimo decimo octavo. En ego campana nunquam pronuncio vana, ignem vel festum, bellum aut funus honestum. Qui me fecit, magister Bartolomeus nomen habet, in Nova civitate Pragensi. Veni sancte spiritus reple cor tuorum. Rozměry: 1·11 *m* prům. — 84 *m*. šikmá, —·88 *m* kolmá výška, —·17 *m* koruna.

Zvon prostřední, novější, z litého železa.

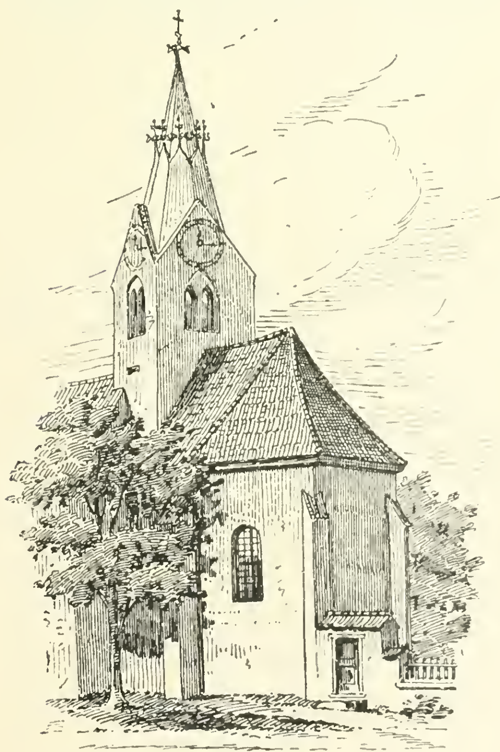
Nejmenší zvon s obrazem sv. Tomáše a listem akantovým má nápis: Zur Gottes Ehr hat mich gegossen Antoni Pegl in Budweis anno 1764. Sanct. Thomas apostolus. Rozměry: —·68 *m* průměr, —·53 *m* šikmá a —·57 *m* kolmá výška.

Bukovsko Dolní.

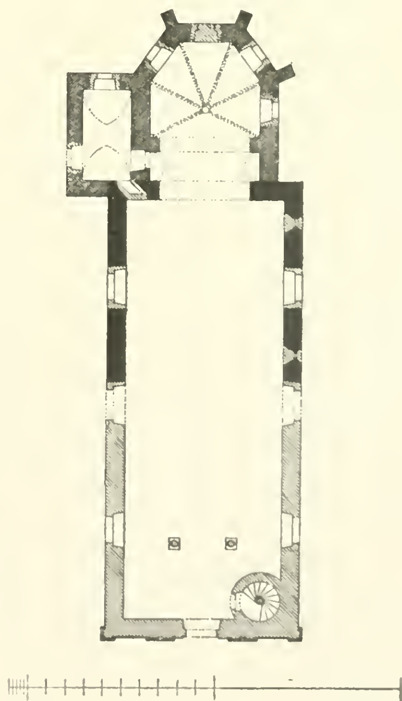
Trajer 124; Toman, Památky II. 323; Domečka 59; A. Sedláček, Hrady a zámky III.; Braniš, Památky XVII. 211; Sedláček, Místopisný slovník 83. Mitth. d. C. C. I. 146. XXV. 122.

R. 1899 nalezen masivní bronzový palstav 18 *cm* dlouhý.

Městys Dolní Bukovsko druhdy královský, stal se 1323 Rožmberským. Chrám Narození Panny Marie jest z přechodní doby a připomíná se r. 1359.

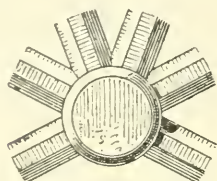
Obr. 8 Bukovsko Dolní. Kostel (presbytář.)

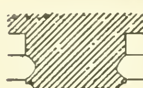

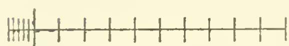
Obr. 9. Bukovsko Dolní. Půdorys kostela.

R. 1558 vykonával tu funkce farář Bošilecký, po roku 1620 farář Veselský a po roce 1703 opět Bošilecký. R. 1785 zřízena tu lokalie.

Presbytář zakončený třemi stranami nepravidelného šestiuhelníku jest goticky sklenut, žebra jsou žlábkovitá v hroty zakončená, jediný svorník jest hladký. Opěrací pilíře, bez ústupku, jsou žlábky kryty; okna, původně gotická, nově rozšířená a v polokruhu sklenuta.

Obr. 10. Bukovsko D. Svorník z presbytáře.

Sakristie má valené, avšak ještě got. klenutí, loď, roku 1854 o polovinu prodloužená, rákosový strop; na jižní straně pod římsou dosud viděti stopy dvou zazděných malých románských okének.

Čtyřhranná věž vybíhající v osmihranný zděný jehlanec, přerušený štítky s růžicemi kovovými, spočívá na dvojitém triumfálním oblouku mezi lodí a kněžištěm a má podvojná, ale již gotická okna.

Oltáře pocházejí z doby novější; jedině kazatelna jest z konce 18. stol.

Z inventáře buďte uvedeny: 2 mosazné renaissanční svícny, 1 barokní cínový svícen a barokní kalich s tepaným stříbrným ornamentem na kupě a s nohou ze začátku 19. stol.

Ze zvonů pocházel největší od Šimona Urndorffera z r. 1654, ale byv přelit, dostal nápis: VLILI A PERNER A SYN V BUDĚJOVICICH LÉTA PÁNĚ MDCCCXCII NÁKLADEM OSADNÍKŮ DOBRODINCŮ A STUDIJNÍHO FONDV. Krášlí jej obrazy sv. Matouše, sv. Jana Nep., P. Marie, sv. Václava a sv. Floriana. Rozměry: 76 *cm* průměr, 55 *cm* šikmá a 57 *cm* kolmá výška, koruna železná.

Prostřední zvon s obrazy sv. Barbory a P. Marie má legendu: Fusa Budvicy 1777 A. Josef Perner. Rozměry: 62 *cm* průměr, 45 *cm* šikmá a 46 *cm* kolmá výška mimo koruny 10 *cm* vysoké.

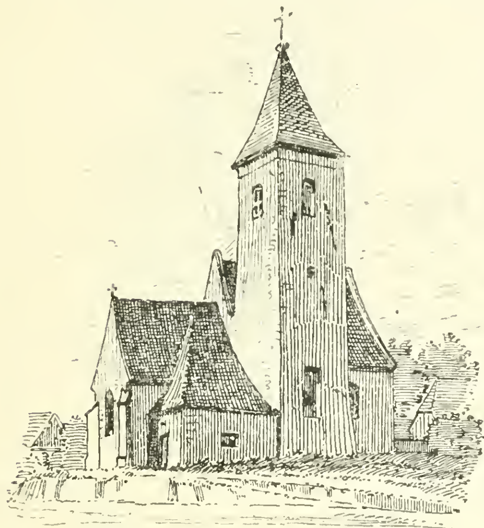
Nejmenší zvon sv. Václava s obrazem tohoto světce a sv. Josefa a s ornamentovanou horní a dolní obrubou má nápis: In honorem s. Wenceslai refusa 1821. Refudit Joa. Ca. Perner Budwicii sub pat. Wenceslao Corvin locali. Rozměry: 49 *cm* průměr, 36 *cm* šikmá, 39 *cm* kolmá výška, 09 *cm* koruna. — Kromě toho nalezají se ve věži 2 železné lité cymbály prům. 59 *cm* a $45^1/_2$ *cm*.

Nad městysem, ke Bzí, kde obec měla několik rybníčků, stával hrádek na němž se Rožmberkové v polovici 14. století časem zdržovali. R. 1349 mluví císař Karel IV. v listině o municio et oppidum in Buckaus. Poloze té říká se nyní »staré město« a rozličné starožitnosti: meč a p. tu nalezeny.

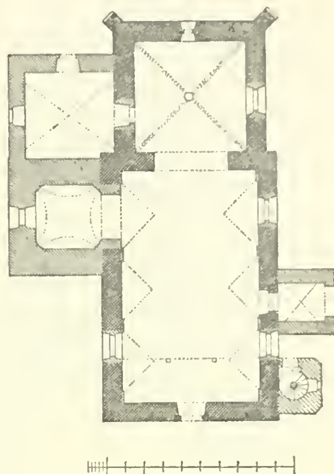
Bukovsko Horní.

Trajer 141; Toman, Památky archaeologické II. 323.; Domečka, Průvodce; Sedláček, Místopisný slovník 83.

KOSTELÍK SV. ŠTĚPÁNA mučedníka byl již 1354 farním. V 17. století patřil jako filiální k Modré Hůrce, od r. 1723 administrován od Zalší až do r. 1756, kdy dostal svého faráře. R. 1670 byl obnoven.

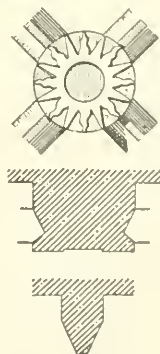

Obr. 11. Bukovsko Horní. Kostel.

Obr. 12. Bukovsko Horní. Půdorys kostela.

Presbytář jest čtyrhranný, s křížovou got. klenbou, žebra okosená bez patky, na svorníku hvězda s 16 paprsky, jaké užíval Bohuněk ze Bzí r. 1378. Za hlavním oltářem zachovalo se staré ouzké got. okénko bez kružby, ostatní jsou zmodernisována. Opěrné pilíře jsou bez ústupku.

Obr. 13. Bukovsko Horní. Svorník a žebro ze zakristie.

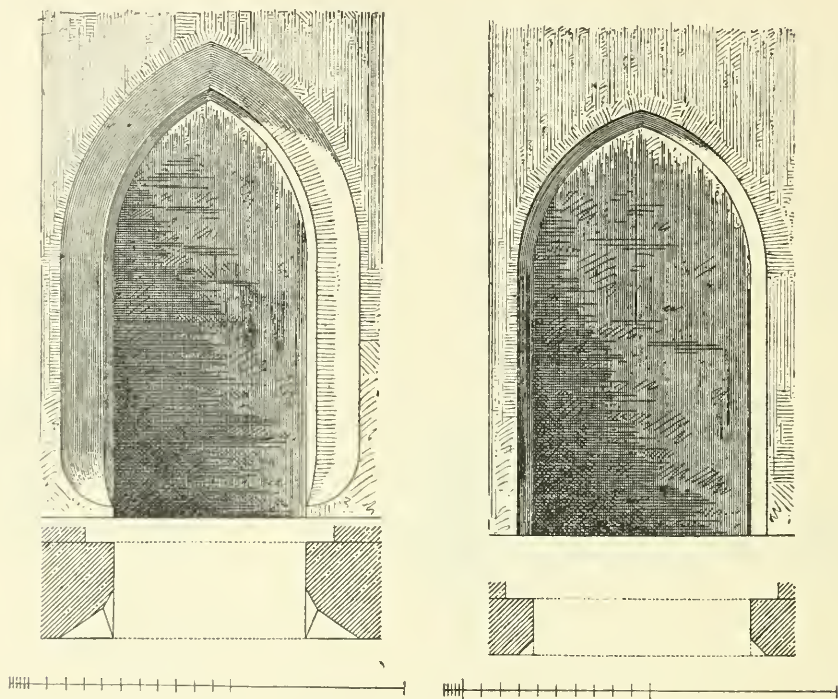
Sakristie má půlkruhové valené klenutí, taktéž jsou dveře z presbytáře do sakristie vedoucí do půlkruhu sklenuty. Vítězný oblouk gotický jest bez profilu.

Loď měla původně dřevěný, o 1·20 *m* nižší strop, nynější jest rákosovaný s vysokým oblounem lunetami přerušeným. Do lodě vedou dva got. vchody: z pozdější kobky na jižní straně a z čela; nad tímto nalezá se staré kulaté okénko.

Věž po boku kostela, později přistavená, tvoří dole kapli P. Marie a zakončena jest jednoduchou jehlancovou střechou.

Vnitřní zařízení jest barokní, chatrné ceny Z inventáře jmenujeme: 4 cínové barokní svícny, 2 barokní cínové

lampy, železný stojan na svíčky, barokní kalich mosazný, barokní kaditelnici s tepanou loďkou a mosazný reliquiář s měděnou nohou, na níž se nachází znak Vratislavský a Häuslerowský s tímto nápisem: Maria Anna comitissa de Häusler nata comitissa de Wratislaw obtulit hoc opusculum ecclesiæ in Schalzi 1743.

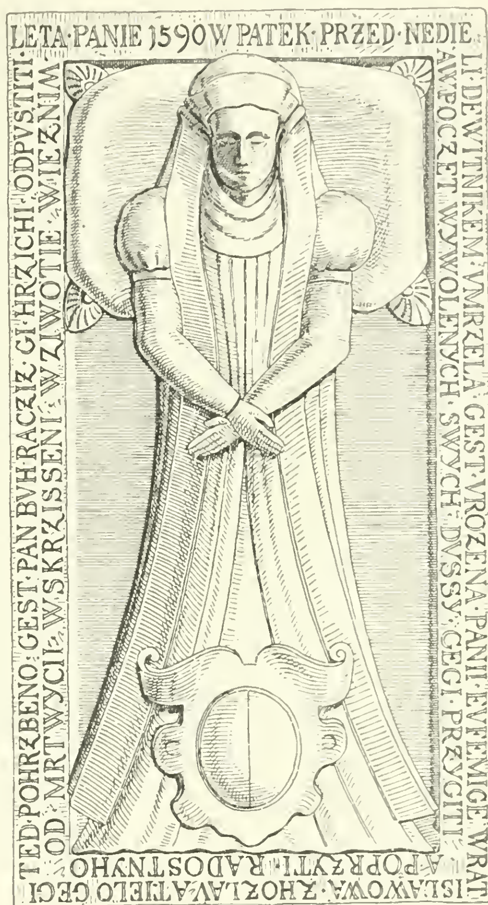
Obr. 14. Bukovsko Horní. Vchody do lodě.

Náhrobky: *1.* za hlavním oltářem z bílé žuly se znakem Vratislavským, vytesanou ženskou postavou a legendou: Leta panie 1590 w patek przed nedieli dewitnikem vmrzela gest vrozena panii Eufemige Wratislawowa z Hozlaw a tielo gegi ted pohrzbeno gest. Pan Buh racziz gi hrzichi odpustiti a w poczet wywolenych swych dussy gegi przygiti a poprzyti radostnyho od mrtwych wskrzisseni w ziwotie wicznim 1·79 *m* vys., 96 *cm* šir.

2. za hlavním oltářem ze žuly s legendou: Leta panie 1603 we strzedu po prowodni nedieli dne 9. aprilis dluh smrti czasni zaplatil gest a vmrzel vrozený pan Girzik Wratislaw z Mitrowicz a tielo geho ted odpocziwa kteremuzto pan buh milostiw beiti a hrzichy wodpustiti a w poczet wiwolenych swatych swych dussi geho przigyti a tielu radostne a potiessitedlne z mrtwych wstani dati sstiastnie racz Amen. Dusse sprawedliwich lidy sau w rukau bozych a nedotkne se gich mauka smrti. Pod nápisem znak Vratislavský.

3. Náhrobek ze žuly bílé, vsazený do zdi před kobkou s legendou Leta x 1578 (w au)tere(g) po naroze (ni panny Marie vrozenemu panu Girzik)ovi Wratislawowi z Mitrowicz L(u)dmila dczerka skrze smrt cziasnau k wiecznemu ziwotu powolana gest. Pod tím znak Vratislavský.

4. další náhrobek ze žuly bílé u kobky má tentýž znak a následující nápis: Tehoz letha 1578 w autery po swatem Mataussi druhau dcrku Barboru pana Girzika Wratislawa z Mitrowicz pan buoh z tohoto swieta k wieczne radosti powolati raczil.

Obr. 15. Náhrobek Eufemie Vratislavovy.

Zvony: *1.* Velký se znakem a podobiznou zvonařovou v medaillonku, nad ním písmena B.Z. Z.C. a obrazy sv. Šimona a Judy, s obrázky z legendy o ztraceném synu a 4 sv. evangelisty, má tento nápis: Slowutny Brykzy zwonarz z Cympergku w Nowem mieſtie Prazſkem tento zwon udielal leta Panie 1594. Dokazuget zagiſte buh laſky ſwe k nam, nebo kdyz gſme my geſſtie hrziſſni byli, tehdaz Kryſtus umrzel za nas. Mnohe tedywice nyni giz Sprawedliwi uczineni gſauce, krwi geho wyſwobozeni budeme od hniewu ſkrze nieho ſameho. Poniewadz zagiſte kdyz gſme byly neprzatele ſmirzeni gſme ſ bohem ſkrze ſmrt Syna geho. Mnohe wicze giz ſmirzeni gſaucze wyſwobozeni budeme ſkrze zivot geho. Rozměry: 98 *cm* průměr, 76 *cm* šikmá a 82 *cm* kolmá výška, 22 *cm* koruna.

2. Menší zvon se znakem Vratislavským a Waldšteinským má tento nápis: Las dir befolen sein die Glocken wie auch die Kirchen dein o Gott. Gos mich Fridrich Schoenfeld in der Altstadt Prag ao. 1678. Christoforus Franciscus comes Wratislaw de Mitrowicz dominus in Zalschi, Dirna et Ginetz, s. c. regiaeque Majestatis actualis consiliarlus et augustissimae imperatricis viduae Eleonorae civit. dotal. in regno Boëm. subcamerarius,

cum Maria Elisabetha comitissa Wratislawiana, nata comitissa de Waldstein uxore sua, fieri curavit anno dni. Rozměry: 77 *cm* průměr, 54 *cm* šikmá, 57 *cm* kolmá výška, 13·5 *cm* koruna.

Blíže Horního Bukovska směrem k Dolnímu nalezen kord.

Obr. 16. Domanín. Tabulový obraz.

Cep.

A. Sedláček, Hrady III. 193.

Na podlouhlém vršíčku u Cepských obecních rybníků »Nový« a »Starý« stávala tvrz; kamení a zvětralá malta se tu vykopávají. R. 1376 nazývá se to místo Wogikonis vertex, ale o tvrzi se již zmínka neděje.

Domanín.

Sedláček, Místopisný slovník 151; Ber. Grueber, Kunst des Mittelalters in Böhmen IV., 163; Katalog der Gemäldegallerie im Rudolfinum zu Prag str. 19, č. 51 a 52; Dr. H. Thode, Die Malerschule von Nürnberg. Frankfurt 1891, str. 46—47.

V kapli z nejnovější doby (1895) nachází se obraz a tempera na dřevě s obou stran malovaný 0·93 *m* široký, 1·35 *m* vysoký, představující na jedné straně kladení Krista Pána do hrobu a na druhé sv. Jiljí, sv. Řehoře a sv. Jeronyma. Jest to střední část křídlového oltáře, jehož křídla: hora olivetská (na rubu sv. Kateřina, sv. Majdalena a sv. Markéta) a vzkříšení Páně (na rubu sv. Jakub ml., sv. Bartoloměj a sv. Filip) z kostelíka sv. Magdaleny do Rudolfina se dostala. Pochází z kláštera Třeboňského, kdež jako hlavní oltář sloužil a potom jako vkusu více nevyhovujíc byl odstraněn. Jest to nejspíše dílo »mistra Třeboňského«, malíře Michala, jenž z počátku 15. století jako profess v klášteře tu žil. Kladení Krista Pána jest přemalováno, strana druhá dosti dobře zachována.

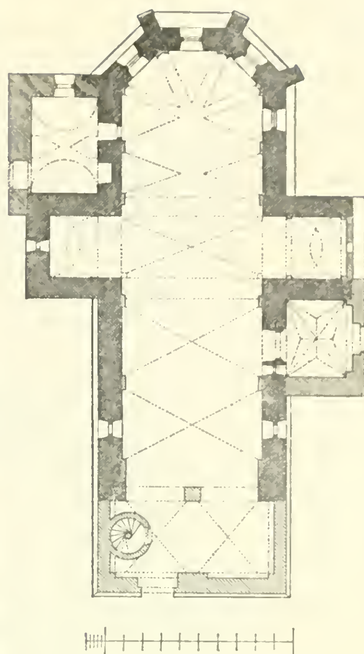
Na půdě ve škole uložen jest starší řezaný krucifix v přirozené velikosti, který stával na návsi.

Domanín. Tabulový obraz z konce XIV. stol

Obr. 17. Domanín. Tabulový obraz.

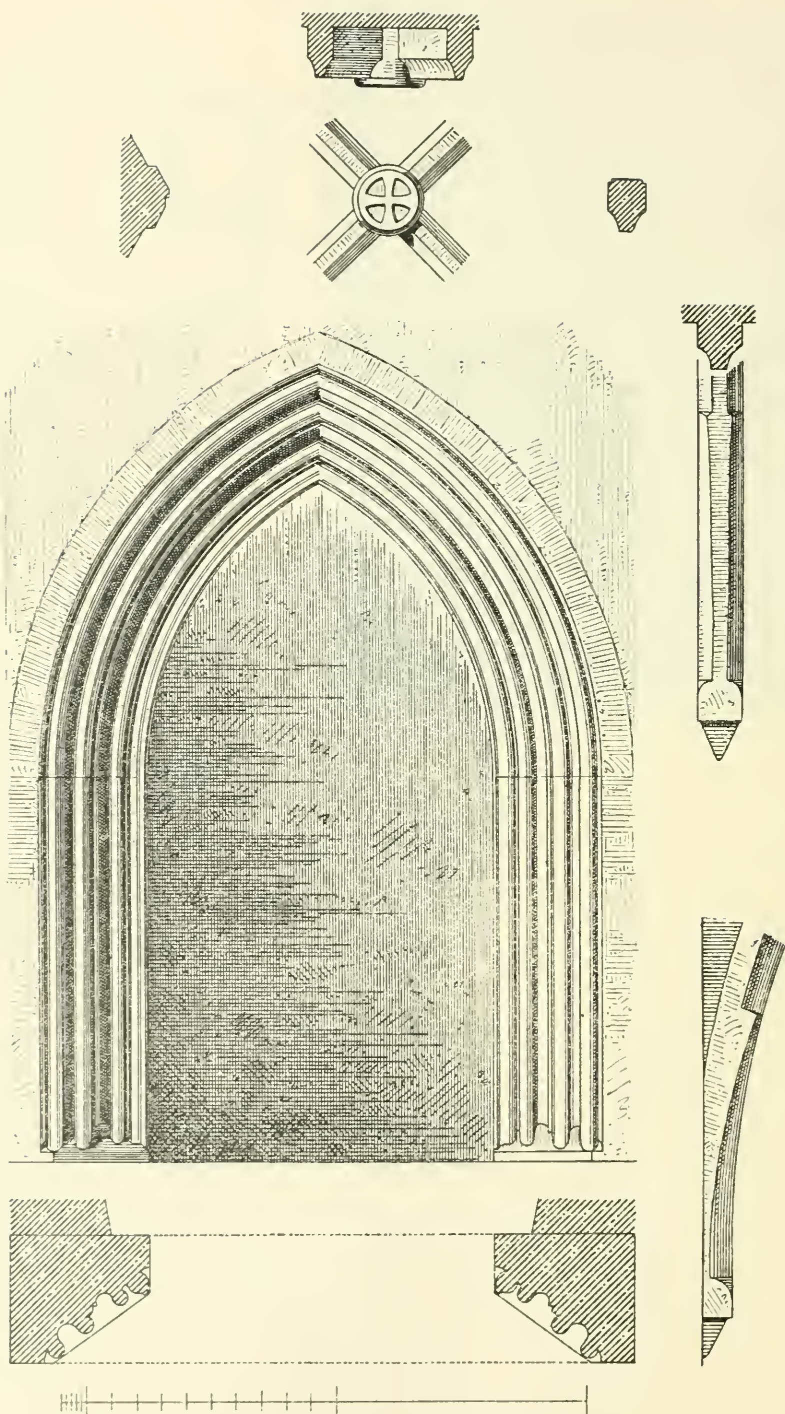

Obr. 18. Drahov. Půdorys kostela.

Drahov.

Světecký, I. 560—3; Trajer, 128; Památky XVI. 299; Sedláček, Hrady IV. 338; Hrubý, Řečice 205, Domečka 54; Dr. Podlaha, Vlast. XII. str. 1180. Sedláček, Místopisný slovník 164.

FARNÍ KOSTEL Nanebevzetí P. Marie z první doby gotiky připomíná se r. 1359 co farní. Půdorys má podobu pravidelného kříže. Na stáří lodě poukazují zazděná uzounká okénka, z nichž jedno blíže portálu jest odkryto; loď jest v našem století prodloužena a hudebním kůrem opatřena. Tenkráte byl venýř růží pětilistou zdobený, do půlkruhu zakončený, z kostela vzat, na got. formu přeměněn a do hřbitovní zdi zasazen. Růžice tyto jakož ony na klenutí presbytáře ukazují, že kostel od pánů z Hradce v druhé polovici 16. století byl značně přestavěn a při tom sklenut; dříve měl rovný strop. Do té doby padá též kobka na jižní straně ve způsobu hvězdy sklenutá. Založení presbytáře třemi stranami nepravidelného osmihranu zakončeného a opěrnými pilíři sesíleného pochází z doby pozdní gotiky, jest tedy jen o málo starší. Valená klenba sakristie náleží novější době. V lodi, do níž vede bohatě článkovaný got. portál, objeveny zbytky nástěnných maleb, starších než klenutí: sv. Antonín modlící se

Obr. 19. Drahov. Portál. Svorník a profily žeber a ostění.

k Pánu Kristu, sv. Barbora mezi 2 věžma a sv. Krištof s rakem a rybou u nohou. Jediné okno za hlavním oltářem má částečně zachovanou got. kružbu: šestilist. Hlavní zdi jak presbytáře tak i lodě jsou sesíleny.

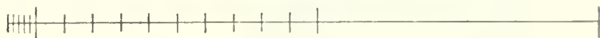
Nová dřevěná věž stojí nad pravým ramenem křížového půdorysu.

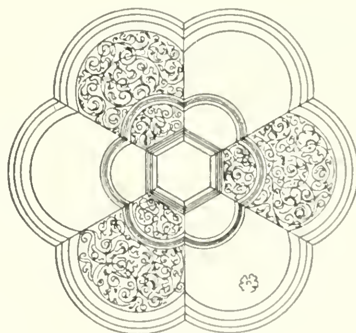
Na novém hlavním oltáři s obrazem od J. Heřmana z r. 1888 stojí

Obr. 20. Drahov. Socha madonny.

Obr. 21. Drahov.

stará, avšak obnovená soška dřevěná P. Marie s Ježíškem ze 15. stol. Starší jest oltář sv. Floriana. Z votivních obrazů zasluhuje zmínky obraz sv. Bartoloměje, před nímž 2 dítky na polštáři leží. Pozoruhodny jsou: měděný kalich s rytou ozdobou a značkou růže ze 16. stol., barokové cínové svícny a kasule ze stříbrného brokátu z 1. pol. 18. stol.

Před velkým oltářem ležel dříve náhrobek dvou dětí Albrechta z Úsuše, pána na Valu; nyní zazděn z venku kostela do zdi. Jest ze žuly

a měří 1·30 *m* délky a 90 *cm* výšky. Vytesány jsou na něm dvě děti, nápis jest však nečitelný.

V kobce před hlavním portálem leží stará kamenná křtitelnice, zbytky z kružeb z oken zdejšího kostela, svorník a cihlová žebra z někdejšího kostelíka ve Vřesné (?)

Zvony: *1.* Největší zvon pocházel z r. 1485. a byv přelit, dostal nápis: Sub officium gerenti Directore Kardachrzecnicensi Dhadeo Dworzak et localista Drahleinsi Joanne Siruczek perfusa est campana anno 1831 Johann Adalbert Perner in Budweis. Rozměry: 6 *cm* průměr, 50 *cm* šikmá a 52 *cm* kolmá výška, 12 *cm* koruna.

2. Prostřední zvon má barokní ornament, obraz Krista Pána na kříži a nápis: Josephus Haag gossen in Budweiss 1716 Rozměry: 63 *cm* průměr, 47 *cm* šikmá a 49 kolmá výška, 12 *cm* koruna.

3. Nejmenší zvon s obrazem P. Marie a listem akantovým má nápis ve dvou řádcích: Ao 1653 ist diese Glocken zu der Ehre Gottes und unser lieben Frauen gossen worden. a dole: Durch das Feuer bin ich geflossen, Simon Vrndorffer in Budweiß hat mich gegossen. Rozměry: 55 *cm* průměr, 43 *cm* šikmá a 45 *cm* kolmá výška; 10 *cm* koruna.

Dráchov.

Světecký IV 889; Trajer 126; J. Hrubý, Řečice 213; Sedláček, Hrady IV. 341; Sedláček, Místopisný slovník 164.

KOSTELÍK SV. VÁCLAVA na vršku v malebné poloze ležící připomíná se již r. 1353. V choru, který zakončen jest osmiúhelníkem, zachovalo se klenutí z doby ranní gotiky. Hrubá otupená žebra opírají se o patky formy hrotu; oba svorníky jsou osmihranné. Vítězný oblouk jest gotický, bez profilu. Za hlavním oltářem zachovalo se uzounké okénko gotického tvaru, dnes zazděné. Opěrací pilíře scházejí. Pod sakristií goticky sklenutou nalézá se hrobka.

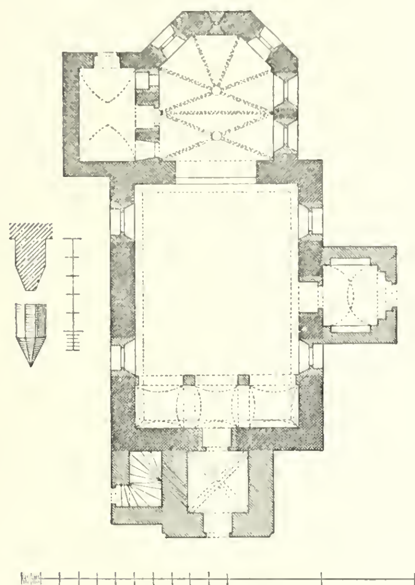
Loď v původním rozsahu má rákosový strop. Okna, původně gotická, jsou do půlkruhu sklenuta. Zabílené kvádrování na zevnějších stěnách poukazuje na opravy z doby renaissanční.

Věž — místo někdejší dřevěné zvonice — vystavěna r. 1751 v čele kostela s bání formy hruškovité.

Na hlavním oltáři, bezcenném, nalézá se obraz sv. Václava od A. Lhoty z r. 1856, u okna do sakristie obrázek P. Marie s Ježíškem v pěkném barokním rámečku, posázeném zrcadly. Zmínky zasluhují dále: gotická 16hranná kropenka ze žuly, mosazný svícen renais. na paskal a svícny cínové z doby baroku a empiru.

Náhrobky: U dveří sakristie stojí náhrobní kámen Adama Vratislava v Mitrovic z červeného mramoru s legendou: STRENVO EGVITI

ADAMO WRATISLAW A MITROWICZ IN ZASSI ET DIRNE GVI ANNO CHRISTI 1617 DIE 12 APRILIS ÆTATIS 32 PIE OBIIT IOANNES WRATISLAW A MITROWICZ IN PROTIWI ET CHRISTOPHORVS WRATISLAW A MITROWIČZ IN BRZEZYNA SAC. CÆ. MAIE. CONSI. CAPITANEVS MINORIS VRBIS PRAGEN. NEČ NON SVPREMVS REGNI BOHEMIÆ CÆNSVVM EXACTOR. FRATRES AMANTISSIMO FRATRI FF. 1·94 *m* vysoký, 99 *cm* široký.

Obr. 22. Dráchov. Půdorys kostela, žebro a patka z presbytáře.

Obr. 23. Dráchov. Kamenný náhrobek Adama Vratislava z Mitrovic.

Za hlavním oltářem leží v dlaždbě kámen s nápisem: LETA PANIE 1662 . . VNORA PAN BVH WSSEMOHAVCZI MEZI SWE WIWOLENE S TOHOTO SWIETA SKRZE SMRT CZASNAV POWOLATI GEST RACZIL VROZENAV PANI IVDITHV KATERZINV RZISSNIČZKAU ROZENAV RZEPICZKAV Z SVDOMIERZE PANI NA DWORZICH STRADOWIE A SEDLCZI GEGISSTO DVSSI PAN BVH MILOSTIV BITI A SSTIASTNEHO WZKRZISSENI POPRZITI RACZ. 0·80 *m* šir., 0·93 *m* vys.

V presbytáři, v dlažbě, nachází se dále kámen z červeného mramoru se znakem — kolmo na polo děleným štítem — a legendou: LETA PANIE 1617 W STRZEDV PO EZECHIELV T. G. 12 DVBNA VMRZEL VROZENI A STATECZNI RITIRZ PAN ADAM MLADSSI WRATISLAW Z MITŘOWICZ NA ZALSSI A DIRNĚM GEHOZTO TIELO TVTO ODPOCZIWAGE OCZEKAWA SPASITELE SWEHO · PAN BVH RACZ DATI DVSSI GEHO WIECZNAV RADOST. 1·88 *m* vysoký, 1·04 *m* široký.

Vedle něho leží náhrobek z červeně-fialového mramoru s alliančním znakem Kinským (levý) a Voračickým (pravý). Legenda, jež se nad a pod těmi znaky nacházela, jest úplně vyšlapána. Kámen patří patrně Bedřichu Voračickému z Paběnic († 1582 $\frac{12}{12}$) a manželce jeho Dorotě z Tetova; jest 1·89 *m* vysoký, 1·17 *m* široký.

Obr. 24. Dráchov. Náhrobek Kateřiny Vratislavové.

U levého postranního oltáře v dlažbě pěkný kámen mramorový s podobiznou Kateřiny Vratislavové z Běšin s nápisem: LETA 1615 W AVTERI PO DEWITNIKV VMRZELA VROZENA PANI KATERZINA WRATISLAWOWA Z BIESSIN MANZELKA VROZENEHÒ RITIRZE PANA SSTIEPANA WRATISLAWA Z MITROWICZ NA DRACHOWIE TIELO GEGI W TOMTO MISTIE ODPOCZIWA. 1·92 *m* vysoký, 98 *cm* široký.

Hned vedle jest náhrobek ze žuly nějaké paní Vratislavové, nejspíše Reginy Ludmily, manželky Jana ml. Vratislava z Mitrovic s celou její postavou a legendou, obě setřelé, 1·34 *m* vys., 76 *cm* široký, a jiný 1·34 *m* vysoký, 97 *cm* široký s podobiznami dvou dítek v peřinkách s nápisem: LETA 1605 KATERZINA A LVDMILA DCZERI VROZENIHO A STATECZNIHO RITIRZE PANA IANA MLADSSIHO WRATISLAWA Z MITROWICZ A NA WODICZICH A TVTO POCHOWANI GSAV · PAN BVH RACZ DVSSEM MILOSTIV BITI.

Kromě těchto jest znáti kámen s kalichem (patrně nějakého kněze) 1·62 *m* vysoký, 81 *cm* široký a náhrobek faráře Jakuba Raucha z r. 1730, 1·43 *m* vysoký a 67 *cm* široký.

Zvony: Největší s obrazem sv. Václava má v got. minuskuli nápis: En ego campana nunquam pronuncio vana, ignem vel feſtum, bellum aut funus honeſtum. Qui me fecit, magiſter Bartolomeus nomen habet. Anno

domini millesimo cccc tercio. Sit laus deo patri omnipotenti. Rozměry: 92 *cm* průměr, 70 *cm* šikmá, 74 *cm* kolmá výška, 13 *cm* koruna.

Prostřední zvon »P. Marie« zvaný měl nápis: Qui campanam fecit, magister Wenceslaus (n)o(me)n h(abel) MDX; ale byv přelit, dostal vedle obrazu P. Marie legendu: Maria skrze tvého syna ať se nám promine vina, prosiž za nás v každý čas, když ten zvon svůj zvedne hlas. Přelil Karel Bellmann, c. k. dvorský zvonař v Praze roku 1861. Rozměry: 62 *cm* průměr, 45 *cm* šikmá, 47 *cm* kolmá výška, 11 *cm* koruna.

Malý, hladký zvon s nápisem v got. minusculi: S. Matheus, S. Marcus, S. Lucas, S. Joannes má tyto rozměry: 42 *cm* průměr, 32 *cm* šikmá, 33 *cm* kolmá vyška, 12 *cm* koruna.

Nedaleko fary stojí čtyrhranná sýpka, asi zbytek někdejší tvrze Dráchovské, beze všech starších tvarů. Cesta do Veselí slove »za brankou.«

Hamr, Ostrov.

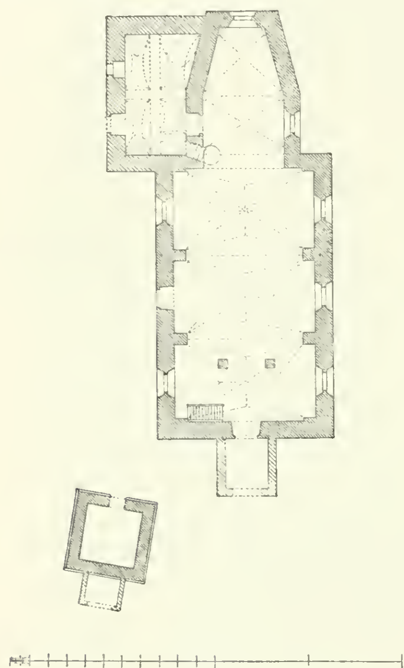
Světecký, IV. 385, I. A, 6 W. *y*. Nro. 24, str. 66—67, Památky archaeol. XVI. 782; Trajer, 129; Sedláček, Hrady III 186; Domečka, Průvodce 59; Sedláček Místopisný slovník 206.

Obr 25 Hamr. Kostel.

KOSTELÍK SV. TROJICE založil r. 1581 Albrecht Valovský z Úsuší. Až do r. 1724 vedl tu církevní správu farář Veselský. Presbytář o jednom travé zakončen jest třemi stranami nepravidelného šestihranu a do kříže sklenut. Triumfální oblouk jest gotický, bez profilu; loď jest valeně sklenuta s lunetami, a žebra ve formě hvězd pouze maskována. Předsíň i sakristie jsou stavby novější. Okna jsou gotická bez kružeb a prutů.

Při obnově kostela r. 1899 odkryty nad triumfálním obloukem v tabulkách žlutě zarámovaných nápisy ve švábachu a sice nad levým pobočním oltářem: Tuto gſau Sstiry Sstitowe Vrozeneho pana Albrechta Walowſkeho z Auſuſſy, kteryz geſt letha 81 tento koſtel zalozivſſy prwni kamen do gruntu we gmeno Swate a nerozdilne Trogicze Buoha otcze y ſyna y ducha Swateho ke czti a chwale Pana Buoha a ku pohrzbu tielu ſwemu wſſeczko opatrzim a na ſwug naklad wiſtawiet a wſſeligake potrzeby, kterez k tomu koſtelu gſau potrzebny, dal pro pamatku ſwau a zwelebeni geho Swateho gmena, tez k wietſſi czti a k wietſſymu proſpiechu neglepſſymu . . . . . pod-

Obr. 26. Hamr, Ostrov. Půdorys kostela.

Obr. 27. Hamr. Náhrobek Albrechta Valovského z Úsuší.

obogi . . . . ., nad pravým oltářem: Tuto gſau ſſtyrzi Sstitowe Vrozene pany Markety Walowſky z Hodiegowa Pro pamatku gegy i Ditek Walowſkeho wſſeho rodu panuw z Hodiegowa. Od rámečků vedly vzhůru větve, v jichž záhybech bylo po 4 znacích — tedy 8; z těchto viděti dnes pouze rybu, znak Markéty z Hodějova.

Nad vchodem do lodě bylo v maltě vyškrabáno: Winzenz Baumeister dieser Kirchen. Martinus Georg Saxonie viatricus et vitri pictor, což nyní pro přistavenou kobku nelze viděti.

Z venku kostela viděti zbytky sgraffita, kvádrování.

Hlavní oltář nejsvětější Trojice svěcen byl r. 1630, druhý oltář r. 1661 a třetí r. 1713. Nynější nevalné zařízení pochází z předešlého století.

Z oltářů má pravý poboční lepší sošku sv. Anny. Z inventáře připomínáme cínové barokní svícny.

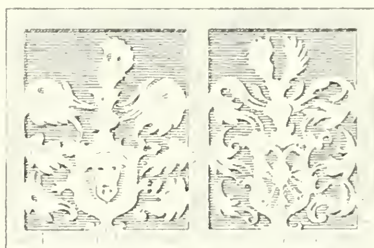
Na straně levé visíval starý obraz z oltáře velkého s nápisem: Ja Anna Karlowa z Swarowa dala gsem tento oltarz obnowiti ku poczstiwosti nejswietiegssi Trojicze, ke czti a chwale blahoslawene P. Marie a tiechto patronuw mych za odpusstieni hrzichu a k dosahnuti mych zadosti.

U oltáře sv. Anny zazděn náhrobek zakladatele Albrechta Valovského z Úsuší s tímto nápisem: LETHA PANIE 1595 DEN PONDIELI PO HOV SESLANI DVCHA SWATEHO VMRZEL GEST VROZENI PAN ALBRE^c^HT Z OSVSI NA HAMRV WOSTROWIE A WALV TVTO GEST TIELO GIEHO POCHOWANA. 1·87 *m* vys., 65 *m* šir. Jest ze žuly, znak v něj vsazený z bílého vápence.

Před velkým oltářem býval náhrobek, nyní vedle předešlého zazděný s tímto nápisem:

TVTO ODPOCZIWAGI W PANV VSNVLE DIETI
ANTONIVS BERNARDVS A ROZALIA
PRWNI LETA 1663 28 DNE MIESIECZE LISTOPADV
DRVHA LETA 1666 DNE 6. MIESICZE SRPNA POHRZ
BENE DIETI VROZENEHO PANA PETRA LAVBSKEHO Z LVB
A VROZENE PANI KATERZINI LAVBSKE ROZENE
KARLOWNI Z SWAROWA.

Jest ze žuly, 1·15 *m* vysoký, 71 *cm* široký. V něj vsazeny znaky Svarovský (v pravo) a Loubský (v levo), 37 *cm* širok., 24 *cm* vys. z Kehlheimského kamene.

Obr. 23. Hamr.

Ve věžičce — z doby novější — nad chrámem Páně visí malý zvonek s nápisem: Slowo panie zuostawa na wieky letha 1574.

Vedle kostela stojí dřevěná věž na podezdívce s 2 zvony: Zvon větší jest hladký bez nápisu a měří 74 *cm* v průměru, 55 *cm* v šikmé, 60 *cm* v kolmé výšce. Malý zvon s obrazem sv. Jana Nep. ozdoben nahoře festony barokními s hlavami andílků a označen letopočtem A. 1754. Rozměry jeho: 49 *cm* průměr, 38 *m* šikmá, 39 *cm* kolmá výška, 8·5 *cm* koruna.

K věži přistavěna malá kaple s oltářem sv. Anny.

Naproti stojí farní budova, vystavěná r. 1724; v prvním poschodí nachází se prkenný strop malovaný: barokové ornamenty a vavřín.

Za vsí: Kaple sv. Antonína Paduanského z 17. věku.

ZÁMEK, kolem něhož teče řeka Nežárka, stojí na místě někdejší tvrze. Jest to budova trojpatrová s dvojdílným krovem beze všeho architektonického neb stavitelského významu. Založena byla v 16. století a slouži

nyní za byt správci a za špýchar. Na původní stavbu tvrze poukazují: v přízemí dva got. venýře, jeden v půlkruh, druhý v ostrý oblouk uzavřený, obruba jednoho okna v 1. patře z jiné části sem přenesená, silné zdivo jiho-východního rohu budovy, na němž v 2. patře znáti patky kleneb, kde se říká »kaple«, a 2 malované stropní trámy tamtéž.

Hlína.

Sedláček, Hrady III 191, Památky XVI. 590.

Na silnici Jindřicho-Hradecké na levé straně před Novou Hlínou ve výtopě rybníka Rožmberka nachází se kulaté, trochu vyvýšené místo »na zámečku«, »na starém zámku« zvané, kdež se na kamení přichází.

R. 1894 našel se v Staré Hlíně při dělání stružky hrneček, plný rakouských, bavorských, pasovských pfeniků z polovice 13. století.

Holický.

Dr. Woldřich, Beiträge, III. Mittheil. anthrop. Wien XVI. 73.

Roku 1886 nalezen zde palstav z serpentínu (nyní ve sbírce na zámku Ohradě u Hluboké).

Chlum, městys.

Memoriale Marianum, Trajer 437, Franta, Okres Třeboňský 126; Sedláček, Hrady III, 272; Domečka, Průvodce 43; Sedláček, Místopisný slovník 316,

KOSTEL NANEBEVZETÍ P. MARIE, též »Malá Mariacel« zvaný, dal[1] vystavěti hrabě Jan Frant. z Fünfkirchen dle vzoru poutnického chrámu Páně v Mariaceli z poděkování za to, že při sesutí střelnice zachráněn byl, r. 1745. Ozdobná budova původně ve způsobu kříže v barokním slohu vystavěná, nese nad kněžištěm kopuli a v postranních oratoriích čtyry věžičky.

R. 1805 dal hrabě Jan Fünfkirchen kostel prodloužiti a hudebním kůrem s dvěma oratorií opatřiti; vše jest sklenuto. V kopuli vyobrazeno na omítce ono zázračné zachránění zakladatele.

Bohatý hlavní oltář ozdoben jest stříbrným tabernakulem, postříbřenými svícny a soškou P. Marie. Také postranní dva oltáře mají pouze sochy. Na prvním sloupu visí kopie madonny Mariacelské na kůži malovaná se znakem Anjouským, Uherským etc.; jest 50 *cm* široká, 58 *cm* vysoká a má pěkný barokní rám posázený zrcádky. Na sošku P. Marie chová chrámový inventář četná bohatá roucha zlato- a stříbrohlavová, rozmanitě a bohatě vyšívaná, též stříbrný plášť s písmeny $\acute{\upsilon}$ ($o\varsigma$). a μ ($\alpha\tau\eta\varrho$) z předešlého a začátku tohoto století.

Zmínku zasluhují též ostatní bohatá bohoslužební roucha, mezi nimi 2 kožená, kalich barokní se stříbrnou tepanou kupou a emaily; na novější noze z počátku 19. stol. emaily z původní nohy. V depositoriu uložen oltář někdejší zámecké kaple.

Obr. 29. Chlum. Kostel.

Po obou stranách kostela na svahu vršku a blíž vodárny nachází se 10 soch svatých z pískovce z doby vystavění kostela.

Zvony: V každé věžičce visí zvonek.

Hlavní zvon s obrazem sv. Františka v prostřední věži má nápis Pater noster, qui es in coelis, voce mea ad dominum clamavi. Perner in Budweis 1871. Rozměry: 57 *cm* průměr, 40 *cm* šikmá, 43 *cm* kolmá výška, 8·5 *cm* koruna.

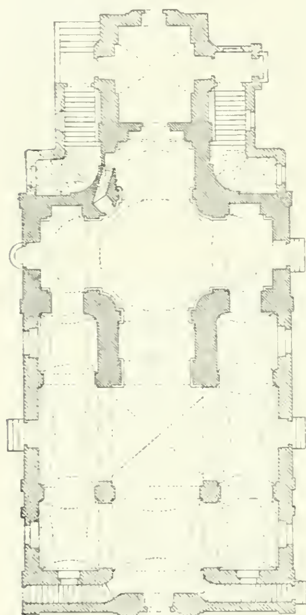
Zvon západní vížky s obrazem P. Marie a nápisem: Ave Maria Perner in Budweis 1871, má tyto rozměry: 44 *cm* průměr, 32 *cm* šikmá, 35 *cm* kolmá výška, 08 *cm* koruna.

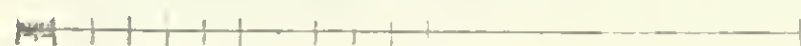
Zvon v jižní vížce s obrazem sv. Josefa a festony se slunečnicí kolem koruny má toliko značku zvonařovu (zvon) a kolem ní nápis: Johann

Adalbert Perner in Budweis 1816. Rozměry: 33 *cm* průměr, 24 *cm* šikmá, 25 *cm* kolmá výška; místo koruny čep.

Zvon na východní vížce s obrazem sv. Jana Nep. a festony se slunečnicí. Kolem značky zvonařovy nápis: Joseph Perner in Budweis 1799. Rozměry: 40 *cm* průměr, 27 *cm* šikmá, 30 *cm* kolmá výška, 07 *cm* koruna.

Na severní vížce jest umíráček zcela hladký a bez nápisu; má tyto rozměry: 26 *cm* průměr, 20 *cm* šikmá, 205 *cm* kolmá výška, místo koruny železný čep.

Obr. 30 Chlum. Půdorys kostela.

Obr. 31. Chlum. Barokní kalich.

Kupec Patták má vzácnou památku po známém válečníku Janu Vítovci z Hřebene: handžar okrášlený půlměsícem, hvězdou a sluncem ve zlatě, s vyrytým nápisem na hřbetě: JOHANNES WITOWICZ BANVS SLAWONIAE 1460. Pod jilcem čteme tento arabský nápis vyrytý a zlacený: S druhé strany IA; druhá půlka jest setřena. Jest 73 *cm* dlouhý.

Kupec Bínovec má kord, r. 1896 v Žiči při kopání domu nalezený, 104 + 13·5 = 117·5 *cm* dlouhý s následujícími nápisy: po jedné straně:

 ⊗ De Rd ⊗
⊗ PENTON

Homy, po druhé ✝YRAXIGHE✝
ANAEL

CHLUMEC, ZÁMEK, jest jednopatrová budova, sestávající z dlouhého předního traktu a dvou kratších křídel. Vystavena jest z velké části r. 1710 na místě někdejší tvrze; levé křídlo pochází z nejnovější doby. Nad hlavním vchodem nalezá se nápis: exCeLLentIas sVas testI sta arx a Ioanne franCisCo CoM fVnfkIrChen ex strVCta.

Obr. 32. Chlumec. Zámek.

Kromě 3 bílých a 2 černých rokokových kamen, dvou kamen z doby empiru, jedné starší skříně ze 17. stol., několika zakoupených českých truhel a něco majoliky delftské jest veškeré vnitřní zařízení moderní.

Chlumec. Tvrz 1528.

Na místě, kde hrabě Fünfkirchen od smrti zachráněn byl, stojí kříž železný s nápisem:

Hrabě Fünfkirchen zde zasypaný — Vzýval Kristovu rodičku —
Divně při životě zachovaný — Chrám vystavěl na vršíčku
Pojdte a vizte skutky Boží — Blahoslavený muž, který doufá v něho.
1741 Žalm. 65. 33.

Jilovice.

Památky XVI. 298; Trajer 425; Franta 145; Domečka 36; Sedláček, Místopisný slovník 371.

KOSTEL SV. JAKUBA vystavěn nákladem obce v polovici 14. století; do r. 1481 patřil jako filiální k chrámu Borovanskému; r. 1650 přidělen k Suchdolskému; r. 1786 dostal svou vlastní duchovní správu.

Presbytář nepravidelným šestihranem zakončený nese got. klenutí o jednom poli s růží na svorníku. Žebra opírají se o pilířky s hlavicí a patkou, sahající až k zemi. Dvě konsoly za hlavním oltářem končí se

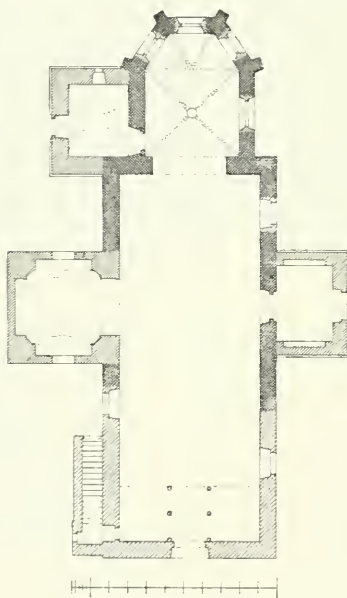
hlavou prostě vysekanou. Okna jsou bez kružeb a prutů; vchod do sakristie jest gotický.

Loď má strop rákosový; r. 1891 prodloužena o 8 metrů; vchod na straně severní jest gotický.

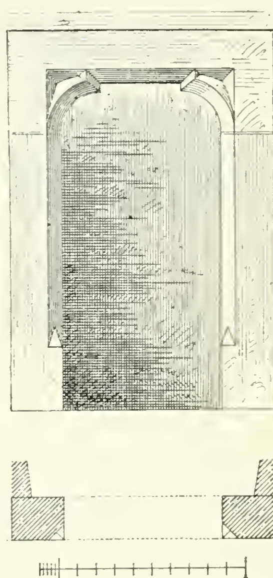
Roku 1695 byl kostel opraven a přistavěna k němu věž s kaplí sv. Jana Nep.

R, 1786 přenesen sem oltář Neposkvrněného početí P. Marie a obraz sv. Prokopa ze zrušeného kostela sv. Barbory; tento jest zde dosud.

Obraz sv. Jakuba Většího na hlavním oltáři a sv. Jana Nep. v kapli pochází od Frant Čermáka z r. 1858; obrazy P. Marie a sv. Anny na postranních oltářích od Eduarda Schallera z r. 1844.

Obr. 33. Jilovice. Půdorys kostela.

Obr. 34. Jilovice. Vchod do sakristie.

Z inventáře zasluhují zmínky stříbrný got. kalich z konce 16. století, měděná renais. monstrance s pěknou nohou z 17. věku, soška sv. Barbory 70 *cm* vysoká a bursa z černého hedbáví se stříbrným vyšíváním.

Na věži jsou 3 zvony: Největší s obrazem sv. Jakuba, hladký a s nápisem: Tento zvon gest slil Waczlaw ke cztie a chwale Panu Bohu a swatemu Jacobu anno M° CCCCCq° . Jeho rozměry: 83 *cm* průměr, 61 *cm* šikmá, 67 *cm* kolmá výška, 13 *cm* koruna.

Prostřední s Ježíšem na kříži, obrazem sv. Josefa a nápisem: Dum pace laetabatur patria nostra, ego intonare incepi Gilowicensi territorio pro honore dei et magni Jacobi. Rozměry: 70 *cm* průměr, 50 *cm* šikmá, 53 *cm* kolmá výška, 10 *cm* koruna

Nejmenší s P. Marií a Ježíškem má nápis: Pokud živ sem zvonku můj, napomínej zvuk mne tvůj, bych jen toužil po ctnotě a po rajském

životě. Ulit léta Páně 1883 od A. Pernera a syna v Budějovicích. Jeho rozměry. 57 *cm* průměr, 41 *cm* šikmá, 42 *cm* kolmá výška.

Umíráček s noční můrou, hadem a vážkami má nápis: Až ponesou do hrobu mého ducha nádobu, bude hlásat všem tvůj hlas, zemřelý ten vstane zas. Ulit léta Páně 1883 od A. Pernera a syna v Budějovicích.

Pod domnělým hradem, kudy cesta vede do Vesce, nalezen 30 *cm* dlouhý, uměle pracovaný klíč se znakem, korunou a číslicí III krále Španělského Karla III. (v knížecích sbírkách).

R. 1814 přišlo se při hrabání strouhanky v lese Dříčově na groše a půlgroše z let 1532—95 (c. a k. Münz- und Antiken-Kabinet ve Vídni).

Kletce.

Sedláček, Hrady III 181.

U kamenného lomu ve výtopě rybníka Flukhausu kulatý téměř se všech stran vodou obklopený pahorek se zříceninami tvrze Flukhausu. Nedaleko Kletce stával dřevěný zámeček Dobrámysl p. Viléma z Rožmberka z konce 16. stol.

Klobásna.

Památky XV. 273; Mittheil. d. anthrop. Gesellsch. Wien XVI. 92.

Otevřeny 2 pahorky s hroby se spálenými těly beze všech přídavků; nalezen jeden hliněný přeslen. R. 1765 přišli při otevření lomu kamenného na hliněný hrneček s 635 kusy »peněz starodávných«.

Leština.

Samota na Nových řekách. R. 1899 nalezen u mostu Leština před Krásným polem pod zbytky starého jezu humerus (rámě) nosorožce Atelodus antiquitatis Brandt se zářezy diluvialního člověka.

Lhota.

R. 1676 našli blíže vsi Lhoty v pařezu bílé groše a plecháče. R. 1750 na ostrovu v rybníce Janíček hrnec půl pinty veliký s penězi ve velikosti půlkrejcaru a dvougrošů. R. 1874 u dvora Lhoty na místě, kde někdy Německá Lhota stávala, plný hrneček grošů českých cís. Karla IV. a Václava IV.

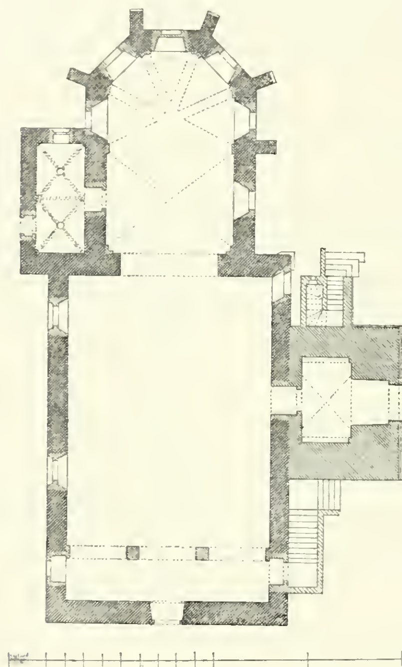
Lomnice.

Jan Frant. Wagner, Památky města Lomnice (rukop. na radnici); Sedláček, Hrady III. 170; Trajer 433, Domečka 52.

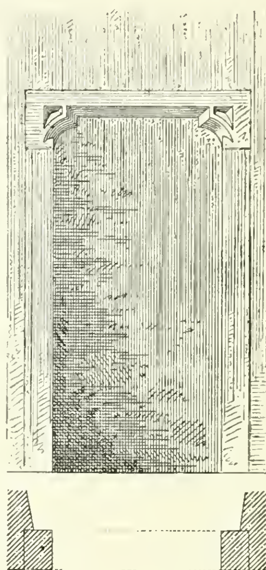
Co nejstarší držitel jmenuje se 1281—1306 Hogerus de Lompnicz.

FARNÍ KOSTEL SV. JANA KŘTITELE připomíná se již v 14. století; následkem ohňů r. 1358 a 1650, vydrancování vojskem páně Zdeňkovým 1467 jakož i větších oprav v letech 1779, 1793 a 1872 chrám ten někdy gotický pozbyl původní svůj ráz. Na starší, got. dobu poukazuje půdorys, zvláště presbytáře, klenutá sakristie, vítězný got. oblouk bez profilu a vchod v západním průčelí.

Presbytář o jednom poli pěti stranami osmihranu zakončený a opěracími pilíři o jednom ústupku sesílený jest sklenut klenbou valenou

Obr. 35. Lomnice. Půdorys kostela sv. Jana Kř.

Obr. 36. Lomnice. Vchod do sakristie.

s lunetami, spočívající na kladí a pilastrech barokních; okna, původně gotická, jsou zvětšena a půlkruhem sklenuta.

Sakristie má doposud got. klenutí o 2 polích, svorník okrášlen jest pětilistou růží, druhý jest hladký; žebra žlábkovitá vybíhají z konsol hezké formy.

Loď, jejíž zeď r. 1793 o $^1/_2$ sáhu vyvýšena byla, měla do r. 1779 strop tabulový; nynější jest rákosový.

Věž jest pozdější přístavbou; v 3. patře viděti střílny ⚿; římsy a okna předělána r. 1779, kdy věž o jeden střevíc zvýšena byla; ostatní úprava a kryt pocházejí z roku 1872. Přistavěné schodiště kvádrováním a zubořezem poukazuje na konec 16. století.

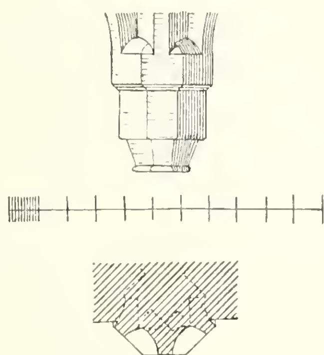
Vnitřní úprava jest mod. gotická; obraz sv. Jana Křtitele na hlavním oltáři pochází od Josefa Peškc z Lovosic z r. 1838; chatrné obrazy sv. Lin-

harta a sv. Jana Nep. na oltářích postranních jsou od A. Wienningera z Domažlic z r. 1861.

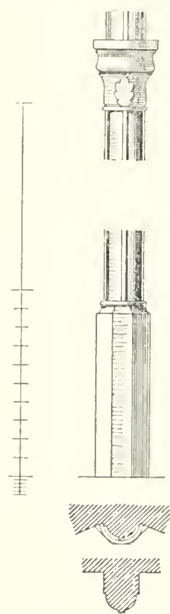
Z inventáře jsou pozoruhodny: got. kalich, na jehož noze vyryto: M·I·L·I·K·M·I·R†S I, kupa jest novější, hladká; dále: 6 svícnů mosazných renaissančních, 4 svícny cínové barokové a barokové sochy, jichž použito též při nových oltářích.

V dlažbě chrámové: 13 náhrobků starých, úplně setřených.

Zvony: Největší zvon s obrazem P. Marie a sv. biskupa má nad proužkem ornamentálním s listem akantovým ve dvou řádcích tento nápis: Hoc opus campanae fabricatum est in civitate Lomnicensi ad maiorem gloriam dei omnipotentis b. maë Mariae Virginis, Joannis Baptistae anno domini 1655; pod obrazy svatých ve dvou čtyrhranných obrubách: Joannes Pricovey Civis Glattawiensis Stephanus et Joannes filii eius Fusores Campanarum has duas Campanas fuderunt. Pod tím znak zvonařský s legendou;

Obr. 37. Lomnice. Patka klenby v sakristii.

Obr. 38. Lomnice. Sloupek a žebro klenby v presbytáři.

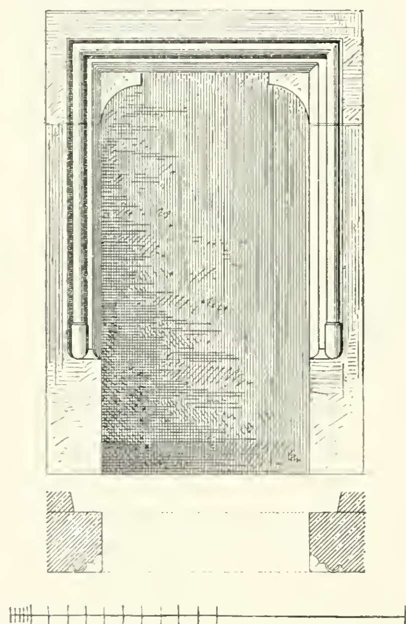
v druhé obrubě nápis: Rodiczko bozi Usliss nas — DO przibitkuw twich przigmi nas Lid — w tebe wzdichav Fagici — SPaseni w Kristu magicí — RAcziz nam to uprositi — Tie s Kristem w nebi chwaliti. (Začáteční velká písmena dají jméno tehdejšího primasa: Rudolf Sperat): Rozměry jehož 1·21 *m* průměr, 95 *cm* šikmá, 1·00 *m* výška kolmá; koruna s hlavičkami 23 *cm*.

Prostřední zvon s obrazy sv. Anežky, sv. Václava, P. Marie a jména Ježíš má ve dvou řádcích nahoře legendu: Sub tuum praesidium comfugímus SS^ma^ deí genitrix Virgo Maria intercede pro nobis apud unigenitum filium tuum dom. nrm. jesum christum anno domini 1655. Pod nápisem ornament: proužek s akant. listem, jako při zvonu předešlém. Rozměry: 96 *cm* průměr, 75 *cm* výška šikmá, 79 *cm* výška kolmá, koruna s hlavičkami 14 *cm*.

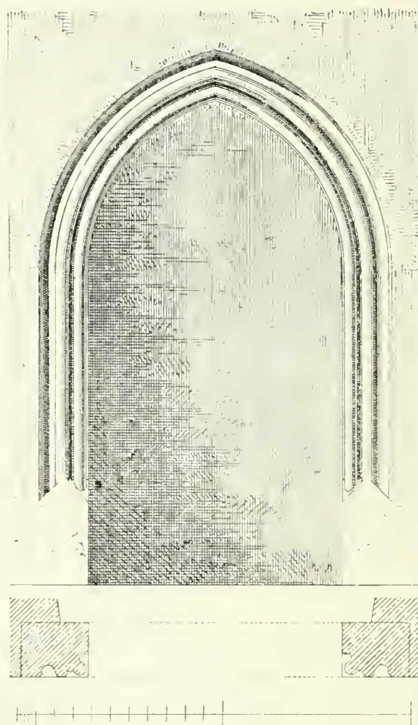
Nejmenší zvon má nahoře kolem nápis: Franz Hollederer in Salzburg 1846, pod ním barok. ornament a obrazy: Krista, Panny Marie a sv. Josefa. Rozměry: 52 *cm* průměr, 39 *cm* výška šikmá, 43 *cm* kolmá, koruna 10 *cm*.

KAPLE SV. VÁCLAVA, původně hradní, přichází pod titulem Božího Těla a sv. Petra a Pavla r. 1359.

Presbytář o jednom travé, šestihranem uzavřený, má got. klenutí a jest pilíři bez ústupku opřen. Žebra jsou válcovitá a prodlužují se v pilířky s hlavicemi, jdoucí až k zemi (16. stol.). Okna, původně gotická, jsou zvětšena a půlkruhem zakončena. Vchod do sakristie má kamennou got. obrubu, podobně vstup do lodě z kobky. Vítězný oblouk sklenut v polokruhu.

Obr. 39. Lomnice. Vchod do lodi.

Obr. 40. Lomnice. Portál lodě.

Loď má plochý rákosový strop.

Hlavní oltář se sochou sv. Václava pochází od Martina Schmorzmaira, stolaře z Č. Budějovic, z r. 1658. Vedlejší oltáře a ostatní výzdoba jsou nové, všední.

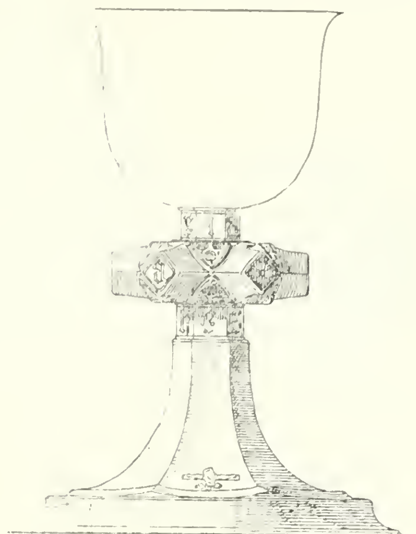
Železné dvéře u sakristie mají starý zámek z 17. stol.

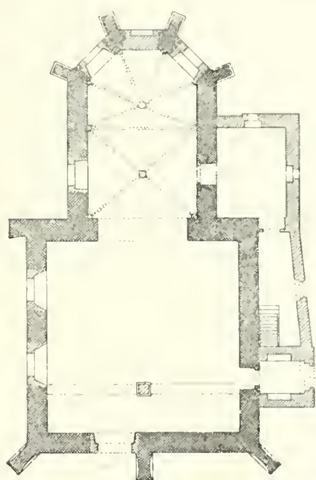
Z inventáře připomínáme: barokní mosaznou lampu, 2 reliquiáře v rámcích s prací filigranovou, zelenou kasuli hedbávnou se zlatými a stříbrnými krajkami, černou kasuli s modrozeleným středem, ozdobeným květinami z rybích šupin a nepravými perličkami, starou modrou kasuli se zlatými krajkami a albu se starými bílými krajkami.

Na věžičce osmihranné s hruškovitou bání u předního štítu lodě postavené, visí tyto zvony: *1.* P. Maria z r. 1730; má 68 *cm* prům., 50 *cm* šikmé, 52 *cm* kolmé výšky, koruna 16 *cm* — *2.* sv. Jan z r. 1815 s nápisem Johann Adalbert Perner in Budweis a rozměry: 38 *cm* průměr, 26 *cm* šikmá 28 *cm* kolmá výška, 09 *cm* koruna — *3.* sv. Barbora s nápisem: Georg Wenzel Kohler. St. Barbora ora pro nobis. rozměry: 35 *cm* průměr, 25 *cm* výška šikmá; 27 *cm* výška kolmá, 09 *cm* koruna.

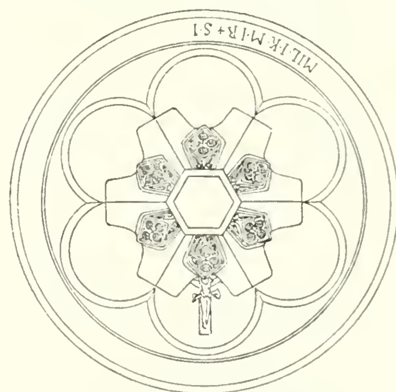
Zdejší část města nazývá se »starým městem«.

Kaplička nejsvětější Trojice z 17. století v obecní školce, sloužící nyní nářadí zahradnickému, jest malá a stavebně bez významu.

Obr. 41. Lomnice. Půdorys kaple sv. Václava.

Obr. 42. Lomnice. Kalich.

Radnice s věží jest jednopatrová baroková budova, druhé patro maskované. V nynější podobě pochází z konce předešlého století: 1781.

Chovají se tu krom privilegií městských v pergamenové zlacené vazbě 3 pečetidla městská: *1.* mosazné, 25 *mm* v průměru, uprostřed s věží, po stranách s lilií, nad věží růží a nápisem kolem: Sigil minus civitatis Lomnic *2.* stříbrné, 53 *mm* v průměru, s věží uprostřed, po stranách lilie, nad věží růže a kolem nápis: Sigillum maius civita: Lomnic; na kolmém držadle vyryt ornament a kartuše s letopočtem 1596. *3.* stříbrné, 30 *mm* v prů-

měru, uprostřed kartuše s kytkou a písmenami MSS, a s nápisem kolem: peczet richtarze miesta Lomncize leta 1644; dále 3 rychtářská kožená práva z Smržova, Záblatí a neznámé obce.

Obr. 43. Lomnice. Menší pečeť městská (mosazná.)

Obr. 44. Lomnice. Větší pečeť stříbrná z r. 1596.

Obr. 45. Lomnice. Stříbrná pečeť rychtáře z r. 1644.

Na věži se nalezají staré železné hodiny se zvonkem a cymbálem. Zvonek má nápis: Josef Perner in Budweis 1803 a rozměry: 23 *cm* průměr, 25 *cm* kolmá, 27 *cm* šikmá výška, 8 *cm* koruna; cymbál není datovaný a má tyto rozměry: 58 *cm* průměr, 18 *cm* výška kolmá, 20 *cm* šikmá, bez koruny.

Obr. 46. Lomnice. Pečetidlo velké z r. 1596.

Poloha nad knížecím dvorem za Zlatou stokou slove »na šancích« a rozličné zbraně tam nalezeny.

Když r. 1814 držitel domu č. 109 základy kopal, nalezl mezi všelijakým železným nářadím stříbrný Římský peníz. R. 1898 nalezeny u nádraží mince z 17. věku v plechové krabičce.

Lutová.

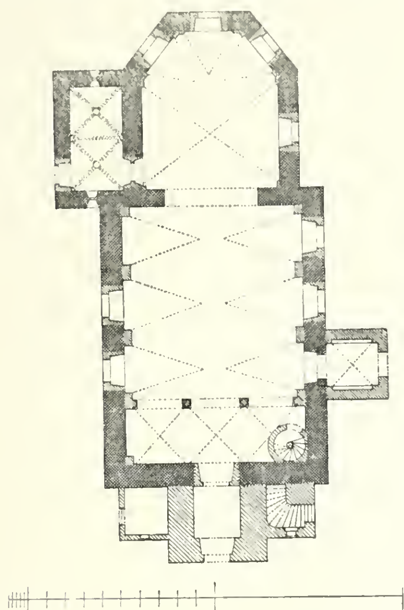
Trajer 436; Neuwirth I. 541; Franta 112; Sedláček, Hrady III. 272; Domečka 39.

FARNÍ KOSTEL VŠECH SVATÝCH připomíná se r. 1359. Presbytář o jednom poli třemi stranami šestihranu zakončený i s lodí úplně přestaven na počátku 17. stol., kdy panství Chlumecké dostalo se (1615) Vilémovi Slavatovi. Na triumfálním oblouku nalézá se ozdobný znak Slavatovský o 3 helmech ze štuku. Klenutí jest valené s lunetami, okraje jejich jsou štukem lemovány. Na spodní straně vítězného oblouku velká růže štuková; presbytář nemá opěrných pilířů. Z doby gotické pochází portál na jižní straně lodě jakož v presbytáři sanktuář — s komínkem —, který při stavbě Slavatovské rozšířen goticky zavřeným ozdobným rámováním renais. formy a ozdoben třemi liliemi, vše ze štuku.

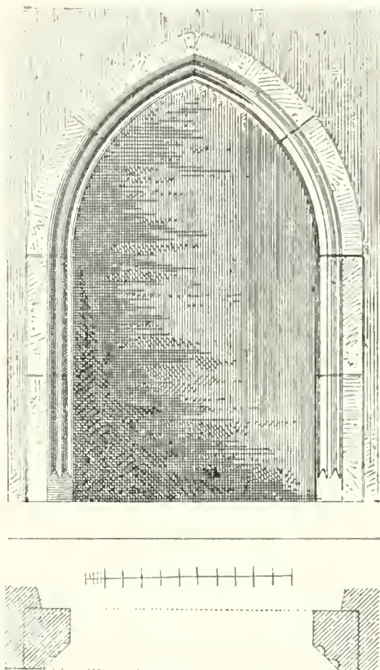
Sakristie o dvou polích goticky sklenutá zachovala svůj původní ráz; z konsol — lidských hlav — vybíhají žebra hruškovitého tvaru, na svornicích spatřuje se pětilistá růže; též okénko jest původní.

Kostelík byl celý vymalovaný; u levého postranního oltáře objevena pod bílením P. Maria.

Věž i se schodištěm a komorou r. 1875 k západní straně přistavěna a z někdejší zvonice, jež blíže sakristie stála, zvony sem přeneseny jsou.

Obr. 47. Lutová. Půdorys kostela.

Obr. 48. Lutová. Portál lodě.

Oltáře a kazatelna jsou barokové; v sakristii nalézá se pěkná soška Neposkvrněné početí P. Marie 62 *cm* vysoká.

Ze staršího inventáře zasluhují připomenutí: malé mosazné ciborium z druhé polovice 18. století, baroková monstrance, 6 cínových svícnů, stříbrný brokátový ornát s pluvialem, velum vyšívané hedvábím a zlatem, vše z téže doby; ubrus s pěkným lidovým vyšíváním.

Zvony: Největší s obrazem P. Marie má nápis:

En ego campana nvnqvam nvncio vana ignem vel festvm bellvm avt fvnvs honestvm. Hoc opvs factvm est in Nova civitate Pragensi in domo magistri Bartolomei anno domini millesimo quingentesimo XXXII. Sit lavs deo; rozměry jeho: 1·00 *m* průměr, 76 *cm* šikmá, 78 *cm* kolmá výška, 15 *cm* koruna.

Prostřední zvon »poledník«, má kolem hořejšího kraje českou legendu v minuskuli, jejíž písmena však tak prohązena jsou, že není možná dobrati

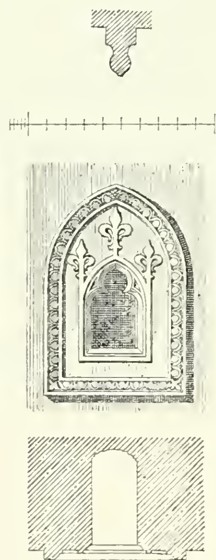
se nějakého smyslu. Rozměry: 73 *cm* průměr, 53 *cm* šikmá, 57 *cm* kolmá výška, 10 *cm* koruna.

Nejmenší ozdoben jest křížem a obrazy sv. Matěje, sv. Václava, sv. Marka, Lukáše a Jana Nep., bohatou rokokovou ornamentikou a nápisem:

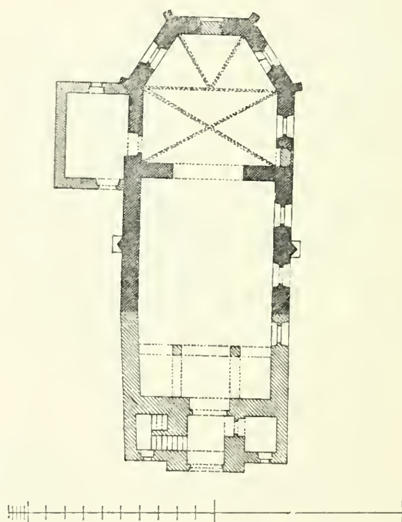
A fulgure et tempestate libera nos Domine Jesu Christe. Refusa a Vito Dietrich Neoprage anno 1759.

Rozměry: 60 *cm* průměr, 45 *cm* šikmá, 48 *cm* kolmá výška, 10 *cm* koruna.

Na západ od Lutové spatřují se na vršku zbytky kostelíka Narození P. Marie v našem století opuštěného, rozměrů a tvaru jako předešlý. Loď měří vnitřní délky 12·20 *m*, šířky 9·50 a jsou podélné zdi vždy čtyrmi pilíři sesíleny; presbytář o jednom poli třemi stranami šestiuhelníku zakončený jest i s vítězným obloukem 9·20 *m* dlouhý a 5·0 *m* široký; loď i presbytář byly klenuty. Čelní zeď lodě dosud jest 9·0 *m* vysoká, ostatní nižší; zdi presbytáře jsou na dobro zbořeny.

Obr. 49. Lutová. Profil žebra a sanktuář.

Obr. 50. Sv. Majdalena. Půdorys kostela.

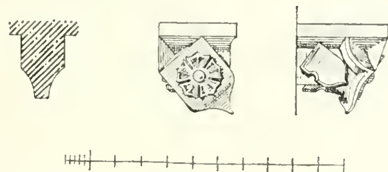
Majdalena.

Trajer 440; P. J. Vačkář, Dějiny někdější řeholní kanonie sv. Augustina v Třeboni 111, 132; Franta 132; B. Grueber, Kunst des Mittelalters in Böhmen IV. 163 Hulakovský, Mittheil. d. C. Com. 1883; Světozor 1885 str. 220—222; Dr. H. Thode, Die Malerschule v. Nürnberg 46—47; Neuwirth, Geschichte d. bildenden Kunst I. 541; L. Domečka, Průvodce po Třeboni 40; Katalog der Gemäldegalerie im Rudolphinum zu Prag str. 19 č. 51 a 52.

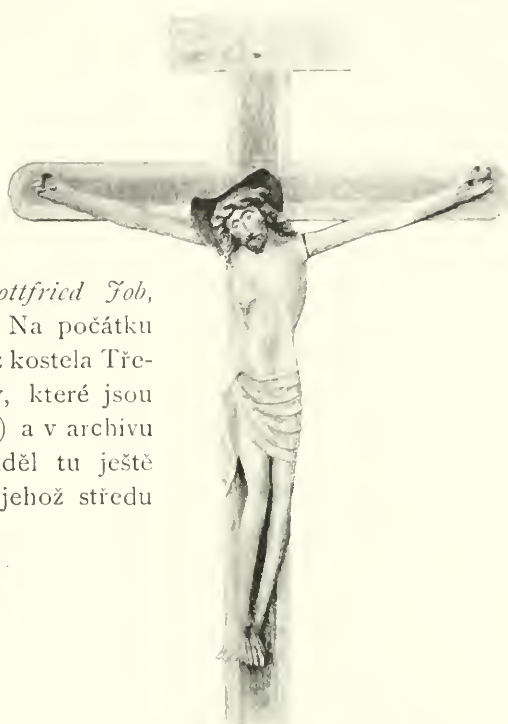
Původně poustevnická pouštka; roku 1397—1400 vystavěna kaple »sv. Maří Majdaleny na poušti«. Chor o jednom poli s třemi stranami

šestiúhelníku jakož i loď přestavěny r. 1534, jak nápis nad vítězným obloukem dosvědčuje, v němž toliko D vynecháno: MXXXIV. Chor má nízké got. klenutí s žlábkovitými žebry; opěrací pilíře o jednom ústupku jsou dvojí — novější u presbytáře, starší dva hrubé u lodi. Stavba celá jest hrubá; okna bez žeber a prutů, jakož i dvéře mají ještě lomený oblouk; na jižní straně presbytáře zazděné dvéře. V našem století prodloužena loď o 5·5 metru a u vchodu, kde dosud byla dřevěná pavlač, postavena věž se čtyřmi novými od knížete Schwarzenberga, V. Lanny a osadníků věnovanými zvony.

R. 1666 maloval *Šal. Gottfried Job*, malíř z Rudolfova, hlavní oltář. Na počátku 18. století jsou sem přeneseny z kostela Třeboňského staré tabulové obrazy, které jsou nyní v Rudolfinum Pražském (2) a v archivu Třeboňském (3). B. Grueber viděl tu ještě r. 1864 malý křídlový oltář, v jehož středu

Obr. 51. Sv. Majdalena Profil žebra z přesbytáře. Got. konsol v presbytáři.

Obr. 52. Sv. Majdalena. Dřevěný kříž z XVI. stol.

byla Madonna na trůnu, na křídlech zvěstování P. Marie (v pravo anděl, v levo modlící se Panna). Oltářík ten jest ztracen.

Na pěkném kamenném podstavci zdobeném Rožmberskou růží z první polovice 16. věku stojí barokní soška sv. Maří Majdaleny.

V tomto kostelíku byly také ty staré sochy, nyní v archivu Třeboňském uložené.

Obraz sv. M. Majdaleny na novém hlavním oltáři gotickém pochází od Krumlovského malíře J. Philipota z polovice tohoto století.

V sakristii visí dřevěný krucifix z 16. věku, který do r. 1864 stál na trámě ve vítězném oblouku (177 *cm* vysoký).

Mazalov.

U Mazalova v lese při mýtění vykopány dva bronzové palstavy s převýšenými okraji Mittheil. d. antrop. Gesellsch. Wien XXIV. 29.

Mezimostí.

Pěkná barokní kaple mešní sv. Floriana pochází z r. 1715. Loď plochou kopuli sklenutá měří uvnitř čtverce 4·65 *m*. Presbytář 3·30 *m* široký a 4·50 *m* hluboký má valenou klenbu s lunety a polokopulí a jest v polokruhu uzavřen. Architektura a provedení slušné. Později přistavena malá sakristie s rákosovým stropem a po ohni r. 1862 v předu věž slohu »gotického«, kteroužto celkový dobrý dojem porušen byl. Též vnitřek utrpěl postavením nehezké kruchty. V cviklech klenby lodi vymalováni jsou 4 svatí biskupové a papežové. Oltář jest barokní prostřední ceny s bezcennými obrazy sv. Floriana a Matky Boží. Lepší obrazy starší: Salvator mundi, P. Marie, Kristus a Petr a Pavel visí vedle.

Mladošovice.

Památky XVI 302; Trajer 442: Franta 149; Domečka 34.

KOSTEL SV. BARTOLOMĚJE byl již roku 1367 farním. Po 30leté válce přidělen klášteru Třeboňskému; vlastního faráře se mu dostalo r. 1785.

Presbytář o 2 polích goticky sklenut a pěti stranami osmihranu uzavřen, jest opěrnými pilíři o jednom ústupku sesílen; žebra vykroužená opírají se o konsoly s rozličnými hlavami, z nichž jedna u okna na straně evangelia má v ústech dva třilisty; svorníky jsou hladké, okna, původně gotická ve čtyrhran vyzděna; kružby a pruty jsou vytlučeny, jediné zazděné okno za hlavním oltářem zachovalo dvoudílnost s čtyrlistem. Vítězný oblouk, žlábkovitě profilovaný jest ostře lomený. V dlažbě presbytáře kamenná plotna s nápisem Anno 1761.

Loď sklenuta barokem na pilířích uvnitř přistavených. R. 1785 prodloužen kostelík v ose o průčelí s průjezdem a kůrem, krášlené znakem klášterním. V hlavní zdi za věží nachází se kulaté okno s trojlistem v kružbě. Z venku na zdích lodě zbytky kvádrování; čtyrhranná sakristie, do kříže got. sklenutá, má malé okénko s jednoduchou kružbou z doby přechodní got. renaisanční; klenba bez žeber.

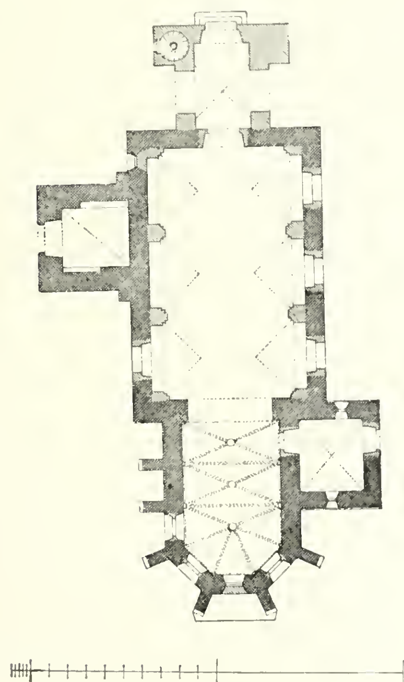
Věž postavena v boku kostela nákladem obce r. 1499 od mistra Tomáše; jest ve formě jehlance kryta, v přízemí goticky — bez žeber — sklenuta.

Oltáře sv. Bartoloměje, sv. Linharta a P. Marie jsou bezcenné. Lepší jest obraz starší sv. Václava na plátně malovaný 80 *cm* vysoký, 45 *cm* široký; mensa kredence zděná má got. profil. Slušné vykládané patronátní lavice jsou v špatném stavu. Z inventáře uvádíme: Stříbrné renais. ciborium z počátku 17. stol., práce Augšpurská; barokní monstranci s pěknou empirovou nohou, malé starší ciborium s got. nodem a nápisem: IESVS HILF; jeden renais. svícen železný, 2 staré kasule barokní z brokátu

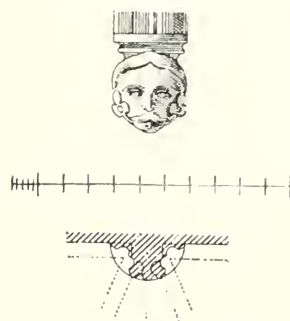
stříbrného a zlatého; ubrousek a pokrývky na oltář s lidovým vyšíváním; sošku sv. Anny s Ježiškem a sv. Janem Kř. 29 *cm* vysokou.

Zvony: Největší z r. 1725 praskl a byv přelit podržel starý nápis: Divo Bartholomaeo, Vito ac Georgio vti labore, fervore et devota largitione parochianorum oblata fuit anno quinto regiminis R. R. D. D. Adalberti Prechtl, canoniae Trebonensis praepositi, praelatie et ecclesiae huius patroni quinti, cura et industria ven. dni. Norberti Moyha, canoniae Trebonensis decani, ecclesiae huius restauratoris et administratoris vigilantissimi, a secunda restauratione venerabilis canoniae Trebonensis anno primo Přelil léta Páně 1896 Rudolf Perner v Č. Budějovicích.

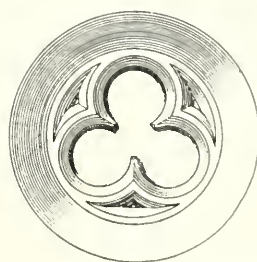
Rozměry jeho: 76 *cm* průměr, 55 *cm* šikmá, 60 *cm* kolmá výška.

Obr. 53. Mladošovice. Půdorys kostela.

Obr. 54. Mladošovice. Hlavice z klenby v presbytáři.

Obr. 55. Mladošovice. Kulaté okno v lodi.

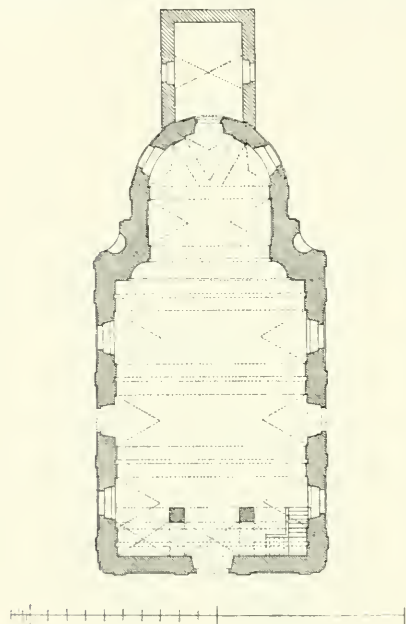
Prostřední má nápis: Johann Hollederer in Linz 1843; jeho rozměry 58 *cm* průměr, 43 *cm* šikmá, 46 *cm* kolmá výška, 10 *cm* koruna.

Nejmenší s Kristem na kříži pochází od A. Pernera v Budějovicích z r. 1875 a má tyto rozměry: 45 *cm* průměr, 33 *cm* šikmá, 36 *cm* kolmá výška, 09 *cm* koruna.

Mláka.

Světecký II. 1193; IA 6 W γ Nro. 12 str. 29—36; Stoletá památka poutního chrámu v Mláce 1869; Trajer 444; Vačkář 133.

Poutnický chrám ZASNOUBENÍ P. MARIE vystavěn byl dle plánu kníž. Schwarzenberského »palíra« Vavřince Habla po částkách dle scházejících se prostředků v letech 1744—1769. Již r. 1710 dala Marie Anna Leslerová z Jihlavy kopii Panny Marie v dominikánském kostele v Č. Budějovicích zde na dub postaviti; později dal kanovník Třeboňský Norbert Mojha dřevěnou kapli zříditi a řečený obraz tam přenésti. Na podstavci obrazu byl nápis: Ich bin eine Mutter der Schönen Liebe, kommet alle zu mir, die ihr nach mir Verlangen habt, und ersättiget euch von meinen Früchten. Eccl 24. V. 24. 26. a pod tím r. 1710. Na štítu kaple stálo: Grüßet Mariam.

Obr. 56. Mláka. Půdorys kostela.

Chor zakončen jest půlkruhem a též půlkruhem sklenut. Klenutí lodi jest valené, formy segmentové a sestává z čtyr polí rozdělených tolika dvojitými pasy, vedenými v prodloužení čtyr pilastrů spojených, opatřených toskánskými hlavicemi a přeložených kládím. Slušné vnitřní zařízení jest barokní z doby vystavení kostela. Venkovní façada dělena lesenami; obruby oken připomínají na zámek Chlumecký.

Z inventáře uvádíme zvláště: pacificál rokokový s nápisem Franz Zinnperger als Gutthäter, 6 svícnů železných barokních s růžemi a listy; ciborium s korunkou a křížem, mosaznou empirovou monstranci, 6 cínových barokních svícnů s reflektory, 2 ornáty a 2 dalmatiky ozdobené a lemované slamou, jak to dělal poustevník Eliáš Dvořák v Třeboni.

V sanktusu 2 malé moderní zvonky bez nápisu, velikosti: první má 36 *cm* v průměru, 30 *cm* šikm., 2.75 *cm* kolm. výšku, druhý: 37 *cm* v průměru, 32 *cm* šikm., 33 *cm* kolm. výšku, 07 *cm* koruna.

Novosedla.

Trajer 444, Domečka 52.

KOSTEL SV. VÁCLAVA již 1359 jako farní připomínaný vystaven znova r. 1867 v podobě basiliky. Někdejší presbytář ponechán za

sakristii; jest čtyrhranný, goticky v kříži sklenutý a měří ve světlosti 5·96 × 5·46 *m*; žebra otupená přecházejí v hladké konsolky; taktéž svorník

jest hladký. Okna byla při přestavbě do půlkruhu sklenuta. Vchod do sakristie má ostře lomený oblouk, avšak bez profilu.

Též věž k boku kostela přistavená jest původu staršího, byla však 1867 zvýšena.

Na hlavním oltáři jest obraz sv. Václava od Eduarda Schallera z r. 1844; ostatní zařízení jest nové. Čtyři staré sošky dány do dioecesanního musea v Č. Budějovicích. Zajímavý jest stříbrný kalich s got. nodem, na němž nápis Jesus a Maria; noha i kupa pocházejí ze 17. století. Vespod na noze jest nápis částečně nečitelný:

Knez . . . . . syn neboztika pana Martinusa (Ssternb)erského, spravce někdy pivovaru pan(skeho) v městě Lomnici a. 1636.

Obr. 57. Novosedla. Kalich s gothickým nodem.

Stříbrnou monstranci z konce 17. století dal zhotoviti Eusebius Hoffer, kanovník Třeboňský († 1712), Zmínky zasluhuje kasule s vlněným bíločerveným vyšíváním z 18. věku.

Zvony: Největší s obrazem sv. Václava a P. Marie má nápis:

Tento zvon jest slity nakladem zadussi Nowosedelskeho. Swaty Waczlawe orodug za nas. Durch das Feier bin ich geflossen, Simon Prndorffer zu Budweis had mich gegossen anno 1656.

Rozměry: 92 *cm* průměr, 71 *cm* šikmá, 73 *cm* kolmá výška, 17 *cm* koruna.

Prostřední, ozdoben křížem a obrazem sv. Josefa, má nápis:

Josephus Perner refudit 1791; curavit Neosidlensis ecclesia.

Rozměry: 67 *cm* průměr, 49 *cm* šikmá, 52 *cm* kolmá výška, 10 *cm* koruna.

Nejmenší, umíráček jest hladký, bez nápisu a těchto rozměrů: 25 *cm* průměr, 17·5 *cm* šikmá, 18·5 *cm* kolmá výška.

Ponědraž.

R 1825 našel rolník Košťál pod starým bezem na zahradě hrníček přikrytý pokličkou plný $^2/_3$ tolarů.

Přeseka

R 1796 nalezeny na pozemku Juráčkově při dělání stružky 50 tolaru a 11 kusů ve velikosti dvacetníků v ceně 160 zl. R. 1838 při kladení trub na návsi odkryt hrneček s malými stříbrnými penězi cís. Rud. II.

Radonice.

Světecký III. 228; Sedláček, Hrady III. 193; Památky XV. 272; Mittheil. d. anthrop. Gesellschaft. Wien XIII. 16.

Žárové mohyly kamenné v lese »Království.« Jižně leží kulaté místo »u hrádku neb zámku« zvané, jehož bažinatý příkop r. 1751 ještě 13° byl široký. R. 1825 našli při hrabání strouhanky v Radonickém lese olověnou krabičku s 908 kusy peněz císaře Rudolfa II., Matiáše a Ferdinanda.

Obr. 58. Řečice Kardašova. Půdorys kostela.

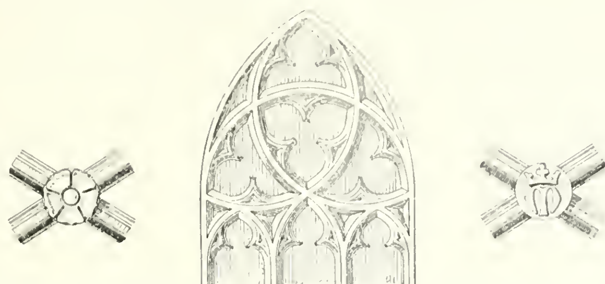
Řečice Kardašova.

J. Hrubý, Řečice Kardašova a bývalé panství Řečické, v Praze 1893. Braniš Mitth. der Centr. Com. 1892. 67; Světecký IV 401; Trajer 131; Sedláček IV 332; Domečka 61

Nejstarší části KOSTELA SV. JANA KŘTITELE jsou dva portály, vedoucí do věže a odtud do lodě chrámové, pocházejí z doby přechodní.*) P. K. Světecký v polovici předešlého století viděl na kostele ještě »babku kamennou«. Presbytář o dvou polích jest pěti stranami pravidelného osmiúhelníku zakončen a got. sklenut. Kružba oken gotických zachovala se pouze v jediném trojdílném zazděném okně za hlavním oltářem; ostatní byly dvoudílné, jsou však dnes, jako okna lodě do půlkruhu sklenuta. Žlábkovaná žebra hlavní klenby vybíhají z rozmanitých

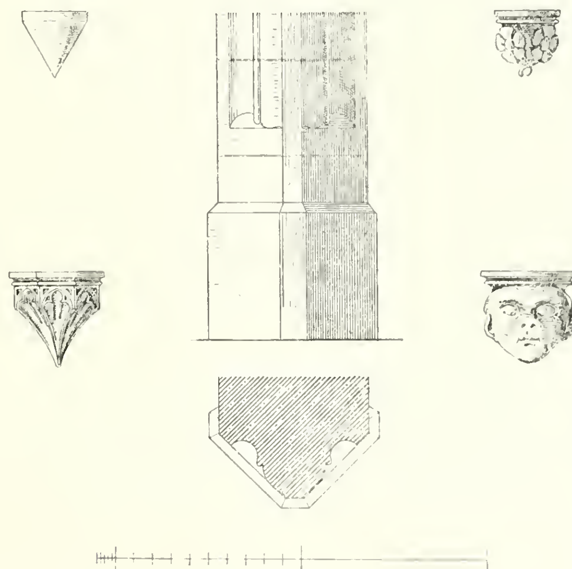
*) S tím těžko srovnati se dá zápis nekrologu: Obiit domina Katherina uxor antiqui dni. Andree fundatoris (1317 – 1349). Věstník Č. Akademie 1899. 140.

konsol = lidských hlav, rostlinných ornamentů neb kružebných tvarů, které připomínají na klenby Třeboňské křížové chodby. Svorníky jsou hladké. Celá tato stavba opřena vně štíhlými opěrnými pilíři s prostými ústupky.

Obr. 59. Řečice Kardašova. Kružba okna v presbytáři a svorníky v sakristii.

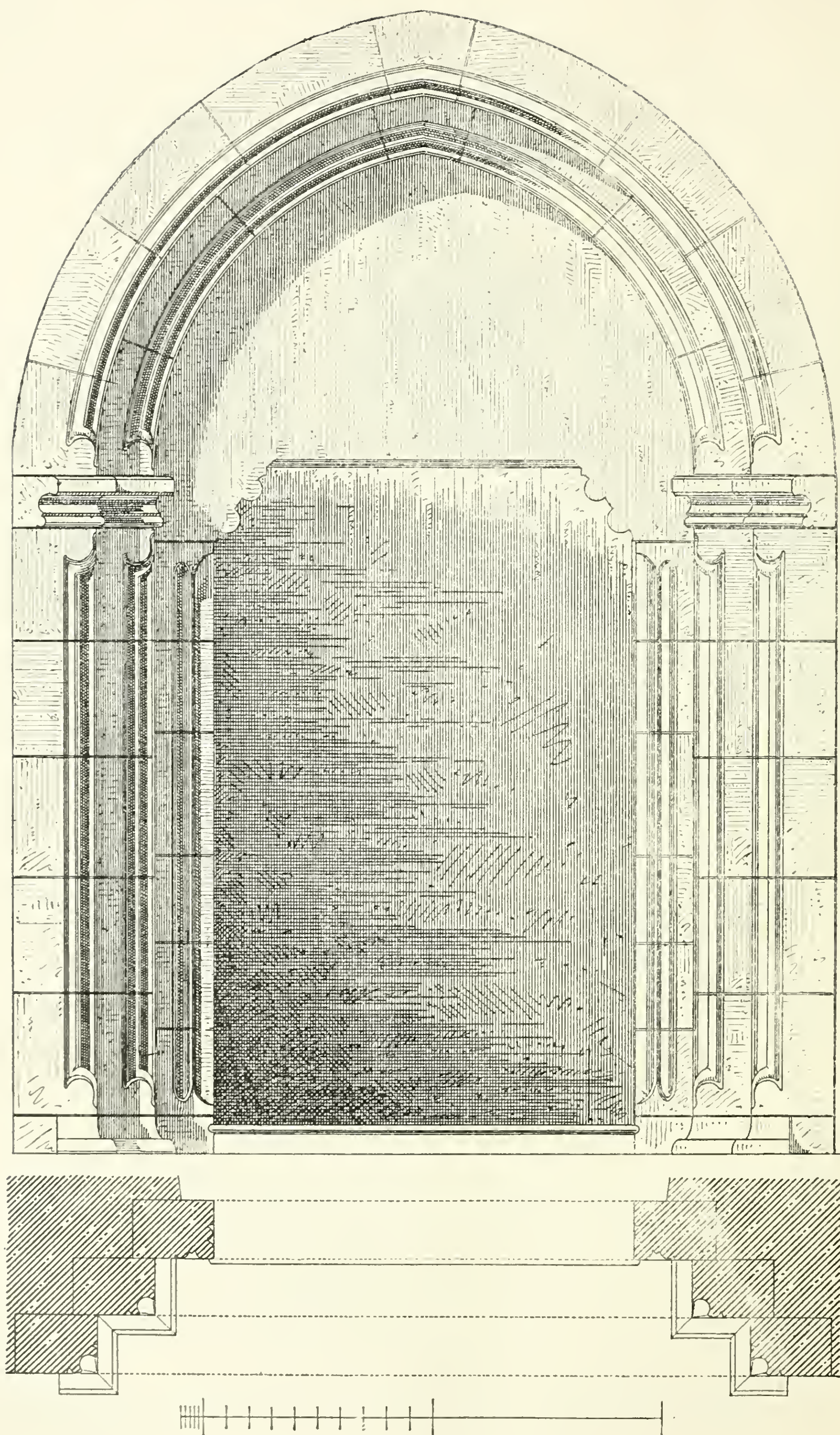
Z presbytáře do sakristie vede krásný gotický portálek, na jehož krákorcích umístěny štítky s pětilistou růží. Nad vchodem zasazen štít s korunovaným M, s přilbou a přikryvadly. Klenutí v sakristii sestává ze tří čtverhranných polí a podobá se onomu v presbytáři. Žebra vybíhají z konsol a sbíhají se ve 3 svornících, z nichž dva nesou pětilistou růži,

Obr. 60. Řečice Kardašova. Profil triumfálního oblouku. Patky ze zakristie.

prostřední korunované M. Jest to tedy stavba pánů z Hradce a padá i s presbytářem do 2. polovice 14. století. Roku 1491 byl kostel nově od biskupa Kaminského Beneše z Waldšteina vysvěcen.

Triumfální oblouk, dělící presbytář od lodě, jest got. oboustranně členěn a sklenut. Loď přestavěna s počátku 16. věku nákladem ovdovělých

Obr. 61. Řečice Kardašova. Portál lodě.

paní z Hradce a přeložena prostým rovným stropem. Po ohni r. 1814 zdi pilíři uvnitř zesíleny a loď v oblouku got. sklenuta.

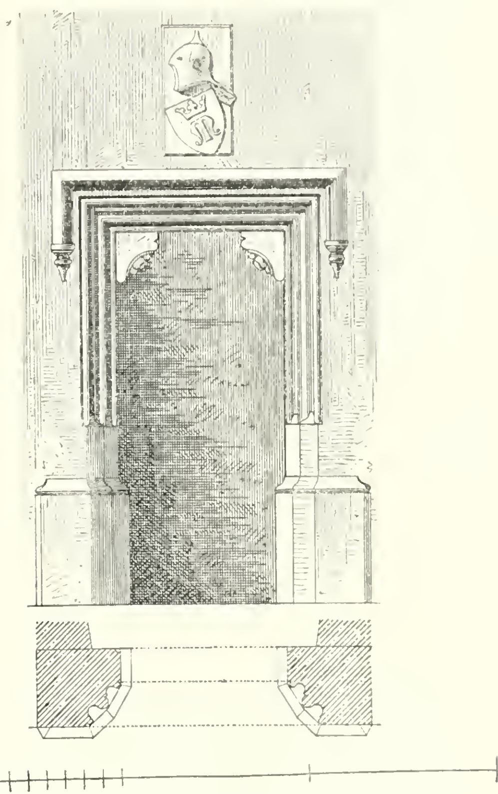
Věž přestavěna r. 1615—20; po ohni 1814 dostala nový kryt formy cibulovité. Nad zvonicí bydlí hlásný. Ochoz dlážděn náhrobky z kostela, jichž legendy však většinou jsou setřeny. Čitelný jest náhrobek Karla Leopolda Hettiga, faráře Řečického † 2./5. 1717 a český Jana Adama Hillgarta, hutmistra z Karlsteinské huti.

Tři zvonky pocházejí z r. 1816 a 1826.

Oltáře nevalně provedené v mod. gotice pocházejí z r. 1854. Obrazy sv. Jana Křtitele na hlavním, sv. Josefa a sv. Anny na postranních maloval A. Lhota.

Cenný obraz jest sv. Jana Křtitele, malovaný r. 1735 A. Herzogem ve Vídni (dle nápisu z r. 1871 od Škrety); do roku 1834 zdobil hlavní oltář. Zmínku zasluhuje též sešlý obraz Šimona a Judy s pěkným barokovým rámem.

V sakristii nachází se Pietà sochařská práce dřevěná z konce 16. věku; u dveří v lodi visí velký krucifix z téže doby v kostele stojí kamenná křtitelnice a železný svícen, oba barokní.

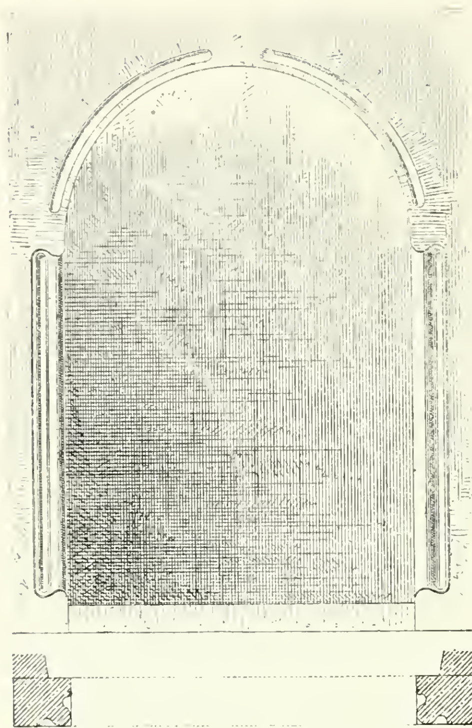

Obr. 6?. Řečice Kardašova. Vchod do sakristie.

Na starém hřbitově za presbytářem malý rokokový kříž z kutého železa.

Starý zvonek, monstrance, hudební nástroje a starší mešní roucha dodány do dioec. musea, sochy sv. Petra a Pavla do kathedr. kostela v Č. Budějovicích.

Na jih asi čtvrt hodiny od města stávala tvrz, kdež se našlo více grošů kr. Václava II. Nový zámek knížete Paara, čtyrhranný s uzavřeným dvorem pochází z l. 1720—55; jest beze všech architektonických ozdob a chová rozličný vykládaný nábytek z doby empiru (skoupený) a něco porcelánu.

Obr. 63. Řečice Kardašova. Portál do kobky.

Obr. 64. Řečice Kardašova. Dřevěný kříž z 16. stol.

Obr. 65. Rožmberská bašta.

Rožmberská bašta

s pěkným sgraffitem z r. 1590, pozůstávajícím na třech stranách budovy z kvádrování, gotických a renaissančních ornamentálních vlysů, růžic a štítků s lvíkem; bašta opravena 1659, sgraffito úplně obnoveno 1879.

Spolí.

R. 1819 přišli při kopání základů k obecní cha'upě pod hruškou na 3 dukáty, 3 tolary, 2 jako sedmikrejcar a 173 grošů.

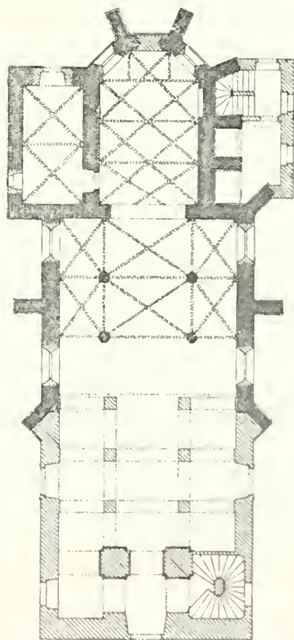
Stříbrec.

NOVÁ KAPLE sv. Jana Nep. z r. 1860. Z dřívější kaple ze 17. století zachovala se v dřevě řezaná Pietà na postranním oltáři a obraz sv. apošt. Petra a Pavla na plátně.

Suchdol.

Památky XVI. 148; Domečka 47; Franta 136.

KOSTEL SV. MIKULÁŠE, založen byv r. 1363 pány z Rožmberka stal se r. 1364 farním. Až do r. 1820 byl si zachoval s větší části starý gotický ráz. Presbytář o dvou polích 5 stranami osmiúhelníku zakončený a dlouhými opěracími pilíři o 3 ústupcích opatřený, jest vysoký a klenba bohatou sítí žlábkovitých žeber zdobena. Žebra vybíhají z konsol téhož tvaru jako v kostele a křížové chodbě v Třeboni; svorníků zde není. Okna postrádají někdejších svých kružeb a jsou do půlkruhu sklenuta. Sanktuář s goticky článkovanou obrubou jest jednoduchý; čtyrhranný vítězný oblouk gotický má sražené rohy.

Obr. 66. Suchdol. Půdorys kostela.

Z presbytáře vedou do sakristie čtyrhranné dvéře s got. kamennou obrubou; sakristie o dvou polích jest vysoko do stejných žeber sklenuta.

Loď původně kvadratického půdorysu, měla z prvu rovný strop, později — dle pozůstávajících opěrných pilířů — sklenuta do jednoho

Obr. 67. Suchdol. Vnitřek kostela.

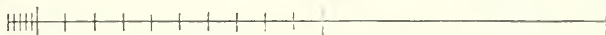
pilíře o čtyřech stejných polích; konečně však stala se trojdílnou. Klenutí spočívá dnes na čtyřech osmihranných pilířích a jest stejné výšky s klenbou presbytáře. R. 1820 byl kostel o polovici lodě prodloužen, při čemž poslední tři klenby lodě sneseny a podobně prodloužené části lodě rákosovým

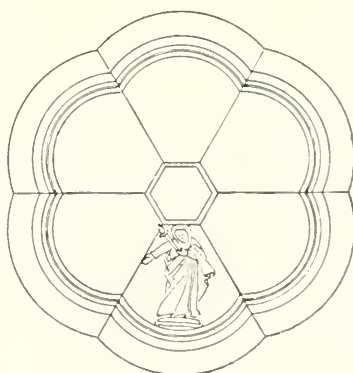
stropem nahrazeny byly; zároveň postavena v čele lodě nová věž a hudební kůr. R. 1855 dlážděn kostel, r. 1858 přistaveno na jižní straně presbytáře oratorium. Ve výklenku v presbytáři po pravé straně hlavního oltáře naléžá se nápis:

Anno domini 1493 consecrata est hec ecclesia per reverendisimv(m) in Christo patrem ac dnum. dnum. Benedictum generosum de Waldstein episcopum Caminensem die quinta mensis $7^{my.}$ Orate pro anima eius

Obr. 68. Suchdol. Madonna před restaurací.

Obr. 69. Suchdol. Kalich.

R. 1887 postaven nový hlavní oltář s obrazem sv. Mikuláše od R. Váchy a na něm umístěna stará got. soška P. Marie. Levý postranní oltář zdobí barokovú socha sv. Linharta; na pravém protějším oltáři P. Marie jsou tři starší sošky. Z ostatního inventáře připomínáme: starý dřevěný kříž k nošení, měděný pozlacený kalich z doby přechodní (16. stol.),

bohužel nově nehezky zvýšený, měděnou barokní monstranci v době empiru vyzdobenou. V depositoriu nalezá se socha P. Marie s Ježíškem, 1·45 *m* vysoká.

Na věži jsou mimo staré hodiny tyto zvony: Největší r. 1894 prasklý a od R. Pernera v Č. Budějovicích přelitý obdržel dřívější nápis:

Georg Wenzel Kohler goß mich in Budweis anno 1738.

a má tyto rozměry: 85 *cm* průměru, 64 *cm* šikmé, 70 *cm* kolmé výšky; koruna jest železná.

Prostřední má nápis:

Gegossen von Ludwig Korrentsch in Wien 1864.

a má 59 *cm* průměru, 43 *cm* šikmé a 42 *cm* kolmé výšky, koruna jest 12 *cm*.

Nejmenší, umíráček, s nápisem: Dal K. Müller kaplan 1861. má 26 *cm* průměru, 20 *cm* šikmé a 23 *cm* kolmé výšky.

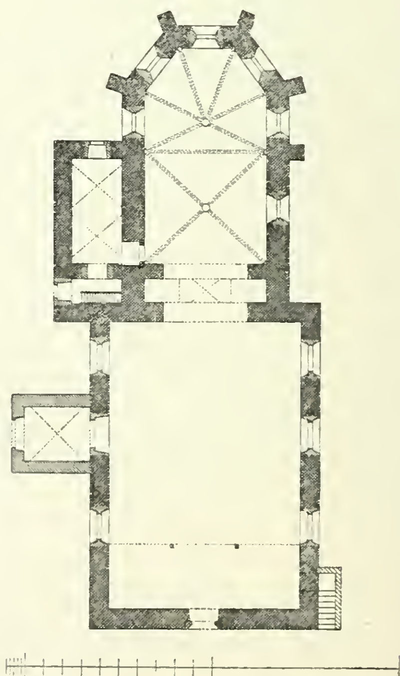
Ševětín.

Trajer 100; Braniš, Památky XVII. 221.

VES Ševětín (Scewitinzco) vyskytuje se již r. 1228 v držení kláštera sv. Jiří v Praze; v letech 1435—41 získal ji Oldřich z Rožmberka se statkem Lomnickým.

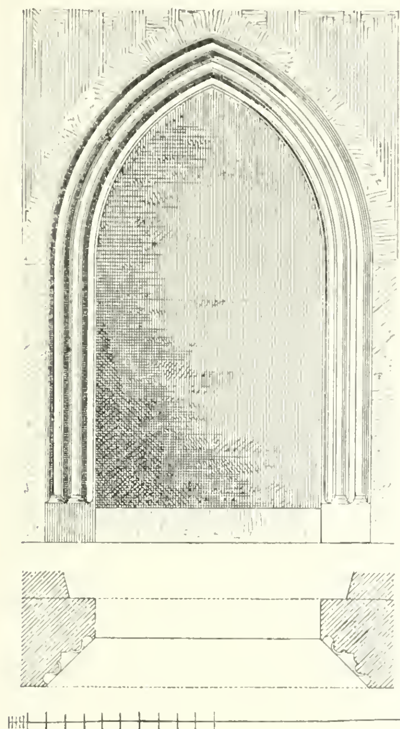

Obr. 70. Ševětín. Kostel.

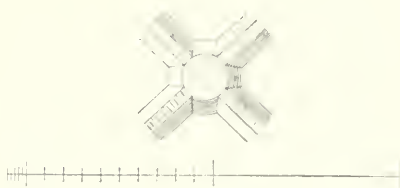

Obr. 71. Ševětín. Půdorys kostela.

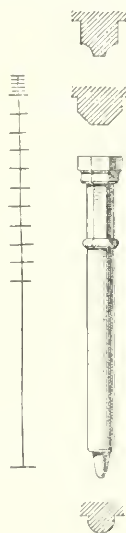
FARNÍ KOSTEL sv. Mikuláše pochází z doby přechodní; poprvé se připomíná r. 1356. Obnoven byl r. 1568 a byv s počátku 30leté války od vojenského lidu zloupen, spustošen a skopán, obnoven jest zase r. 1635 s pomocí kr. Ferdinanda III. a přidělen k Lomnici. R. 1720 dostal vlastní správu církevní.

Obr. 72. Ševětín. Portál lodě.

Obr. 73. Ševětín. Svorník z presbytáře.

Obr. 74. Ševětín. Žebra a polosloupky z presbytáře.

Presbytář o jednom travé, pěti stranami nepravidelného šestihranu zakončený a opěrnými pilíři sesílený, jest goticky sklenut. Svorníky jsou hladké. Žebra žlábkovitá vybíhají z polosloupků v křížovém poli 1—1·20 *m* vysokých, v osmihranu až ku dlažbě prodloužených. Okna, kdysi gotická, jsou v polokruhu sklenuta.

Též sakristie jest o dvou polích got. sklenuta, avšak bez žeber a svorníků; i vchod z presbytáře jest gotický.

Mezi presbytářem a lodí vyzděny 2 got. pasy kvádrové, do nichž vepnuta jest půlkruhová klenba, na které stojí baroková vížka. Loď má strop rákosový; hlavní portál jest gotický. Podobně jako v presbytáři byla při obnově i zde okna rozšířena a do půlkruhu sklenuta.

Hlavní barokní oltář lepšího provedení má v zadu nápis:

IG. HD.
IS. MP.
FC. SM.
A 1708

I postranní oltář na straně epištolní s Ukřižováním Páně jest pěkně řezaný a zlacený.

Kromě toho uvádíme: Stříbrný pozlacený kalich rokokový s lisovaným ornamentem a s nápisem A. 1745 D: 29. Mey; barokní ciborium se slušnou nohou; bílou kasuli s hedbávným pestrým vyšíváním a prádlo s vyšíváním národním. Barokní dřevěná křtitelnice má víko cínové.

Staré tři zvony odcizeny byly lidem vojenským v 30leté válce. Nynější největší, »P. Marie« zvaný pochází od Hilzera z Nov. Víd. města z r. 1873; prostřední posvěcen jest na jméno »sv. Vojtěch« a nejmenší »sv. Václav«; (oba jsou nepřístupny).

Třeboň.

Březan, Vilém z Rosenberka 207.224; Petr Vok 82; Světecký, II 1278, 1284; V. B. Mecer Paměti Třeboňské; Norbert Heerman, Rosenbergische Chronica; Dr J. Fl. Hammerschmidt, Rosa Trebonaea; Aquilin Hrdlička, Liber memorabilium parochiae Trebonensis; Trajer 454; B. Grueber, Kunst des Mittelalters in Böhmen III 80, IV 163; P. Jos. Vačkář, Dějiny řeholní kanonie sv. Augustina v Třeboni str. 89, 130. 131, 132, 187; Franta 80, 94, 95, 96, 135; Dr. Jos. Neuwirth, Geschichte der bildenden Kunst in Böhmen I 461 až 466; Dr. H. Thode, Die Malerschule von Nürnberg str. 46—47; Sedláček, Hrady III 120—193; Braniš, Dějiny umění II 52; Braniš, Některé zvláštnosti starších staveb jihočeských. Památky XVII 39; Památky XVI 465, 474, 574—6; XVII 738, 739; XVIII 91, 93, 99, 100, 108, 643—660; XIX 578; L. Domečka, Průvodce po Třeboni a okolí; Robert Hartmann, Chrám sv. Jiljí v Třeboni. Programm stát. realn. gymn. v Třeboni 1888. Katalog retrospektivní výstavy. V Praze 1891 str. 179 č. 192, str. 236, č. 2, str. 237 č. 6 a 8. Dr. C. H. Vogler, Der Bildhauer Alexander Trippel aus Schaffhausen; Schaffhausen 1892—3; Katalog der Gemäldegallerie im Rudolfinum zu Prag, str. 256 č. 52 A; Method XXII 1896 č. 7. Mitth. d. Contr. Comm. XIII str. XCVI.

Město Třeboň bylo již r. 1379 zdí a příkopem opevněno. V létech 1525—1527 obehnáno dvojí zdí s baštami. Z tohoto opevnění zachovala se dvojí zeď s cimbuřím na severní straně, 3 bašty na východě a 4 na jihu. Bašty byly kulaté neb polokulaté, ostrou střechou kryté; tři z nich byly za našich časů přestavěny, moderním cimbuřím a nízkou střechou opatřeny. Z bran jest zvláště zajímavá dvojitá Svinenská s obydlím o dvou patrech a pěknými štíty z 16. století po obou stranách. Pozůstává ze dvou částí šikmo k sobě postavených, z nichž každá jiným způsobem se uzavříti dala: na jižní straně venkovní zdvihacími, uvnitř šoupacími a k městu stojacími vraty. Kamenné ostění vrat jest got. sklenuto, též malé výklenky 1. patra vykazují got. obrubu; valená klenba průchodu jest však do půlkruhu pro-

vedena a kvádrováním zdobena; taktéž štíty jsou již renaissanční a byly kdysi malbou a sgraffitem krášleny. Mezi touto branou a Novohradskou, která ve svých kamenných ostěních a brance pro pěší dosud si zachovala ráz původní, gotický, býval příkop vodou naplněný, přes nějž vedl zvoditý

Obr. 75. Třeboň. Pohled na město z r. 1699.

most. Stejný příkop s mostem nalézal se před branou Novohradskou. Podzemní chodby, většinou zachované, spojovaly nejen jednotlivé bašty mezi sebou, nýbrž i s první vnitřní zdí, jdouce parkánem, jakož i pod valy s glací. Od brány Novohradské vede po obou stranách vysoká, střílnami opatřená zeď v polokruhu k baštám. Opevnění to provedl řízením p. Jindřicha z Rožm-

berka proslulý rybnikář Štěpánek Netolický, prodlouživ tok »zlaté stoky« až k městu. Pěkná byla též brána Budějovická z r. 1605. Stályť po každé straně žulové sloupy s jonskými hlavicemi, přeloženy kamennou římsou, na níž stály 2 pyramidy. Nad obloukem brány té bylo vytesáno: P. W. 1611 na jedné, I F na druhé straně, pod tím značka

Obr. 76. Třeboň. Zbytky podzemního opevnění provedeného r. 1527.

K vůli usnadnění komunikace sneseno toto sloupoví v našem století. Nad východní bránu Jindřicho-Hradeckou postavena v novější době škola, při kteréžto příležitosti budova byla zcela zmodernisována. R. 1564 byla brána ta malbami okrášlena a r. 1674 vymaloval zde malíř Šalamoun

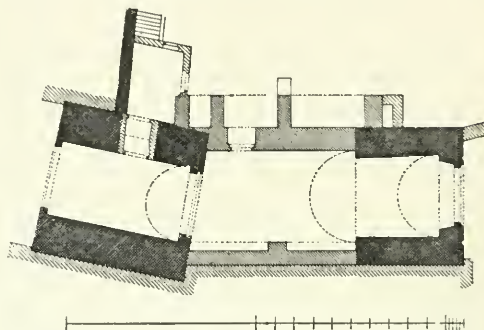
Gottfried Job krucifix s štítem městským a Schwarzenberským. Po první sekularisaci kláštera obnoveny a ozdobeny pěknou malbou zdi městské od brány Jindřicho-Hradecké až k zahradě klášterní, jakož na konci téže

Obr. 77. Třeboň. Svinenská brána.

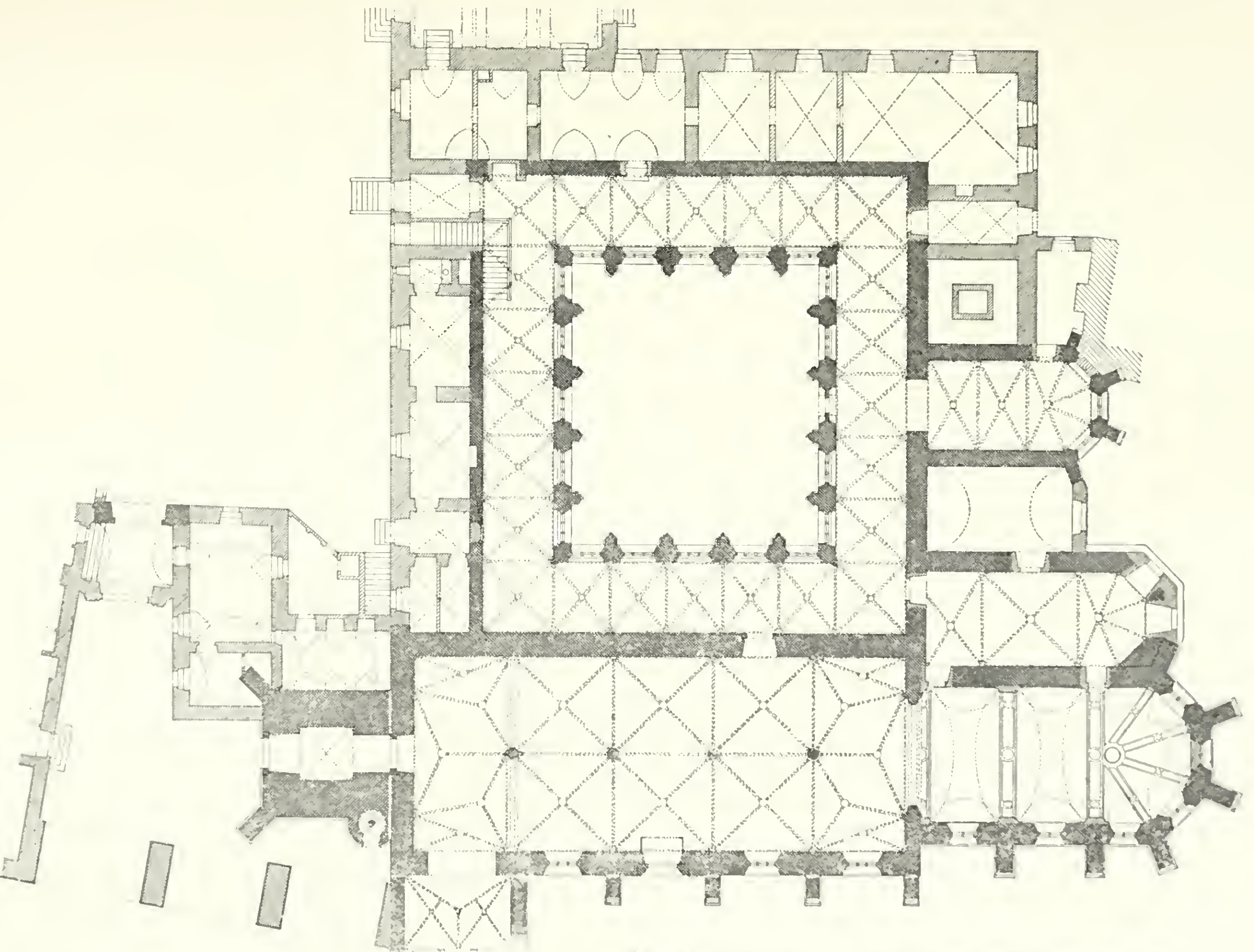
zahrady letopočet 1582 vedle dvou křížů a zbytky maleb dosvědčují. Klášterní sladovna a sýpka nesou letopočet 1688 a písmena T. S., brána Jindřicho-Hradecká na městské (vnitřní) straně štítek s růží z dob Štěpánkových.

KLÁŠTERNÍ KOSTEL SV. JILJÍ vystaven byl r. 1367, jakž někdy nápis v kostele těmito slovy hlásal: Anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo septimo VIII. kal. Junii fundatum est monasterium canonicorum regularium ordinis s. Augustini in Trzebon alias Wittignaw per nobiles dominos dominos de Rosenberg Jodocum, Petrum, Vlricum et Joannem fratres germanos, primos et principales ipsius monasterii fundatores. Dne 9. května t r. přesazen dosavádní farář Bůzek z Třeboně do Svin, dne 12. t. m. dána plná moc klášteru Roudnickému k vyslání 3 bratří do nového kláštera a dne 22. t. m. zvolen již probošt. R. 1378 připomíná se oltář sv. Majdaleny a sv. Augustina, r. 1380 oltář P. Marie a hlavní oltář. V ty doby stavba chrámu již byla dokonána až na klenbu; neboť dne 4. dubna 1380 určil Petr z Rožmberka, aby, kdyby sklenutí kostela se nedočkal, dědic jeho po 3 léta 100 kopami grošů na ně přispíval.

Obr. 78. Třeboň. Půdorys brány Svinenské.

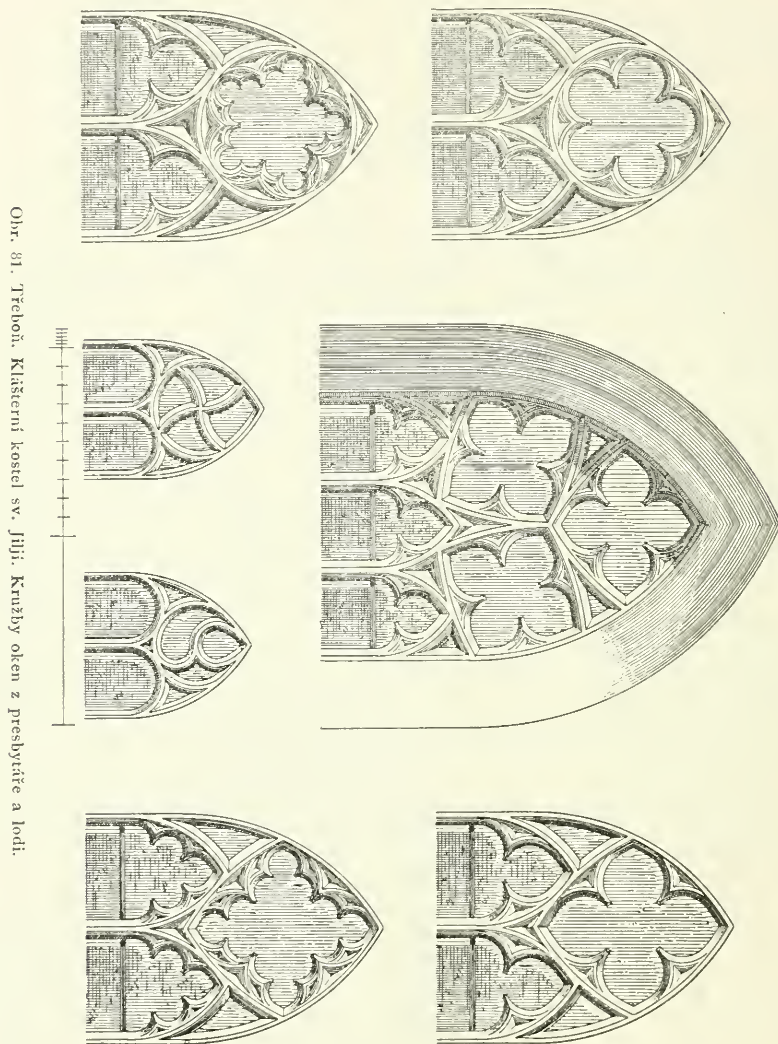

Obr. 79. Třeboň. Klášterní kostel.

Vysoký chor, založen o dvou polích, uzavřen jest 5 stranami pravidelného osmiúhelníku a opřen o 5 pilířů o jednom ústupku. Z šesti dvojdílných oken, která se dosud nezměněna zachovala, jest kružba uvnitř klenbou kryta, z venčí však viditelna, okno za hlavním oltářem jest uvnitř zcela zazděno; obrácena jsou k východu a jihu, kdežto na straně severní, kde přiléhá sakristie, okna scházejí. Jako ostatní kostel měl i chor původně gotickou klenbu; když však r. 1781 při ohni vysoký štít chrámový na klenbu se sřítiv, ji prorazil, obnovil ji stavitel Ondřej Novotný z Jindřichova Hradce v způsobu barokním. Zároveň upraveny i stěny presbytáře v stejném slohu: děleny pilastry s jonickými hlavicemi a kládím v stejný počet polí.

Obr. 80. Třeboň. Klášterní chrám sv. Jiljí s křížovou chodbou.

Vysoký triumfální oblouk odděluje loď chrámovou od presbytáře jest dosud gotický, bohatě profilovaný a úplně z žulových kvádrů vyzděn a sklenut. Jako jinde tak i zde býval ozdoben křížem a sochami; ještě r. 1607 dán sem z poručení p. Petra Voka z Rožmberka nový kříž se sochami P. Marie a sv. Jana, miláčka Páně.

Obr. 81. Třeboň. Klášterní kostel sv. Jiljí. Kružby oken z presbytáře a lodi.

Loď chrámová, původně rovným stropem opatřená, byla v 15. století sklenuta. Dvě řady křížových kleneb o pěti polích opírají se vykrouženými žebry svými o 16 hezky členěných patek a 4 prostřední kulaté sloupy, které dělí takto loď ve dvě. Na kvádrové kulaté dříky, z nichž vybíhají žebra klenby, přidělány při obnově presbytáře štukové hlavice korintické; první z nich zdobena jest znakem klášterským: infulovaným opatem, nesoucím na štítku znak Rožmberský. Opěrací pilíře o 2 ústupcích, štíhlejší

oněch u presbytáře, nejsou se zdí spojeny, což dokazuje, že později byly přistaveny, kdy loď byla sklenuta. Osvětlena jest loď z jižní strany čtyřmi

Obr. 82. Třeboň. Vnitřek kostela.

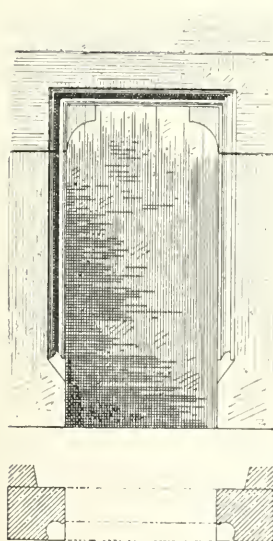
vysokými trojdílnými okny s kružbou, z nichž první blíže presbytáře jest nápadně nižší než ostatní. Kresba kružeb jest tatáž jako v křížové chodbě, provedení však jest mnohem chatrnější. Nad kaplí Šternberskou, potažmo

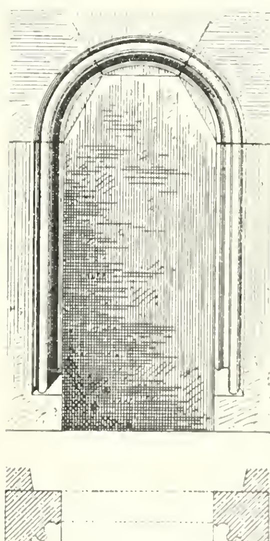

Obr. 83. Třeboň. Klenba v kostele.

kůrem, nachází se kulatá růžice s kružbou; jest částečně zastavena. Na jižní straně nalézá se též hlavní portál, který ze starého hřbitova vedl do lodě. Hruškovité přípony s hlubokými žlábky se zde střídají; rovné nadpraží opřeno jest o 2 nosiče s potvůrkami; v tympanonu vymalován obraz

Obr. 84. Třeboň. Klášterní chrám sv. Jiljí. Portál z křížové chodby do lodi. — Detaily.

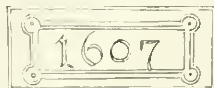
Obr. 85. Třeboň. Klášterní chrám.

Vchod z kůru do věže.

Vchod na kůr.

Zazděný vchod v křížové chodbě.

Obr. 86. Třeboň. Klášterní kostel sv. Jiljí. Hlavní portál.

na omítce: Korunování P. Marie z konce 14. století. V levo od portálu přišlo se při restauraci kostela r. 1897 na zbytky nástěnného obrazu P. Maria s Ježíškem, jenž šel až za pilíř a tudíž starší byl než tento a klenutí lodě. Porouchaná rustika, letopočet

a 1667 poukazovaly na pozdější opravy kostela a přestavbu věže (1607). Na severní straně vede z lodě vchod do křížové chodby; i zde nesou rovné nadpraží 2 nosiči s dráčky.

Obr. 87. Třeboň. Nástěnný obraz Korunování Panny Marie v tympanu kostelním.

Prostranná kruchta s knížecím oratoriem zaujímá poslední 2 pole lodě a opírá se o 4tý, poslední sloup. Klenba pod a nad kruchtou jest stejná, žebra jsou, jako všude jinde, vykroužená; okna nad kruchtou v čele lodě po stranách věže jsou dvojdílná a sahají formou kružeb svých do pozdní gotiky. Vchody z děkanství na kůr a odtud do 2. patra věže mají hezká got. ostění.

Vnitřek kostela býval někdy celý malován; ve výklencích poprsní zdi hudebního kůru byli vyobrazení sv. apoštolové. Nad štallemi v presbytáři na straně evangelia vymalováno za administrace kláštera Korneuburského r. 1643: založení kláštera r. 1367 a znovuzřízení kláštera r. 1631. Ve prostřed vymalován byl zdejší kostel; po pravé straně viděti bylo zakladatele kláštera 4 bratry Rožmberské klečící a odevzdávající chrám řeholníkům Roudnickým; na levé straně vyobrazen byl Ferdinand III. s korunou a pláštěm královským podávaje kostel proboštu Korneuburskému. Pod těmi obrazy, v živých barvách provedenými, stály verše:

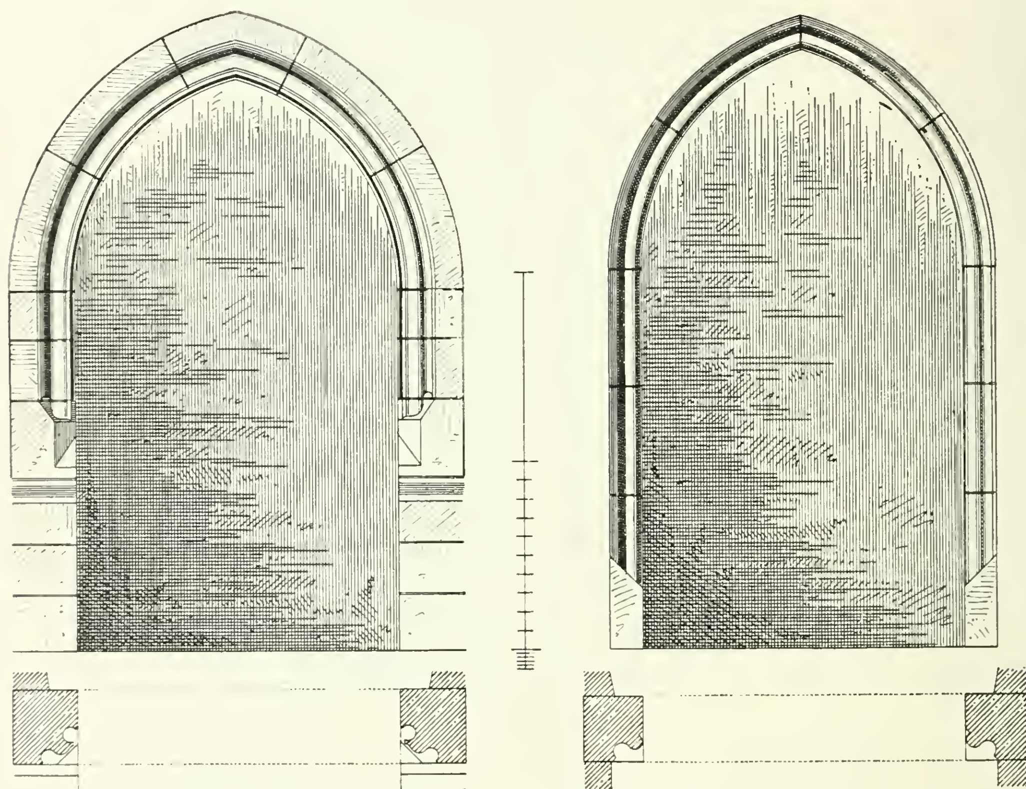
Quas sacras aedes pietas construxit avorum,
Et quas haeredes vastarunt more luporum,
Has restaurarunt virtutes Austriacorum,
Qui refraenabant molimina cuncta malorum.

Dosud na severní zdi lodi viděti pod odpadajícím bílením zbytky maleb nástěnných. Vše zabíleno r. 1729 a později, když kostel byl vybílen.

Střecha lodi byla původně mnohem vyšší než krov presbytáře, jež dělil vysoký štít, který se r. 1781 sřítil.

Jihozápadně přiléhá k lodi kaple sv. Barbory, vysvěcená r. 1491, jak starý nápis svědčil:

Anno domini MCCCCLXXXXI consecreta est haec capella in die Sixti ad honorem S. Christophori martyris, S. Barbarae Virginis et S. Jacobi Maioris per Reverendum in Christo Patrem et Dominum Dominum Bene-

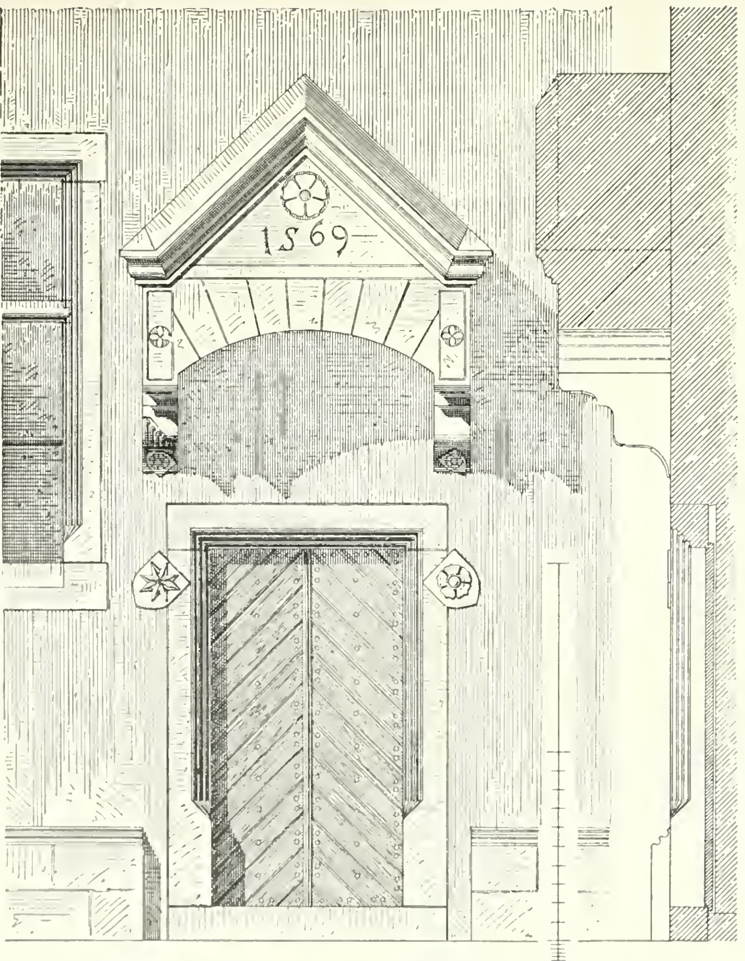
Obr. 88. Třeboň. Klášterní chrám sv. Jiljí.

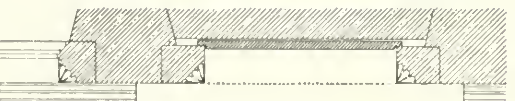
Portál věže. Portál z věže do lodi.

dictum de Walthstein Episcopum Caminensem. Dedicatio celebratur in dominico post Maria ad Nives. Quicunque intraverit et cum devotione coram altari Pater Noster et Ave Maria oraverit pro pace ecclesiae et pro fundatore, concessit quadraginta dies de indulgentiis perpetuo duraturis.

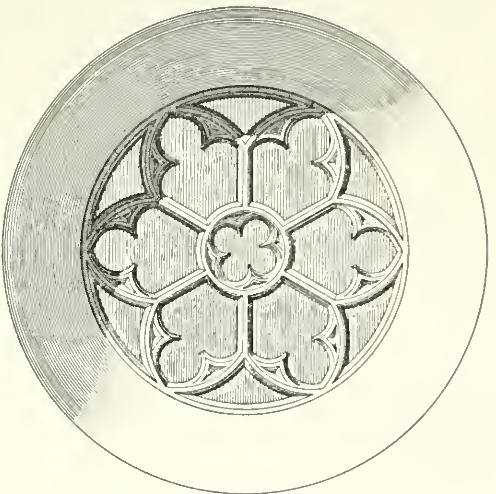
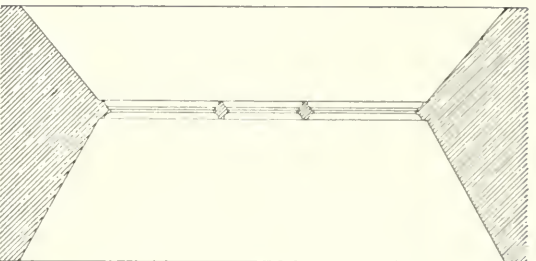
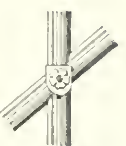
Nyní jest tam moderní český nápis stejného obsahu.

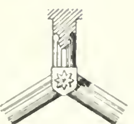
Kaple jest do dvou polí sklenuta; žebra vykroužená opírají se o kuželovité patky, místa svorníků zaujímají štítky s růží a hvězdou, znaky zakladatelů Petra Holického z Šternberka († 1514) a manželky jeho Kateřiny z Rožmberka († 1521), kteří pod kaplí pohřbeni jsou. Vchod z ulice — nyní zazděný — má kamenné got. ostění ozdobené štítky s růží a hvězdou;

Obr. 89. Třeboň. Klášterní chrám. Portál Šternberské kaple.

Obr. 90. Třeboň. Chrám sv. Jiljí.
Růžice v lodi nad kaplí Šternberskou. Patka žebra a štítky z klenby kaple Šternberské.

nad ním vystupuje na krákorcích, stejnými štítky označených, zděná stříška, která v čele nese sgraffitovanou růži a letopočet 1569.

Čtyrhranná postranní okna byla 1897 obnovena. Chodba v 1. patře spojuje kůr a oratorium se zámkem; vystavena jest na místě dřevěné r. 1724.

Věž postavena na západ v čele a ose chrámu; kulaté přistavené schodiště vede do 2. patra věže a dále k zvonici. V čele věže a mezi ní a lodí jsou dva portálky goticky sklenuté; ze staré got. klenby v přízemí věže zůstaly pouze patky, klenba jest novější. Dva mohutné rohové pilíře z nichž jeden jest kryt přístavbami, opírají věž na volných stranách. 3 okénka v hořejších patrech se nalézající jsou ještě gotická, okna ve výši zvonů a pilastry s římsou barokní; nadezdívka se štíty a střecha pocházejí z doby nejnovější.

Obr. 91. Třeboň. Mramorová polychromovaná socha Panny Marie v kostele.

Stará věž byla kryta cínem a olovem a korunována pozlaceným křížem. Dvakráte byla zapálena bleskem: r. 1489 a o štědrý den r. 1637, při čemž po každé zvony se rozlily. Po třetí vyhořela r. 1781 a s ní kostel, klášter a 60 domů v městě. Obnovuje věž 1489 shořelou dal ji roku 1607 Petr Vok z Rožmberka o 17 sáhů sebrati a opět vyhnati, ale slohem již renaissančním, a třemi báněmi a vížkou zakončiti. Tomáš Třebochovský, malíř páně, natřel plechem pobité báně zelenou olejovou barvou a omaloval celou věž. Při té příležitosti obnoven i kostel, jak letopočet na lodi vykazuje. Práci tu provedl stavitel Budějovický Dominik Cometa z Eckthurnu krov dělal mistr tesařský Michal Pril z Krumlova, krytbu Joachim Smolka z Přeštic.

Většina nynějších oltářních obrazů jest dílo malíře Petra Kecka († 1730): tak obraz sv. Jiljí a Nanebevzetí P. Marie na hlavním oltáři z r. 1709; sv. Augustina a sv. Moniky v levé lodi z r. 1714. Na pravé straně jsou oltáře P. Marie bolestné z r. 1709, P. Marie radostné a sv. Vavřince, jejž r. 1715 obchodník s rybami Vavřinec Preinhelter založil; zdobí jej obraz téhož světce od Karla Škrety. Na straně evangelia: oltář sv. Augustina z r. 1714, svrchujmenovaný sv. Anny z r. 1715 a sv. Jana Nep. z r. 1756; pod ním visí kopie divotvorného obrazu P. Marie z r. 1728. V kapli sv. Barbory jest obraz P. Marie od Frant. Jak. Prokyše podle rytiny J. Balzerovy z r. 1748 malovaný. Hlavní oltář krášlejí pozlacené sochy velkých učitelů

církevních; oltář sv. Augustina sochy patronů moru sv. Rozalie, sv. Rocha a sv. Šebestiána, potom sv. Possidonia a sv. Aquilina; oltář sv. Vavřince sochy sv. Petra a Pavla. Tyto oltáře, jakož i oltář sv. Anny mají bohatě ozdobené a vyřezávané rámy a bujnou ornamentiku. Sochy a figurální část zhotovil sochař Třeboňský Jiří Andrée a Petr Colotto, rozený Benátčan, je zlatil. Tabernakl hlavního oltáře jest moderní. Oltář radostné P. Marie má ještě tvar 17. věku: v kulatém rámu nachází se lepší obraz P. Marie s Ježíškem a dole ve skříni za sklem mramorová, polychromovaná její socha asi z 15. století — 1·20 *m* vysoká; původní korunu má uraženou, nátěr novější.

V choru stojí »štallie« z r. 1722 od truhláře Jakuba Königa z Bambergu za 1126 zl. zhotovené, na něž r. 1729 přidány byly sochy čtyr evangelistů, sv. Vojtěcha a sv. Norberta. Pontifikální stolice jest dílo Antonína Dietmanna z Gerlenhofen u Ulmu z r. 1724. Slušná kazatelna pochází z r. 1791. Varhany zhotovil V. Pantočka, varhanář a měšťan z Dačic r. 1737.

Náhrobky. V presbytáři odpočíval Jan z Rožmberka († 1./9. 1389) pod velkým mramorovým kamenem. Vedle něho ležela jeho choť Alžběta z Halsu († 1394); její epitafium bylo na pilíři vedle presbytáře. Na straně epištolní u hlavního oltáře byl mramorový náhrobek prvního opata Beneše († 1389 31./12.). V presbytáři býval také kámen z červeného mramoru Majdaleny Šternberské, manželky Jindřicha z Rožmberka 2·28 *m* dlouhý a 1·04 *m* široký s nápisem: AO · DMI · MDXXI · DIE XXVIII IVNII NOBILISS. D · MAGDALENA MAGNIFICI HENRICI DE ROSIS CONIVX OBIIT. Nad její podobiznou jsou tyto verše:

Stellifera prognata domo, forma antiopea.
Atque annis teneris praedita, quae fueram.
Pronuba, cui sponsum, quo non praestantior alter,
Robore, divitiis stemata Juno dedit,
Quid tamen ista iuvant? Species, quid stemata prosunt?
Cuncta simul dolor heus abstrahit hora brevis.

Byv r. 1781 spadnutím klenutí rozbit, vyhozen jest náhrobek ten a upotřeben k dláždění dvoru klášterního. Byv nalezen r. 1892, zazděn jest v kapli sv. Barbory.

Vedle její hrobky v presbytáři leží kámen Marie Justiny z Starhemberga, choti knížete Jana Adolfa ze Schwarzenberga, s alliančním znakem Schwarzenberským a Starhemberským z r. 1681; legenda jest nečitelná 1·90 *m* dl., 1·18 *m* šir.

Na pravo od této hrobky nachází se od r. 1744 hrobka opatů; kámen jenž nyní hlavou dolů obrácen jest, má nápis: Cripta Abbatum, — quam fieri fecit Reverendissimus — Perillustris ac Ampliss. Dom. — Adalbertus Wenceslaus Prechtl — Sacri Apost. Ordinis Canonicorum regular. Lateranens. S. Augustini — Abbas Primus Anno MDCCXXXXIV — Regiminis sui XXIV; jest 2·00 *m* dl., 0·81 šir.

U oltáře sv. Kateřiny byl náhrobek Rožmberský s nápisem: Hic est sepultus Magnificus et Generosus D. D. Henricus de Rosenberg, qui obiit feria IIII ante Georgii A. D. M. CCCCXCIIII. — Vedle oltáře sv. Vavřince viděti kámen Barbory Albertiny Kapounové Vratislavové z Mitrovic, paní

Obr. 92. Třeboň. Štalie od Jakuba Kóniga z r. 1722.

na Kněžmostu a Vodici († 1643 22./1.) s touto českou legendou: Letha Panie 1643 vrozena pani pani Barbora Albertina Kapaunowa rozena Wratislawka z Mitrowicz na Kniezmostie a Wodiczi ziwot swug w Panu dokonala starzi wieku gegiho 20 let a 45 nediel 4 dni w tomto mystie pochowana gest 22 January; 1·71 *m* dl., 0·85 široký.

U téhož oltáře u dveří leží Vavřinec Preinhelter s 4 ženami.

Jiný náhrobek měl nápis: Sub hoc lapide tumulantur nobiles genealogiae Jerolimensium de Aussti. Orate ergo pro animabus eorum.

V chrámu odpočívá též Peltráta ze Štítného, vdova po Odolenu z Chlumu; na kámen hrobový s textem odkázala roku 1414 7 kop.

Z inventáře uvádíme: mešní roucho z bílého hedbáví, zlatem, stříbrem a různobarevným hedbávím vyšívané; stranice z brokátu stříbrného. Počátek 18. století; dar kněžny Eleonory Schwarzenberské z Lobkovic. —

Obr. 93. Třeboň. Kalich z roku 1745.

Obr. 94. Třeboň. Kalich z roku 1745.

Mešní roucho bohatě vyšívané zlatým a stříbrným ornamentem, barevně emovaným; 18. stol. — Kasule a dalmatika: prostředek ze stříbrného brokátu zlatem vyšívaný; stranice z černého sametu zlatým ornamentem z krajů vyrůstajícím ozdobené. Dole vyšité znaky dárců Adama Františka ze Schwarzenberga a jeho manželky Eleonory. Práce Šimona Prandtstättera ve Vídni; 18. stol. — Dvě kasule se znakem Rožmbersko-Halským z 1. polovice 15. století přišly do dioecesanního musea v Č. Budějovicích; kancionály jsou u křesťanské akademie v Praze.

Kalich s emailovými obrázky sv. Jiljí, sv. Augustina, sv. Františka, sv. Moniky s Pražskou značkou CB 12AF a s nápisem ve spod: Ex munificentia honestae matronae Mariae Annae Wewerianae comparatus et ab Adamo abbate Trebonensi consecratus anno 1745; 29 *cm* vysoký.

Barokní kalich jednodušší se stejnou značkou a s nápisem: Fieri fecit et consecravit Adamus Lischowsky abbas Trebon. 1745; 0·265 *m* vysoký.

Stříbrné kování na missálu se značkou lvíčka a {CB} {17LG} a podobiznami sv. Jiljí a sv. Augustina ve prostřed; asi z r. 1750.

Stříbrná kaditelnice s loďkou, se značkou {IA} z téže doby.

Velké ciborium stříbrné a pozlacené s Pražskou značkou {CB}; za víko slouží ozdobná koruna, měděná noha jest pozdější; 0·44 *m* vys., 0·163 průměr kupy.

2 mosazné barokní svícny s hlavičkami andílků, 10 malých hladkých svícnů bronzových ren.; 2 velké mosazné renais. svícny; 6 cínových velkých svícnů barokních.

Rocheta s paličkovanými krajkami z 18. stol.

Breviář krásně psaný a miniaturami vyzdobený, jejž biskup Kamínský Beneš z Waldšteina r. 1498 klášteru daroval, chová se v univ. knihovně v Praze VI. G. 6.

Zvony. Největší s obrazem sv. Jiljí má nápis: InCenDIVM In · tVrrE exorIens, DenVo sVaM voCem sVaVIter AVgVstInVs abbas aLtero anno Conf LaVIt fudit nos Josephus Perner Budvicij 1782. Rozměry: 1·31 *m* průměr, 1·00 *m* kolmá, 1·10 *m* šikmá výška, 0·20 koruna.

Zvon druhý s obrazem P. Marie a s nápisem: Josepho a Lothring caesare regnante Pio VI pontifice Viennam veniente refundor (t. j. 1782) praskl r. 1898 a byl přelit od Pernera v Čes. Budějovicích.

Třetí zvon má nápis: Joannes Adolphus princeps de Schwarzenberg hanc campanam in avi sui principis Joannis memoriam restituit curam dominii Trebon. gerente Joanne Bartl sub decano Fischer anno 1855. Rozměry: 0·74 *m* průměr, 0·55 kolmá, 0·60 šikmá výška, 0·12 koruna.

Čtvrtý zvon se znakem Schwarzenberským pochází z r. 1833; rozměry: 0·54 *m* průměr, 0·48 kolmá, 0·44 šikmá výška, 0·10 koruna.

Pátý zvon »umíráček« jest bez nápisu a má rozměry: 0·40 *m* průměr 0·31 kolmá, 0·34 šikmá výška, 0·08 koruna.

Na severní straně přiléhá k lodi kostelní krásná dobře zachovalá křížová chodba. R. 1369 byla již hotova, protože Jindřicho-Hradečtí dle ní stavěli u kostela sv. Jana podobný, ač méně pěkný ambit. Každá z čtyr stran čítá 7 do kříže sklenutých polí a 5 širokých do malého nádvoří obrácených oken. Opěrné pilíře, které sahají až do výše oken 1. patra, jsou přes roh seříznuty. Okna trojdílná mají pravidelné a velmi čistě provedené kružby; jedním oknem vedly dvéře do dvora; jsou dnes zazděné. Zasklení není staré; tak čteme na druhém okně křídla západního: Jstas Fenestras Curavit purgari Venerabilis Dom. — Aquilinus Hrdliczka — pro Temp: Custos Ecclesiæ — Sed Sine omni Consequentia — A. 1770 in Julio — par Vitriarium Carolinum Nusbaum. Jiná okna zasklena byla nákladem děkana Fischera za naší doby. Vykroužená žebra 24 křížových kleneb vybíhají z podobných hezkých patek jako v lodi a ve věži a spojují se v hladké svorníky; na rozích nalézají se místo patek sloupky s kužely-

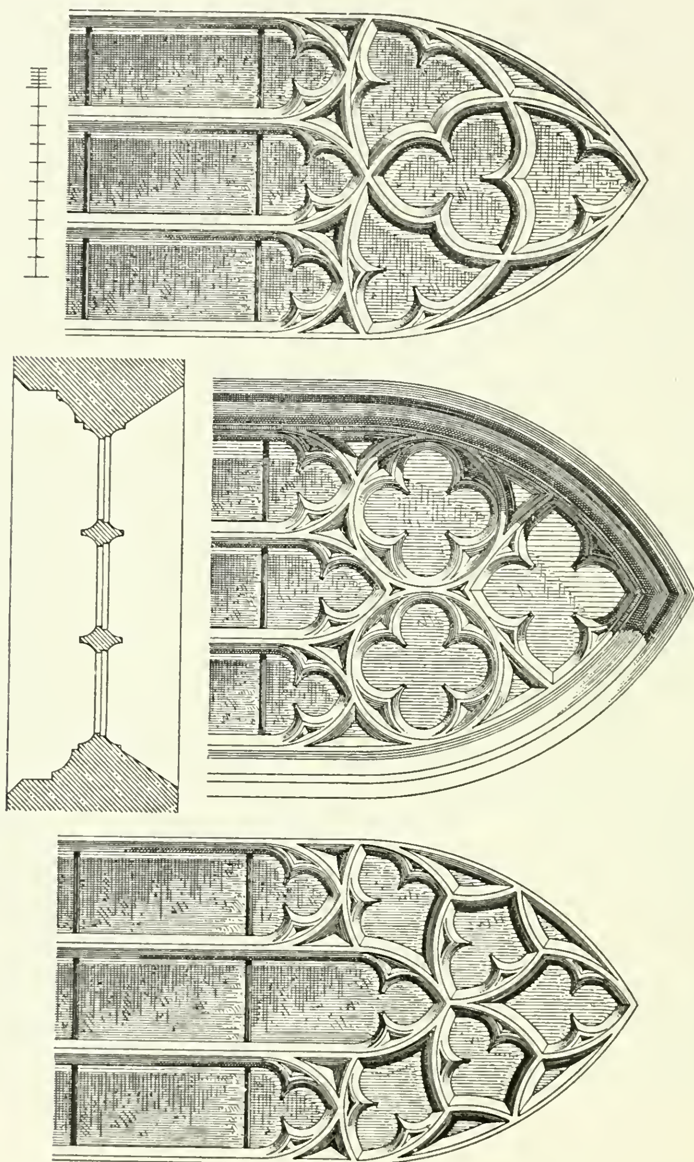

Obr. 95. Třeboň. Křížová chodba.

vitou hlavicí a patkami, novější kamennou dlažbou zakrytými. Na straně západní pozorovati zazděný vchod s got. obrubou, který kdysi vedl z chodby do dvora.

Na straně východní přistavena k chodbě křížové kaple sv. Jana Křtitele, která se poprvé r. 1380 připomíná. R. 1483 odkázal Ctibor z Kozího k té kapli sv. Jana, kde otec jeho leží, na tabuli a dláždění 40 kop. Kaple o dvou polích jest pěti stranami osmiúhelníku uzavřena

a jako křížová chodba sklenuta; žebra vybíhají z trojhranných přípor, které k vůli lavicím jsou částečně seříznuty. Okno severovýchodní jest úplně zazděno, ostatní dvě dvojdílná zachovala dosud i kružbu.

Obr. 96. Třeboň. Klášterní chrám sv. Jiljí. Kružby z křížové chodby.

K presbytáři severovýchodně přiléhá stará sakristie podobně jako předešlá kaple o dvou, avšak nestejných polích, uzavřená pěti stranami osmihranu. Žebra vybíhají z patek známé nám zde formy a spojují se v svorníky, z nichž jeden zdoben krásnou pětilistou růží. Prostor mezi starou sakristií a kaplí sv. Jana Křtitele byl v době pozdější uzavřen, v půlkruhu valeně jednoduše sklenut a za novou sakristii využitkován.

Obr. 97. Třeboň. Bývalá kaple sv. Vincence v klášteře z druhé pol. XIV. věku.

V křížové chodbě, proti kapli sv. Jana, nachází se hrobka kanovníků Třeboňských; kámen, který ji uzavírá, jest 1·92 *m* dlouhý, 1·20 *m* široký a má následující nápis:

Charitas — Quos vita junxit — mars ne separet. Comune — Comunicum Laborum — Religiosis — Sub Regula Magni Patris — AVGVSTINI — Sociis — Hic Construxit — Quietis Repositorium — Quibus viator — Sortis tuae futurae memor — Pie precare — Requiescant in Pace Amen Anno Salutis — MDCCVI.

Z jiných četných náhrobků, jež tu byly, uvádíme epitaf Daniela Burdy, kancléře Jindřicha z Rožmberka, muže velmi učeného:

Anno domini MDXXI die octava Septembris nobilis vir Daniel Burdenus magnifici Henrici de Rosis cancellarius obiit diem. Hoc loco sepultus.

Podlaha křížové chodby jest nad původní o 30 *cm* vyšší: při dláždění hroby i s náhrobky buď zrušeny neb pouze zasypány byly.

Hořejší stěny křížové chodby kryjí 24 obrazy z r. 1705 od Augšpurského malíře Sikmunda Müllera, představující život a zázraky sv. Augustina. Letopočet má pejsek na obraze u vchodu z kostela. V sakristii stejným způsobem stěny krášlí 1 obraz umučení Páně z prvé polovice 18. století; ostatní k němu patřící visí v hořejším ambitu. Krom toho nalézají se v sakristii starší barokní skříně v stavu dosti chatrném.

Hořejší ambit nad chodbou křížovou jest jednoduchou eliptickou klenbou křížovou překlenut, podobně také refektář a některé z ostatních místností, které slouží duchovenstvu za obydlí. V ambitu visí 5 obrazů umučení Páně ze sakristie sem přenesených, pak podobizny opata Adama Lišovského (1744 až 1750) od Ferd. Marcotiusa, opata Augustina Marka z Bavorova od Martina Vávry, řeholníků Leandra Stanglera a Bertranda Radla († 1777); obraz sv. Jiljí na plechu s letopočtem 1690, několik květinomaleb a obrazů mythologických bez významu.

Obr. 93. Třeboň. Někdejší konvent klášterní.

Na oratoriu nad sakristií nalézá se na oltáři obraz tabulový: P. Marie s Ježíškem 78 *cm* vysoký, 62 *cm* široký, motiv Madony Vyšebrodské z 15. století. Byl dříve v choru na oltáři; když r. 1730 tento byl zrušen, přišlo se na reliquie s nápisem:

Anno domini MCCCLXXVIII consecratum est hoc altare a venerabili patre fratre Wenceslao Nicopolensi episcopo et hae reliquiae videlicet S. M. Magdalenae et aliarum S. S. virginum et viduarum continentur inclusae, titulus vero S. M. Magdalenae et S. Augustino annotatur.

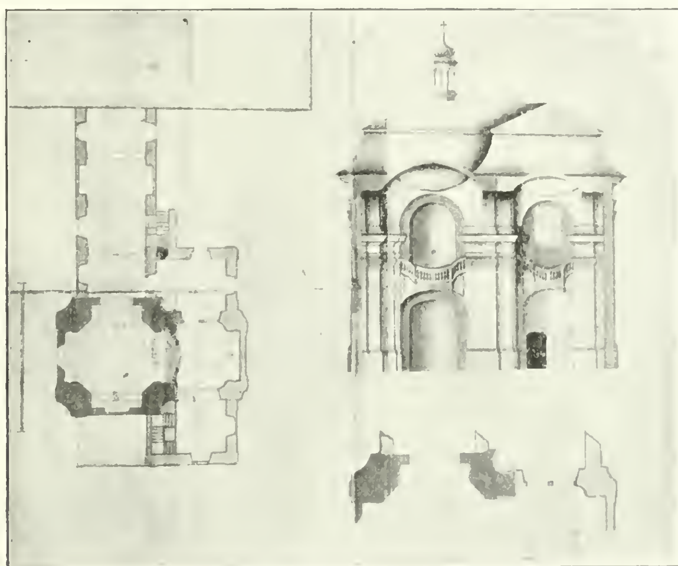
S křížovou chodbou hraničí konvent vclebných sester řádu Karla Boromejského, který v nynější barokní formě v pol. 18. stol. postaven; po vyhoření 1781 nebyl více zevně opraven, nýbrž jen uvnitř v dobrém stavu udržován. Ve velké předsíni kláštera visí obraz ukřižování Páně, 3·45 *m* široký, 5·00 *m* vysoký, který pochází z r. 1747 a dříve visíval v kostele. V hovorně jest obraz sv. Jiljí, 90 *cm* široký, 1·26 *m* vysoký z hřbitovního kostelíčka sv. Jiljí sem přenesený a nad vstupem k chodbě přemalovaný obraz korunování P. Marie 60 *cm* široký, 1·00 *m* vysoký.

Třeboň: Tabulový obraz Madonny z 15. století.

Po levé straně velkého klášterního dvora stojí rozsáhlé budovy — nyní sýpky a skladiště — dříve konventuální stavení kláštera. Risalit, v němž umístěny schody, jeví hezkou pilastrovou architekturu s barokním štítem, na němž nalézá se klášterní znak; budovy tyto pocházejí z 18. století. V kapitulním sále jest nyní lesní úřad.

Po levé straně spojuje kostel a klášter s budovami zámeckými — archivem — bývalé obydlí opatovo, z něhož v prvním patře dosud se zachovala domácí kaple sv. Vincence alespoň zevně v původní got. formě. Petr z Rožmberka dal budovu tuto před r. 1380 vystavěti a Jindřich z Rožmberka daroval ji r. 1395 klášteru. Kaple o jediném poli pěti stranami osmi-

Obr. 99. Kaple Smrtedlných úzkostí Páně z roku 1721.

úhelníku uzavřená a opěrnými pilíři sesílená má žebra a patky stejného tvaru jako kostel a křížová chodba. Tři okna dvojdílná — zazděná — dosud kružby své: trojlist zachovala. Po zrušení kláštera prodán r. 1788 oltář sv. Vincence a kaple proměněna v kuchyni a špižírnu.

Uprostřed dvora stojí kamenná kašna, kdysi hezkou střechou krytá, asi z konce 17. století.

Vchod do dvora tvoří profilovaná brána z doby 18. století, která kdysi spojovala klášter s bytem opatovým; zadní (vnitřní) kamenná obruba její jest gotická.

Při vkročení do dvora spatřuje se po pravé straně kamenný venýř s vytesaným nápisem:

Monasterium canonicorum regularium s. Augustini. 16 Sit nomen domini benedictum 39.

Z starého hřbitova zůstaly u kostela 4 sochy sv. Jana Nep., sv. Václava, sv. Vojtěcha a sv. Augustina, jež dal postaviti Vojtěch Seidl († 1744). Velký kříž kamenný věnoval děkan kanonie Patricius Procházka († 1778).

Z četných náhrobků, jež hřbitov kolem kostela se táhnoucí zdobily, zbyla deska do zdi vsazená s tímto nápisem:

Letha 1606 dne Mies — syce dubna Spasitedlnie — v Krystu Panu usnula Sl. Buryana Bramhauzskeho — domu Rozmberskeho Sekre — tarze a Markety Manželky prvorozena Cerka 56 let sta — rzi gegi Alžběta a tuto po. ge. a pod tím znak.

Obr. 100. Třeboň. Zevní zámecká brána.

Tu, kde stojí budova c. k. gymnasia, zřízena kaple Smrtedlných úzkostí Krista Pána r. 1721 4. Oltářní obrazy: Agonia Christi a sv. Leonarda maloval malíř Pietro van Roy; oltáře zhotovil sochař Jiří Andrée, malíř Florian Sommer štafíroval sochy a Frant. Novotný zhotovil velký krucifix z buchsbaumu. R. 1786 byla kaple zrušena.

ZÁMEK. R. 1395 děje se již zmínka o zámku (castrum). Nynější zámek sestává z předhradí s byty úřednictva a kanceláři a z vlastního vnitřního zámku. Od severu vede z náměstí renaissanční brána s Rožmberským-Ursinovským znakem z terrakotty a nápisem: Pungor sed non laedor — z r. 1605. R. 1608 maloval malíř Tomáš Třebochovský tuto bránu. Vedle

Obr. 101. Třeboň. Schodiště v zámku z roku 1570.

ležící byt ředitelský byl někdy městskou radnicí, v jejímž přízemí se městský pivovar nalézal. Na východ vede brána r. 1610 zbudována, jejíž portál po stranách sloupy s architrávem a pyramidkami dosud krášlen jest. Hned vedle této brány dal Petr ze Švamberka r. 1618 stavitelem Pavlem Sasulem zbudovati kostel luteránský a k vůli spojení se zámkem vystavena chodba v 1. poschodí přes severní bránu, byt ředitelův a sousední domy až sem.

R. 1697 zřízena z kaple té nynější ředitelská kancelář, leseny a postamenty otlučeny a r. 1706 ozdobil tyto místnosti Táborský malíř malbami představujícími spravedlnost a soud. Na nádvoří mezi předhradím a zámkem umístěna r. 1709 kašna dle návrhu Pražského stavitele Pavla Ignáce Bayera. Stojan, z něhož teče voda do kašny, ozdoben jest 2 tureckými hlavami s havranem do očí klobajícím, co volné užití knížecího znaku.

Nejstarší částí vlastního zámku jest severní trakt jeho, v 15. století curia major, velký dům nazvaný, jenž příkopem a plaňkami obehnán byl. První poschodí vykazuje dosud pozdní gotické klenby bez žeber z 2. polovice 16. století; druhé poschodí bylo teprvé koncem 16. století přistaveno. K tomuto traktu býval přístup po šikmých schodech, jež se přes příkop kladly a sundány býti mohly. Trakt tento prodloužen na obou křídlech r. 1522. Vlastní brána nachází se v jižní části. Jest tesaným kamenem obložena; do ní vsazeny jsou dva znaky Rožmberské, jeden z terrakotty, druhý z mramoru od Pasovského sochaře Eliáše Heinschwangera. Brána byla r. 1608 současně s branou severní malířem Tom. Třebochovským pomalována; dosud viděti nad římsou 2 pyramidy a po stranách 2 sloupy s patkami a hlavicemi. Nad znakem byl nápis: Petr Vok z Rožmberka a pod ním letopočet 1608 na modrém lazuru.

Obr. 102. Třeboň. Malby v zámeckém schodišti z r. 1570.

Nad branou vypíná se čtyrhranná věž se starým cymbálem jenž má nápis:

Katerzina Rozmberska z Ludaniez. Petr Wok z Rozmberka a na Czeskem Krumlowie, wladarz domu Rozmberskeho ɔc. Slowutny Brykci zwonarz z Czinperku w Nowem Miestie Prazskem leta 1597 tento cymbal slil.

Stál 45 kop 11 gr. Rozměry jeho: 59 *cm* průměr, 28 *cm* výška. Část tato jakož i trakt od věže k zahradě pochází z r. 1570 od Vlacha mistra Antonína Ericera. Na vnitřní straně nádvoří zámeckého spatřuje se nad branou arkada o 3 polích se štíhlými sloupy toskanskými a kamenným zábradlím. Za branou, po levé straně vede renaissanční otevřené schodiště

z pískovce do panského obydlí. Pilířky zábradlí zdobeny jsou reliefy 4 evangelistů, na nichž stojí tři toskánské sloupky, nesoucí architrav s ozdobným vlisem, v němž uprostřed stkví se Rožmberský znak.

Ve vyvýšeném přízemí a v prvním patře jest renais. klenba s patkami; veškeré tyto místnosti bývaly malovány, jak dosud na římsách a okenních špaletách k vidění.

Stavení na pravo od brány pochází z let 1599—1602 a jest to dílo Dominika Comety z Eckthurnu, stavitele z Č. Budějovic. Obsahuje v přízemí tak zvanou dvořanskou světnici sklenutou a ohron.nými černými kamny rokok. opatřenou. Petr Vok z Rožmberka dal ji r. 1604 od svého dvorského malíře Tomáše Třebochovského svým erbem, znakem své nebožky manželky paní Kateřiny z Ludanic, Jana z Serinu a jeho paní Marie Majdaleny, jakož i znaky svých dvořanů — v celku 32 — a kolem do kola malovanými koberci okrášliti; ve prostřed byl jízdný znak Rožmberský. Nad dveřmi, kterými se do síně vstupuje, byl znak Rožmberský. Jan Jiří ze Švamberka dal r. 1616 místo znaků Rožmberských a Ursinských vymalovati znak svůj a svých dvou paní. Bohužel dal r. 1761 tehdejší hejtman panství výzdoby ty seškrabati a zabíliti. Když r. 1890 nátěr ten odstraněn byl, objevil se toliko onen Rožmberský kůň s erbem ve prostřed stropu a erby Švamberské s podpisy:

Obr. 103. Třeboň. Kalich v zámecké kapli ze XVII. stol.

Jan Girzi ze Schwamberka na Ronsspercze, Worlicze a Zwikowie, G. M. k. radda prwni pan ode wsseho kralowstwie proslawenie G. M. wysocze urozenemu panu a panu Petrowi Wokowi z Rozmberka poslednímu panu a wladarzi domu Rozmberskeho Anno 1616.

A nad tím spojený znak Rožmbersko-Švamberský.

Alzbieta ze Schwamberka rozena purkrabinka z Donina (v pravo) a Alzbieta ze Schwamberka rozena Colonowa swobodna pani z Felsu (v levo) se svými znaky nad těmito nápisy. Po ostatních znacích nebylo

více ani stopy. Nad druhými dveřmi do pokojíčku jsou léta 1602. Okna těchto místností zdobí dosud staré železné mříže okrášlené pětilistou červenou růží.

V západní části zámku nacházela se malá zámecká kaple podle věžičky ještě na plánu z r. 1699 znatelná a již 1522 připomínaná. Byla andělským pozdravením, křížem, rozličnými znaky a laubwerky, vše práce štukatérské, vyzdobená, což r. 1768 otlučeno bylo. V prodloužení zámku na sever nachází se erbovní sál, r. 1600 vystavěný. Strop dělal dvorský

Obr. 104. Třeboň. Moravské majoliky z počátku XVIII. stol.

truhlář m. Oldřich Taxner z Krumlova Ve prostřed byl »kůň« Rožmberský, kolem něho 4 znaky, 16 velkých, 80 menších a 16 spitzrosen vše vyřezaných, zlatem a barvami ozdobených a do stropu zapuštěných. Strana jedna ozdobena nástěnnou velkou perspektivou, kdežto na protější zdi malba na plátně provedena byla. Malby ty zhotovil též Tomáš Třebochovský. R. 1661 zřídil zde hrabě Jan Adolf ze Schwarzenberka kapli ke cti sv. Kateřiny; r. 1728 přidány na oltář sochy sv. Jana Nep. a sv. Valpurgy. Na jejich místo přišel r. 1746 nynější oltář s obrazem sv. Václava od Fr. Karla Palka; oltář zhotovil Krumlovský sochař Jan Antonín Zinner, pozlacení provedl Matěj Leonard Dorn z Krumlova. Krásný stříbrný a pozlacený kalich s vypuklým vyobrazením: Kristus na kříži, v zahradě Jetsemanské, bičování a sv. Barbory pochází ze 17. stol. a přišel sem ze zrušeného kostela sv. Barbory.

Podobně nádherně vyzdoben byl sál ve výstupku do zahrady, jehož stěny pokryty byly 12 podobiznami císařů, pročež se také císařským nazýval.

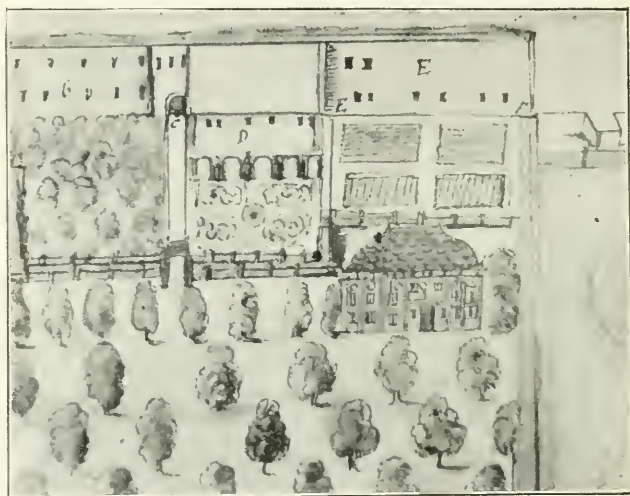
Obr. 105. Třeboň. Vykládané dvéře v zámku ze XVI. stol.

R. 1681 odstraněny sešlé lunety ze zámku a za ně udělána jednoduchá římsa pod střechou celé budovy.

Z původního starého nábytku, starých obrazů nezachovalo se v zámku nic; neboť po dobytí Třeboně dne 23. března 1622 odvezl vítěz Don Balthasar Marradas tapety, nábytek, hodiny, malby, oltář, figury z kostela sv. Jiljí na Hlubokou a, co ten zanechal, odklidil potomní velitel posádky Zdeněk z Kolovrat jako obrazy, figury, konterfekty, plné vozy na Uhřice. Vnitřní výzdoba a umělecká úprava zámku, jež odnésti se nedala, sice

zůstala, padla však za oběť nerozumu dob pozdějších. Co tu nyní staršího jest, pochází z doby Schwarzenberské aneb odjinud sem přivezeno jest.

Sem patří malé krásně vykládané dvéře ze 16. století, pocházející z knížecího domu na Hradčanech v Praze; 3 dvéře vykládané a pěkným mosazným kováním opatřené z 18. stol. ze Zlato-Korunského kláštera. Vykládané šatníky, prádelníky, skříně a kabinety, kamna čtyrhranná z Rožmberské bašty z 17. století; 5 hnědá a 4 bílá kamna z doby empiru; 3 benátská zrcadla, množství porculánu Míšenského, Vídeňského, francouzského, japonského a čínského — mezi nimi také některý se značkou Hubel in

Obr. 106. Třeboň. Lusthaus Petra Voka z Rožmberka z r. 1605.

Prag a Malwitz F.WW —; majoliky, částečně s malováním lidovým — jelínky —, z nichž jeden džbánek nese nápis PAWEL HANVSEK 1718, a broušené sklenice z konce předešlého a začátku našeho století.

Z obrazů uvádíme: Tabulový obraz Vzkříšení Lazara z epitafia Borovanského probošta Jiříka Jaudta († 1670), 17 akvarelů od kníž. malíře Ferd. Runka z let 1797—1819, představující kníž. statky, zámky, zříceniny v Čechách; velké bičování Krista, kopie dle originálu Pavla Veronese od Petra Sporkmansa z r. 1650. Konečně mapa panství Třeboňského, malovaná 1684. renovovaná 1823 s 2 pohledy na Třeboň a mapa kníž. panství: Třeboň, Hluboká, Drahonice, Protivín, Křešťovice z 1. pol. 18. století.

Za zámkem v zahradě stával nádherný dřevěný lusthaus, který dal Petr Vok z Rožmberka postaviti; r. 1605—1606 vyzdobil jej Tomáš Třebochovský svým uměním za 256 kop gr.

Dům naproti zámku, v němž nyní lékárna jest umístěna, dal Petr Vok na místě dvou skoupených měšťanských domů r. 1605 vyzdvihnouti a pro knihovnu a obrazárnu truhlářem Oldřichem Taxnerem a malířem Tomášem Třebochovským pěkně zaříditi a vyzdobiti; konto malíře obnášelo 391 kop.

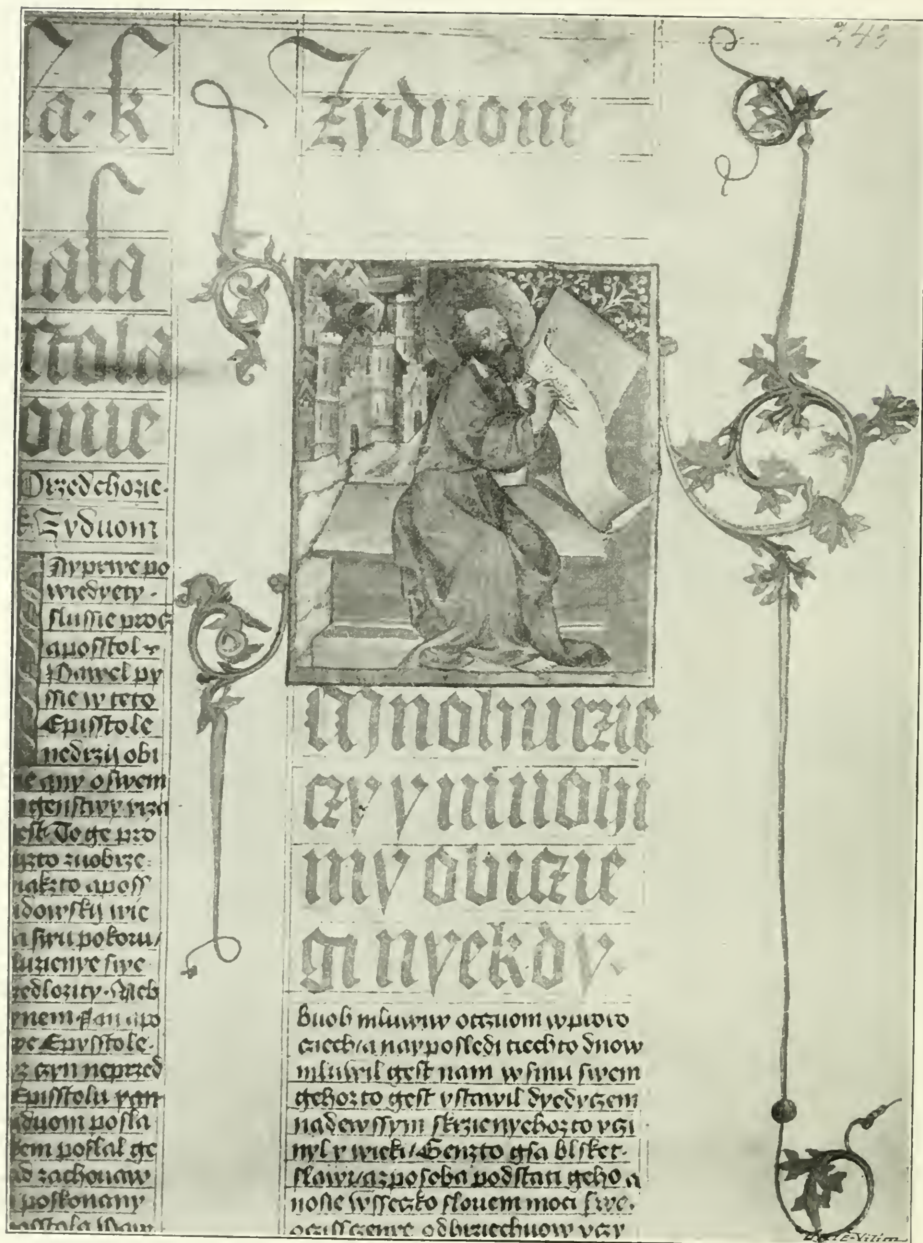
Třeboň: Tabulový obraz z epitafia Borovanského probošta Jaudta († 1670).

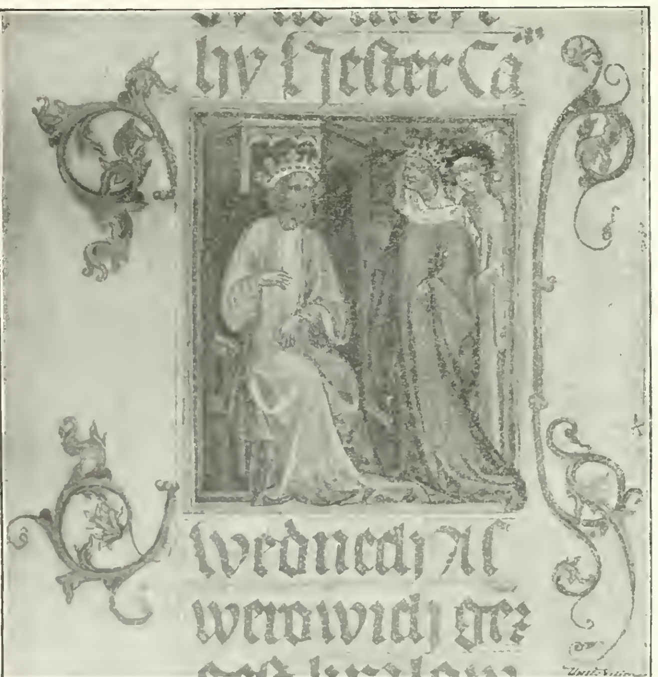
Obr. 107. Třeboň. Křídlového oltáře pravá půle ze XIV. stol.

Obr. 108. Třeboň. Obraz na plátně s křídovým podkladem z 2. polovice XV. stol.

Obr. 109. Třeboň. Iniciálka z 2. dílu bible Litoměřické z r. 1414.

Obr. 110. Třeboň. Iniciálka z 2. dílu bible Litoměřické z r. 1414.

Obr. 111. Třeboň. Desky na bibli Litoměřické z r. 1414.

Obr. 112. Třeboň. Iniciálka z 2. dílu bible Litoměřické z r. 1414.

Obr. 113. Třeboň. Iniciálka z druhého dílu bible Litoměřické z r. 1553.

V prvním poschodí traktu hledícího do Lipovky byla knihovna, užší průchoditá místnost s okny na dvorek byla pro figury a obrazy. Třetí díl katalogu Rožmberské knihovny má co dodatek na 13 listech 140 čísel maleb.

Tak zvaná dlouhá chodba spojující zámek s kostelem pochází z r. 1606—1612; stavěl ji Dominik Cometa z Č. Budějovic; i ta byla malovaná.

V polovici chodby vedou schody do archivu. Krom vlastních archiválií chovají se zde:

missál Slověnický s pěkným obrazem ukřižování Páně z r. 1398; 0·324 *m* vys., 0·225 *m* široký; 3 obrazy tabulové z Majdaleny: *1.* Ecce homo se svatým Prokopem a červeno-bílou tapetovou malbou 85 *cm* široký, 1·23 *m* vysoký;

2. Panna Maria s Ježíškem ve prostřed, se sv. Matějem a podobnou tapetou, stejné velikosti. Oba tyto obrazy patří dohromady, tvoříce oltář křídlový; malovány al tempera pocházejí z konce 14. věku;

3. Ukřižování Páně, malováno na plátně s křídovým podkladem a jest z druhé polovice 15. stol., 94 *cm* široké, 1·60 *m* vysoké. Při prvních obrazech mysliti třeba na Třeboňského malíře Michala, při třetím na malíře Jana († 1488) též odtud.

Bible litoměřické díl druhý z r. 1414, v němž všechny iniciálky, 4·1 *cm* vysoké, 3·3 *cm* široké, každá v modré a červené barvě ozdobně provedeny jsou; 7 iniciálék provedeno jest nádherně ve více barvách a ve zlatě, 44 iniciálek má pěkné obrázky 8·5 *cm* široké a 10·5 *cm* vysoké, jenom 2 obrázky jsou 8·5 *cm* široké a taktéž 8·5 *cm* vysoké. Z těchto obrázků přináleží 28 malíři z r. 1414, 16 obrázků a to f. 179, 183, 185, 188, 189, 190, 192, 193, 195, 196, 197, 202, 204, 230, 242, 249 malíři Stephanus W. z r. 1556. Písaři svědčí tato dvě místa fol. 204:

A tak konec gest druhe strani Budyzz myli buoh pochwalen. Anno Domini Milesimo trecentesimo quadringentesimo XIII finita est secunda pars Biblie in vigilia assumptionis sancte Marie (14. srpna 1413) a fol. 259: Anno domini Milesimo quadringentesimo decimo quarto finita est Biblia per Mathiam de Praga in die s. Apolonie feria sexta (9. února 1414).

Díl tento měří 34 *cm* v šířce, 48·5 *cm* ve výšce, jest v tuhých tlačených deskách vázán, jichž rohy a střed pěkným mosazným kováním a sponami opatřeny jsou.

List z velkého kancionálu s písní Marianskou s pěknými iniciálkami, 32 *cm* široký, 52 *cm* vysoký z 15. století.

Dřevorytina při písni na přinesení Lutherova traktátu do Čech z r. 1525, 19·5 *cm* vysoká, 14·5 *cm* široká.

Spojený znak Rožmbersko-Švamberský z cís. diplomu z r. 1614; 13 *cm* vys., 10·5 široký.

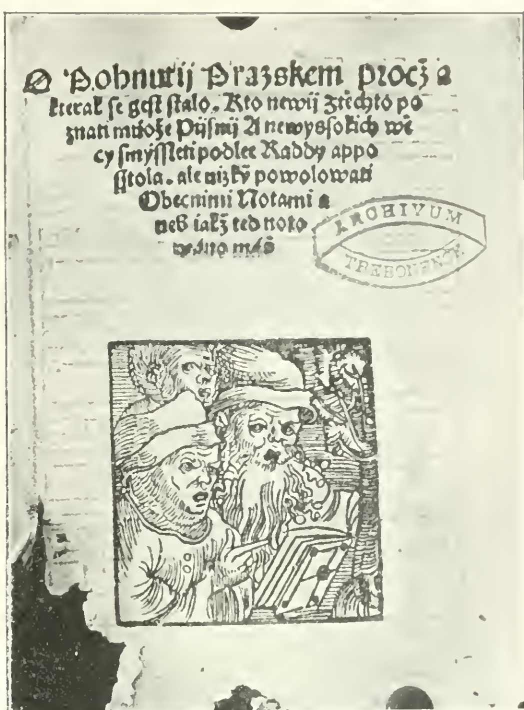
Dva tabulové obrazy s podobiznami neznámých 2 mužů. 17. století 41 *cm* široké, 57 *cm* vysoké.

Třeboň: Tabulový obraz z Majdaleny. Konec 14. stol.

Obr. 114. Třeboň. Iniciálka z písně Marianské 15. stol.

O Pohnutij Prazskem procz a
kterak se gest stalo. Kto newij z techto po
znati muože Pijsnij A newysokich we
cy smysleti podlee Raddy appo
sstola. ale nizky powolowati
Obecnimi Notami a
neb iakz ted noto
wano mas

Obr. 115. Třeboň. Dřevorytina z písní »O pohnutí Pražském« z r. 1525.

Obr. 116. Třeboň. Malba v majestátu Švamberském z r. 614

Obr. 117. Třeboň. Obrazy na dřevě sv. Rochus a Šebestián.

Obr. 118. Třeboň. Dřevěná socha sv. Anny s P. Marií a sv. Janem Kř. z kostelíka v Majdaleně.

Obr. 119. Třeboň. Dřevěná socha P. Marie (?) z kostelíka v Majdaleně.

Obr. 120. Třeboň. Socha sv. Jana z vítězného oblouku z r. 1607.

Třeboň: Ukřižování Krista (z missálu Slověnického) z r. 1398.

Dva malé obrázky na dřevě: sv. Rochus a sv. Šebastián se znakem Dětřicha z Germersheimu a jeho manželky rozené Inselin; z polovice 17. stol., z Modré Hůrky, každý 24·5 *cm* vysoký, 9·5 *cm* široký.

Sochy: P. Maria z 15. stol. 1·10 *m* vysoká.

Sv. Anna s P. Marií a sv. Janem jako dětmi na rukou 1·21 *cm* vys.; tatáž menší 64 *cm* vysoká.

Dřevěná socha — potažená plátnem sádrou natřeným; sv. Jan, miláček Páně, z vítězného oblouku kostela Třeboňského z r. 1607; 1·08 *m* vys.

Archanděl Michael s bohatou polychromií, 16. stol.; 1·03 *m* vys.

Krucifix s 2 soškami a 2 svícny, vše ze dřeva, řezané s nápisem: IOHAN · S · M · 1693; 81 *cm* vys.

Obr. 121. Třeboň. Městské pečetidlo ze 14. stol.

Obr. 122. Třeboň. Pečeť stříbrná z r. 1556.

Právo města Třeboně zlatem kované s nápisem: LAVRENTIVS BENEDICTVS MEZER PRO TEMTORE PRIMAS TREBONSIS a dole MATHIAS ADALBERTVS HASMON A MANFELS HOC TEMPORE CAPITANEVS DOMINII TREBONENSIS ANNI 1671 60 *cm* dl.

3 židle z 17. stol. potažené kůží s lisovaným dvouhlavým orlem na lenochu.

Pečetídko měděné z 14. století s nápisem + S · BERTOLDI · DCI. AB. DENHVSE. 3·5 *cm* v průměru; nalezeno r. 1862 v rybníku »Světě«, v zasypané staré studni na někdejším předměstí Svinenském.

Pečetidlo měděné z 16. stol. s nápisem: POTENC ZTERNISC 3 *cm* v prům.

Měděné pečetídko města Třeboně z 14. století s legendou: + SIGILLVM · CIVIVM · WITIGNAW; 6 *cm* v prům.

Stříbrné pečetídko města Třeboně z r. 1556 s pěkným gravírováním na rukověti a s nápisem: SIGILLVM CIVIVM WITIGNAW 6 *cm* v prům.

Mosazné pečetídko cechu řeznického v Třeboni z r. 1652 s legendou TAŤO PECZET NALEZI POCZTI: CZECHV RZEMESLA RZEZICKEHO MIESTA TRZEBONIE; 4·8 *cm* v prům.

Železné pečetídko pořádku Sladovnického v Třeboni z r. 1707 s nápisem: POCTIVEHO PORZADKV · SLADOVNICKEHO · W MESTE TRZEBONI; 5 *cm* v prům.

Železné pečetídko menší téhož pořádku z r. 1707 s tímže nápisem 3·1 *cm* v prům.

Obr. 123. Třeboň. Pečeť poctivého pořádku sladovnického z r. 1707.

Obr. 124. Pečeť cechu řeznického z r. 1652.

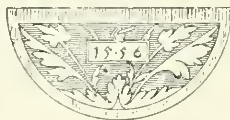
Roh kachlíku s cimbuřím, panošem a králem (David a Goliáš) nalezen r. 1879 na ostrově v rybníku Světě při dělání vodovodu; nyní v museum Budějovickém.

Kachlík s pětilistou růží nalezený v rybníce Koclírově, nyní na Ohradě u Hluboké.

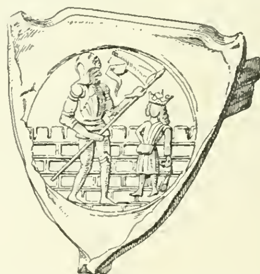
Zbytky gotických kachlíků nalezené při povodni r. 1890 v zasypaném příkopě.

Obr. 125. Třeboň. Pečeť Alberta ab Denhuse.

Obr. 126. Rukověť stříbrného pečetidla městského.

Obr. 127. Třeboň. Roh kachlíku.

Někdejší radnice č. 1. pochází z r. 1566; věž k ní přistavena s přispěním císaře Ferdinanda III. r. 1638. R. 1674 provedl malíř Šal. Gottfrid Job na štítu radnice čtyry erby. Nynější zevní façada upravena po ohni 1781.

Dva cymbály slil r. 1638 Vojtěch Arnold, zvonař Pražský; nynější pocházejí r. z 1827 od A. Pernera v Č. Budějovicích. V průjezdu staré kamenné obilní míry s růží.

V nynější radnici, moderní budově, uschován jest archiv městský, obraz sv. Maří Majdaleny z počátku 18. stol., 2 mosazné renais. svícny,

Obr. 128. Třeboň. Náměstí se starou radnicí.

hezký barokní krucifix ze dřeva řezaný a železná truhla s zajímavým kováním a zámkem gotickým z poč. 16. století.

Z loubí, které po obou stranách náměstí vedlo, zachovala se nepatrná část, taktéž ze štítů mnoho zmizelo a jen několik z doby renais. a baroku zůstalo. Velká část domů má však ještě v přízemí staré pozdní gotické klenby z 16. století. Úpravou venkovní vyniká zvláště dům »u koníčka« č. 97 označený na dvou pilířích loubí růží a letopočtem 1544. Pěkný got. štít vybíhá nad stupňovaným cimbuřím v 7 věžíček, jimž ani střílny nescházejí. Vedlejší dům označen na štítu hvězdou.

V panské ulici, dosud loubím roubené, zasluhují povšimnutí: dům č. 4 se štítem renaissančním; protější dům č. 81 s kulatým výstupkem nad rohovým pilířem a dům Rencův č. 8, který, ač v přízemku zachoval se got. venýř, vyniká ozdobným barokovým průčelím. Přestaven r. 1748, jak nápis na štítu ve dvoře dosvědčuje:

A D
1748
M H

Obr. 129. Třeboň. Letopočty a značky z kašny na náměstí.

Obr. 130. Železná pokladna na radnici.

Na náměstí stojí sličná kašna z r. 1569; kamenná obruba ozdobena medailony rozličných lidských hlav, pelikána a kartuší se značkou a letopočtem. Na sloupu uprostřed kašny postaveném a v jehlanec zakončeném nalézají se další letopočty: 1609 se značkou, která poukazuje na mistra Cometu Budějovického, 1665, 1694, 1712, 1761 a 1792, které se vztahují k provedeným opravám.

Slušnou kamennou sochu Panny Marie poblíže stojící provedl z nadání Alžběty Pilsové měšťanský sochař v Č. Budějovicích Leopold Hueber roku 1780. Na rozích trojstranného postamentu, zakončeného vásami, stojí sochy sv. Josefa, sv. Vojtěcha a sv. Alžběty, uprostřed pak vypíná se jehlanec s andělíčky a hlavicí korintskou, na níž stojí na nebekouli P. Maria.

Ze soukromého majetku třeba uvésti:

P. Matěj Cibulka má tabulový obraz: P. Marie v modrém šatu a modré pleně s bílými krajkami drží nahého Ježíška; na druhé straně Veronikon

Obr. 131. Třeboň. Dům »u koníčka« z r. 1544.

na plátně malovaný a přilepený, mladší. Obraz Madony pochází z 16. století a jest 49 *cm* široký a 52 *cm* vysoký.

P. Václav Körner má tabulový obraz: P. Marie s Ježíškem podávajícím prsten sv. Brigitě; po pravé straně P. Marie pěnkava; od Finkenhammera na dubovém dřevě malován, 55 *cm* vysoký, 42 *cm* široký. Dřevěné hodiny s kukačkou, obnovené dle nápisu 1752, 28. listop. Prádelník vy-

kládaný slonovou kostí a barevným dřívím. Cínové nádobí s letopočty 1734 a 1748 a znaky:

U p. Ant. Ehrendorfera jest nově přemalovaná kopie madonny Zbraslavské na dřevě s nápisem:

Haec imago attacta est ad originale A. Regense die 16 Octobris 1764; 42 *cm* vys., 29 *cm* šir.

Obr. 132. Třeboň. Dům Renců z r. 1748.

P. Ferd. Čibera má moždýř s nápisem:

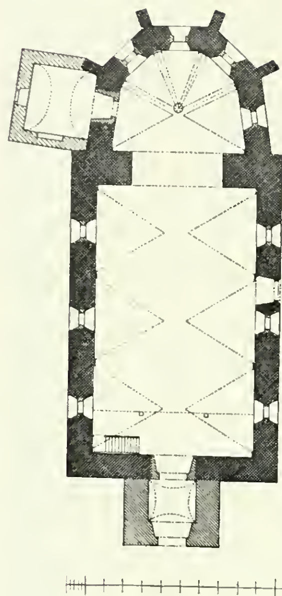
Hans Princ 1582 Markieta manzielka geho.

KOSTELÍK SV. ALŽBĚTY na předměstí (hřbitovní). Postaviti dal jej r. 1570 místo podobného kostelíka v nynějším rybníce »Svět« stojícího Vilém z Rožmberka; dne 26. července 1576 byl vysvěcen. Byv r. 1619 lidem vojenským spálen a částečně i zbořen, obnoven jest r. 1649—1651.

Obr. 133. Tabulový obraz z XVI. stol.

Stavba jest jednoduchá, prostá všech architektonických okras. K podlouhlé lodi, sklenuté valeně do půlkruhu s lunetami, připojuje se krátký soužený presbytář, pěti stranami nepravidelného osmiúhelníku uzavřený a slabými opěrnými pilíři sesílený. Ouzká okna jsou do lomeného oblouku sklenuta, avšak bez kružeb a prutů. Věž přistavena roku 1784, jak též základní kámen na jižním rohu svědčí; nápis zní: ZAKLADNI KAMEN LETA PANE 1784. DNE 20. JULI. Střecha má formu hruškovitou s lucernou.

Obr. 134. Třeboň. Půdorys hřbitovního kostela sv. Alžběty.

Obr. 135. Třeboň. Oltář sv. Barbory v kostele sv. Alžběty.

V presbytáři leží kámen, jenž nejspíše dříve kryl konventní hrobku v hlavním kostele, s tímto nápisem:

PIETATE & BENEFICENTIA
IN DEVM CONIVNCTIS
COMVNEM GVIETIS LOCVM
HIC PRAEPARARI FECIT
RDISSIMVS PERILL:
AMPVS · DOMINVS D:
ADALBERT PRECHTL
ROSENSIS CANO · REG.
PRÆPOSIT · PRAELAT ·
. . . .
. . . .

1·10 *m* široký, 2·00 *m* vysoký.

R. 1666 maloval Šalamoun Gottfried Job hlavní oltář, na němž se nyní obraz Agonia Christi od Pietra van Roy ze zrušené kaple Smrtedlných úzkostí Krista Pána nachází.

R. 1756 dán sem oltář sv. Jana Nep. z hlavního kostela sv. Jiljí a r. 1787 přišel sem ze zrušeného kostela sv. Barbory oltář téže světice, které tu dosud jsou. Kazatelna jest nová, nehezká; prkénko nad vchodem k ní má vzadu nápis: PRENOB. D. IOANNES PILS P. T. PRIMAS TREBONÆVS PRÆSENS ALTARE INAVRARI ET EXORNARI FECIT (1727).

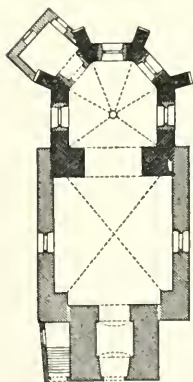
Obr. 136. Třeboň. Náhrobní kříž rodiny Pilsovy.

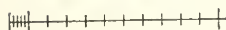
Z inventáře zasluhují zmínky: Stříbrný pozlacený kalich s obrazy sv. Víta, sv. Barbory, Bolestné P. Marie na kupě, sv. Václava, sv. Jana Nep. a sv. Vojtěcha na noze, v stříbrných medailonech, dále barokní železný stojan na svíčky a cínové barokní svícny.

Zvony: Největší přišel sem ze zrušeného kostela sv. Barbory; jest krášlen znakem Eckerštorfským a obrazem sv. Barbory. Má nápis:

Ke cti a chwale welebne trogice, swate a blahoslawene Panny Marige, tez swate pannie Barborze gest tento zwon s pomoci vrozeneho pana pana Jana swobodneho pana z Eckersstorfu liteg a vdielan 25. ivni leta Panie MDCLIV PM. Durch das Feuer bin ich geflossen, Simon Pruborffer in Budweis hat mich gegossen anno 1654.

Rozměry: 80 *cm* průměr, 68 *cm* šikmá, 66 *cm* kolmá výška, 15 *cm* koruna.

Obr. 137. Třeboň. Půdorys hřbitovního kostela sv. Jiljí.

Prostřední zvon s obrazem Salvator mundi a značkou zvonařskou má nápis: Johann Adalbert Perner in Budweis anno 1887. Rozměry: 0·75 *m* průměr, 0·62 *m* šikmá, 0·56 *m* kolmá výška, 0·12 *m* koruna.

Nejmenší zvon s obrazem P. Marie má nápis: Pochválen buď Pán Ježíš Kristus. Byl litý v roce 1876 od A. Pernera v Budějovicích. Rozměry: 0·66 *m* průměr, 0·58 šikmá, 0·55 kolmá výška, 0.12 *m* koruna

Na hřbitově blíže vchodu stojí malý náhrobní kříž z kujného železa s kamenným podnožem, oba z 18. stol.; patřil rodině Pilsové.

KOSTELÍČEK SV. JILJÍ u Třeboně připomíná se poprvé r. 1515. Zachovalo se z něho spodní zdivo presbytáře se známkami patek dřívějšího klenutí. R. 1574 dal Vilém z Rožmberka kostelík skrze mistra Jana zedníka vyvýšiti a rozšířiti; dne 26. července 1576 byl posvěcen. Věž

přistavěna r. 1776 a nad hlavní vchod její starý kámen se znakem a letopočtem rozšíření kostela vsazen.

Presbytář jest uzavřen pěti stranami osmiúhelníku a opěrnými pilíři sesílen; loď kvadratická, podobně presbytáři do kříže sklenuta. Okna ostrým obloukem sklenuta, nemají kružeb ani prutů; věž v čele lodi postavená má střechu hruškovité formy s lucernou. Kostel byl vnitř i vně malovaný. Dosud znáti na stěnách venkovních sgraffito; v předešlém století viděti bylo ještě obrazy sv. Krištofa Velkého a sv. Jiljí. U hlavního oltáře nad vchodem k sakristii vymalován na zdi Vilém z Rožmberka klečící se sepjatýma rukama před křížem; za ním obě jeho † paní: Kateřina Brunšvická († 1559) a Žofie Hohenzollernská z Brandenburku († 1564), též klečící; nad nimi příslušné erby. V pravém okně v lodi vsazen sklenný barevný znáček s emblémy sladovnickými a s nápisem kolem: Nicolaus Dopil undt Eva Gromerin Braier im Schl^o^s zu Wittingau 1640. R. 1622 dal Marradas »figury kostelní« od sv. Jiljí na Hlubokou odvézti.

Obr. 138. Třeboň. Nástěnná malba v kostelíku sv. Jiljí z r. 1574.

Nad míru střízlivé tři oltáře pocházejí z r. 1835 od sochaře Dimitra Petroviče; oltářní obrazy sv. Jiljí, P. Marie a sv. Josefa z téže doby jsou od Karla Schallera. Dřívější pěkný obraz sv. Jiljí nalézá se v hovorně vel. sester v klášteře Třeboňském.

Ve věži nacházejí se dva hladké zvony z lité oceli bez nápisu (z Bochumu). Kostelíček sloužil od r. 1784 až do 1876 knížecí rodině Schwarzenberské za hrobku.

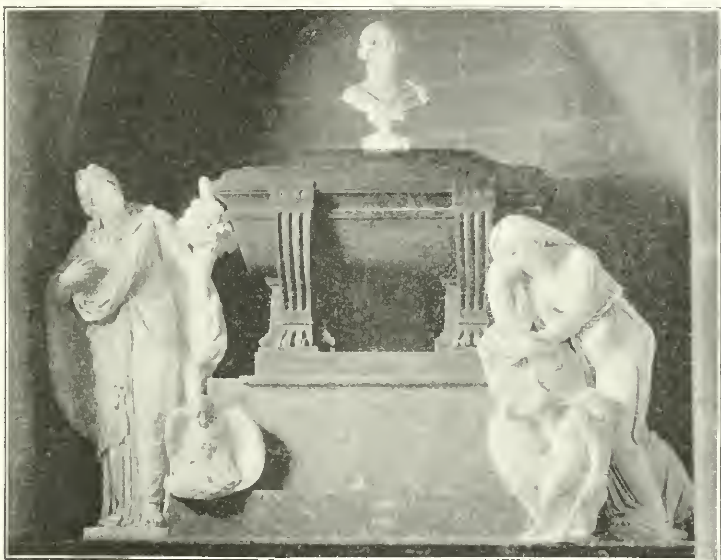
Knížecí Schwarzenberská hrobka Božského Vykupitele vystavena v letech 1875—7 v slohu gotickém.

Obsahuje sarkofág knížete Jana Nep. ze Schwarzenberga z kararského bílého mramoru s nápisem od zadu: A. Trippel Inv. & fecit Roma 1793. O sarkofág, nesoucí poprsí knížete, opírá se v pravo ženská postava »láska k vlasti« a v levo »spravedlnost«. U jejich nohou nalézá se v levo pelikán s mláďaty, v pravo sedí genius s haslou pochodní. Jenom sochy tyto po-

cházejí od Trippla; poprsí knížete Jana provedl dle návrhu prof. Viktora Tilgnera Karel Mařák; sarkofág z červeného a postament z šedého mramoru pochází od Vídeňského sochaře Josefa Pokorného.

KAPLE V MLÝNĚ OPATOVICKÉM chová obraz sv. Ubalda od Fr. Prokyše z r. 1777, obraz Snětí Krista Pána od Lazara Marie de Sanguinetti rodem z Janovy z r. 1728, podobizny opatů, Schwarzenbergů a brnění z 16. věku. Byla to letní kaple opatů Třeboňských.

KAPLE SV. JANA NEP. Dříve zde stávala socha téhož svatého. Kaple vystavěna nákladem pořádku zedníků, kameníků a tesařů Hlubockých r. 1750. Menších rozměrů má jednoduchou slušnou architekturu a jest do

Obr. 139. Třeboň. Náhrobek knížete Jana ze Schwarzenberga z r. 1793.

kopule sklenuta. Obraz sv. Jana Nep. 0·72 *m* šir., 1·10 vys., maloval do ní r. 1754 Frant. Prokyš; r. 1756 přišel sem ze zámecké kaple oltář sv. Kateřiny se soškami sv. Jana Křtitele a sv. Antonína Paduanského. Uvésti třeba ještě dva barokní relikviáře práce filigránské.

KAPLE SV. VÍTA. Od dávných let stávala zde poustka. R. 1761 dal na místě dřevěné kapličky měšťan Třeboňský Karel Zeman postaviti nynější zděnou kapli, již zdobí pěkná nástěnná malba na klenbě: Král německý Jindřich odevzdává sv. Václavovi rameno sv. Víta, a dobře vyzlacený oltář s obrazem téhož světce od Fr. Prokyše a sv. Barbory. Před ním visí mosazná renais. věčná lampa. Za oltářem vedle dveří do sakristie čte se nápis: Carolus Zeman fundator.

J. F. Pr.
1762
F. Elias
1. eremita.

Kaple půdorysu kvadratického, ve světlosti 4·97 *m* dl. a šir. s půlkruhovou apsidou 3·80 *m* šir., 2·70 *m* hlubokou, jednoduché architektury, jest sklenuta.

KAPLE SV. PETRA A PAVLA postavena r. 1646 nákladem městského důchodního písaře Pavla Mecra. Starý tabulový obraz sv. Petra a Pavla jest zcela přemalovaný. Stavba jest nepatrná.

KOSTELÍK SV. BARBORY. Vysvěcen r. 1498; r. 1712 vystavěn na místě jiném. R. 1629 dal kostelík ten, během válečným sešlý, hejtman

Obr. 140. Třeboň. Nástěnná malba v kapli sv. Víta z r. 1762.

Třeboňský Jakub v. Rueland opraviti a svým znakem a jménem jakož i své paní »Anna Maria Ruelandin geborene Hofin« označiti. Oltář Umučení božího maloval a vynesl zlatem Jiřík Lokajíček r. 1633. R. 1741 dal sem Antonín Giller, měšťanský parukář v Třeboni, nový oltář sv. Barbory zhotoviti. Po zrušení kostelíka r. 1786 dán oltář sv. Barbory do kostela sv. Alžběty v Třeboni; oltář Maří Majdaleny a obraz sv. Prokopa do Jilovic a kazatelna v podobě velryby přišla do Bošilce; obraz Ukřižování Páně koupen od soukromníka v Třeboni, od něhož prodán do Rudolfina. Budova snesena roku 1816.

TVRZE v okolí Třeboně. Pahrbek u bašty na Nových řekách, krytý hustým stromovím, nese jméno »na zámečku«. Našel se tu kus kachlíku s renaissančními motivy, tři železné kruhy, rozličné třepy a kamení. Nejvýše na něm stojí dub několik set let starý.

U samé Třeboně nazývá se vršíček u jednotáře Hradečníka »Hradeček«, jenž při stavbě dráhy cís. Františka Josefa rozvezen byl.

Val.

Mitth. d. Centr.-Comm. XXV. 214, Sedláček, Hrady III., 198.

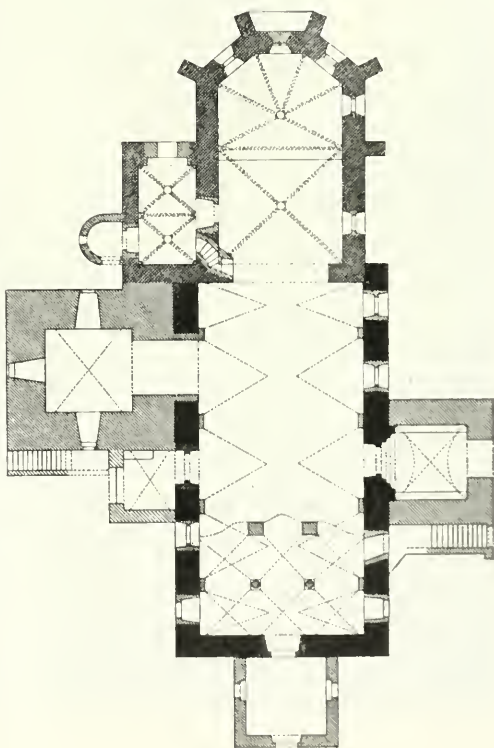
V studni u »Koloušků« nalezena bronzová jehlice s kulatou, nahoře plochou hlavičkou, 11·2 *cm* dlouhá.

Tvrz stávala na místě nynějšího knížecího dvora, jenž r. 1730 vystavěn byl.

Veselí n. L.

Trajer 138; Sedláček, Hrady III. 177; Domečka 53; Braniš, Dějiny umění I. 69, II. 82; Katalog retrosp. výstavy v Praze 1891 str. 240, č. 21.

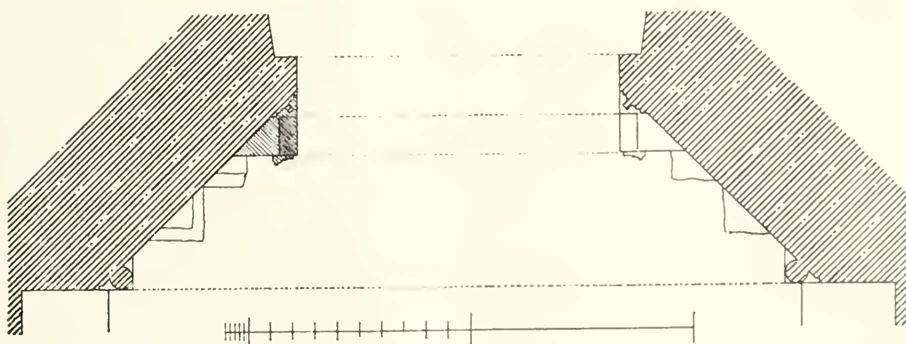
FARNÍ KOSTEL SV. KŘÍŽE z doby románské jest bohužel valně předělaný a poškozený. R. 1259 daroval Vok z Rožmberka klášteru Vyšebrodskému kostel ve Veselí, k němuž opatové až do roku 1359 faráře podávali. Nejstarší částí budovy jest portál na jižní straně lodi, ale dříky sloupků v ostění jsou vytlučeny a zbývají toliko krychlové hlavice; portál zakončen obloukem lomeným. Pozdější vchod na straně severní rovným nadpražím s dvěma nosiči přeložený, jakož i vchod na straně čelní, západní, v oblouku lomeném sklenutý, jsou již gotické. Jak letopočet na patce klenby svědčí, byla loď r. 1658 sklenuta; klenba jest v půlkruhu valená s lunetami; do téže doby padá asi též kůr s oratořem, jichž klenba se opírá o dva čtyřstranné zděné pilíře a dva kulaté sloupy s jonickými barokními hlavicemi. Kostel přestavován r. 1542, z kteréžto doby pochází pěkná chrámová předsíň, cimbuřím a věžičkami zakončená.

Obr. 141. Veselí. Půdorys kostela.

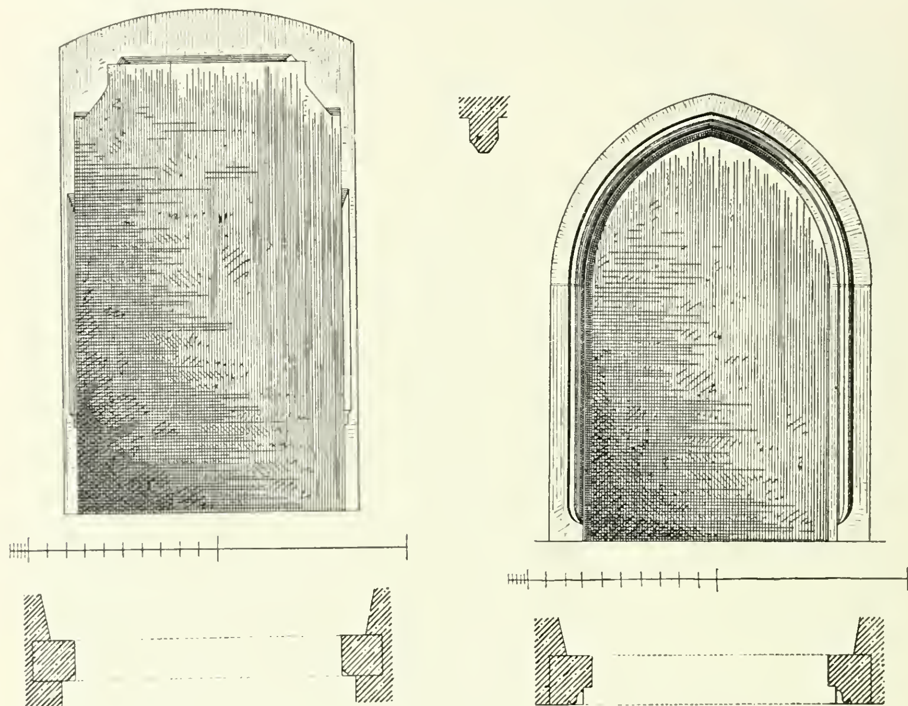
Obr. 142. Veselí. Kostel s jižní kobkou.

Obr. 143. Veselí. Jižní portál lodi.

Také na hlavním štítu k západu udržel se zvenku letopočet 1544 s růžicí a pod ním »R. 1788«.

Presbytář o jediném kvadratickém travé jest zakončen pěti stranami osmiúhelníku a sesílen opěrnými pilíři o jednom ústupku. Z oken jediné ono za hlavním oltářem děkuje zazdění své zachování, má čtyrlist v kružbě; veškerá ostatní okna jak v presbytáři tak v lodi jsou prutů a kružeb zbavena, po případě i rozšířena a do půlkruhu sklenuta. Též

Obr. 144. Veselí. Severní vchod do lodi, západní vchod do lodi, profil žebra v presbytáři a sakristii.

sakristie jest do dvou polí got. sklenuta; žebra zde i v presbytáři stejná, jsou otupená a vybíhají z patek formy hrotů; svorníky presbytáře jsou hladké, v sakristii ozdobené

Věž zbudována nákladem obce a za pomoci Petra Voka z Rožmberka r. 1597 po boku lodě. Vyhořela následkem blesku r. 1655; r. 1724 opravena a kryta dle návrhu stavitele Ant. Erharta Martinelliho ve formě báně hruškovité s lucernou. Pod ní nachází se kaple Božího hrobu.

Hlavní oltář s bohatou ornamentikou — bez ceny umělecké — pochází z r. 1684—90; obraz přišel z Třeboně; truhlářskou práci dělal Pankrác Winkler z Bechyně; od Mšeckého sochaře Jana Štegmüllera jsou sošky sv. Jana Nep., Antonína Paduanského, sv. Václava, sv. Šebestiána, sv. Barbory, sv. Appolony a sv. Floriana. Zlatem, stříbrem a barvami ozdobil oltář malíř J. Hradecký J. Müller r. 1703. Před oltářem pěkná mříž z kujného železa, barokní.

Obr. 145. Veselí. Chrámová předsíň s cimbuřím.

Oltář Radostné Panny Marie dal postaviti r. 1740 literátní chor. Ze stejné doby pochází druhý postranní oltář a kazatelna.

Z inventáře připomínáme: Kasuli s křížem, hedbávím, zlatem a perlami vyšívaným, s vyobrazením nejsv. Trojice, Krista na kříži, polovičních postav sv. Petra a Pavla a pod křížem: Matky Boží s Ježíškem a Abrahama obětujícího Isáka; kříž padá do 16 stol.; kasuli z červeného zlatého brokátu z 18. věku, barokní kalich s tepaným stříbrným ornamentem na kupě a nohou z doby empiru; cínové víko u křtitelnice se soškou sv. Jana Kř. a letopočtem 1704. Gotická kamenná kropenka zazděna u hlavního portálu a stará kamenná křtitelnice s letopočtem 1679, porouchaná, leží na dvoře děkanství.

Zvony: 1. Největší »Maria« zvaný má nápis:

Haec campana a° 1655 ictu fulminis rupta die ss. apostolis Petro et Pavlo sacra mense Julio; denvo a° 1669 ad laudem et gloriam omnipotentis dei et b. Mariæ honorem sumptu publico civitatis hvius Wessely refvsa est. Za sprawcze czirkewniho dwogicztihodneho knieze pana Tho-

Obr. 146. Veselí. Stará radnice.

masse Czessnowskeho pana fararze zdeissiho za wzaczneho aurzadu purkmistrskeho jako i toho czasu dosazeneho a w nowie renowirowaneho primatora lozniho pana Sstiephana Mraczka, panuw spoluraddnich Stanislawa Rzepi, Jana Czankle, Lukasse Kohauta, Thomasse Adamv, Joachima Folknera, Melichara Menssika, Waclawa Hanzliczka, Lukasse Buchaczka, Jakuba Mraczka, Adama Rendliczka, Mikolasse Sseinohi leta Panie 1662.

Jest to dílo zvonaře Klatovského. Rozměry: 1·38 *m* průměr, 1·02 *m* šikmá, 1·10 *m* kolmá výška, 0·27 koruna.

2. Zvon »Kříž« s krucifixem a obrazem sv. Václava; s obou stran kříže velké písmeny Y N R J. Legenda:

Leta bozyho od narozeny tysyczìho pietisteho trzetyho toto dylo skonano gest skrze Waczlava z Hradce hunt.

V něj zapuštěny jsou čtyry mince. Rozměry: 1·29 *m* průměr, 0·94 *m* šikmá, 0·98 *m* kolmá výška, 0·22 *m* koruna.

3. »Pražáček«, s obrazem P. Marie a tímto nápisem:

Leta boozyeho tysyczieho CCCC dewadesateho trzyetyeho a to dokonano gest skrzye mystra Gyrzyka przyed swatym Walentynem ten tayden.

Jeho rozměry: 0·97 *m* průměr, 0·77 šikmá, 0·80 kolmá výška.

4. »Arvita« s legendou ze ztraceného syna a znakem Martina Lomnického z Šebínu a nápisem:

Slit tento zwon nakladem vrozeneho pana Martina Lomniczkeho z Ssebinu miesstienina miesta Wesely nad Luzniczy a k temuz zadussy Weselskemu odewzdan ale wssak pro pamatkv tehoz pana Martina a manzielky geho Anny i dytek Jana a Nikodyma i budauczich geho takowau pamatkv sobie i budauczým zanechal, k tomu erb wlastny, gimz obdarzen gest z milostiwe sstiedroty od neyjasniegssyho a neyneprzemozitelniegssyho knizete pana pana Rudolfa drvheho Rzimskeho czisarze a krale Czeskeho, na temz zwonv ;witisknvt a slit gest. Tito osobý niezie poznamenani bilý sou przi progednani tohoto zwonv: slowutný pan Zykmund Turnowský, toho czasv prymas Prachaticzký, slowutný pan Girzik Petar. Tento gkross (tu vsazen peníz) dan gest na pamatkv do tohoto zwonau od slowutneho pana Tomasse Sseynohy toho czasu prymasa v Weseli. Slit tento zwon ode mne Jakuba Wolfarta a Thomasse syna meho w miestie Prachaticich letha Panie 1597.

Obr. 147. Veselí. Socha Piety.

Zvon ozdoben ráčky, mezi nimiž jest zapuštěno 5 mincí. Rozměry: 0·97 *m* průměr, 0·74 šikmá, 0·77 *m* kolmá výška; 0·20 *m* koruna.

5. Nejmenší zvon »Jan« přelit asi před 20 lety od A. Pernera v Budějovicích.

Krom toho nachází se tu umíráček a sanktus ve štítu kostela.

Vedle kobky na jižní straně, na starém hřbitově, náhrobek Karla Bejlovce od Em. Maxe z r. 1857.

V kapli u hřbitova z předešlého století, zvané Kalvarie, nalézá se v zemi náhrobní kámen s nápisem: DE CÆLIS REGVIES PRÆSENTI TEGMINE TECTIS (1759); dále jest zde: soška Pietà z 16. (?) stol. 1·10 *m* vysoká, antipendium plátěné malované, promoční these P. Malce s Ecce homo z r. 1757 a relikviáře s pracemi filigranskými.

Zajímavou budovou jest stará radnice s pěkně pracovanými železnými mřížemi v oknech. Shořevši r. 1579 obnovena byla r. 1604—5, při čemž malíř Jan za práci v domu radním 162 kop 35 gr. 3 d. si počítal. Podruhé shořela r. 1764; při opravě proměněno hlavní průčelí v smyslu barokním. Do té doby padá též vížka. V posledních letech pozměněny tři sedlové střechy v jedinou plechem krytou a prostřední průjezd zazděn. Průčelí zdobí znaky: císařský, městský, Rožmberský a Schwarzenberský.

V úzké uličce viděti na domě sgraffitové kvádry. — Na radnici dosud zachována jsou pečetidla z r. 1556, 1615 a 1637.

Zmínku zasluhuje též vedlejší dům záložny s zubatou cihlovou římsou a štítem, nehezky zakončeným cimbuřím a třemi vížkami z XVI. století. Též na něm znáti zbytky sgraffita.

Mlýn na Lužnici nese na jednom z čtyř barokních štítů letopočet 1613.

P. učitel Kolín má dva bronzové náramky Duchcovské, mlat z Týnice nad Sázavou a několik tesných zbraní z dob krále Friedricha II. a císařovny Marie Terezie, ve Veselí vykopané. R. 1898 vykopán bavorský peníz z r. 1621.

Obr. 148. Veselí. Pečetidlo z r. 1556.

Obr. 149. Veseli. Pečetidlo z r. 1637.

Obr. 150. Veselí. Pečetidlo z r. 1615.

Zalší.

Trajer 140; Domečka 58.

Ze starého ZÁMEČKU zbyla pouze renais. KAPLE SV. VÁCLAVA z 16. věku o jednom poli a s presbytářem částečně súženým; celá vnitřní délka kaple obnáší 5·40 *m*, šířka 2·95. V čele má goticky sklenutá okna bez kružeb a na patce klenby letopočet 1640. Na venkovních stěnách dosud viděti zbytky sgraffita, kvádrování. Malý dřevěný oltářík sv. Václava ozdoben jest znaky Vratislavským a Kinským. Křtitelnice dřevěná s cínovým víkem pochází z 18. století.

Kolmo na osu kaple, tedy směrem k severu, přistaven ke kapli a zámečku kostelík Navštívení Panny Marie z r. 1724 hrabětem Václavem Ignácem Vratislavem, kterýž zde zřídil administratora. Nad vchodem do kostela spatřuje se allianční znak Vratislavsko-Waldštejnský. Kostelík sestává z podélné lodě, ve světlosti 13·85 *m* dlouhé, 6·40 *m* široké, a z čtyřhranného presbytáře, 6·50 *m* dlouhého, 4·90 *m* širokého; oba mají stropy rákosové. Jednoduchá barokní architektura vnitřní, souladné sestavení oltářů s pěkně řezanými, z části zlacenými a barevnými baldachýny činí příjemný, jednotný dojem.

Obr. 151. Zalší. Vnitřek kostela.

Hlavní oltář s obrazem Panny Marie pod baldachínem drženým dvěma anděly, sochami sv. Jana Nep. a sv. Valburgy, poboční oltář sv. Kříže s baldachínem a anděly, kazatelna se soškami čtyř evangelistů, starého a nového zákona, vše jest v slohu barokním dovedně řezáno, polychromováno a zlaceno.

Z inventáře zasluhuje zmínku: stříbrná pozlacená monstrance s pěkně tepanou nohou s odznaky umučení Páně a paprsky, 0·47 *m* vys., jest dle značky práce Augspurská; stříbrný, pozlacený kalich práce tepané, ve třech kartuších na kupě spatřuje se poprsí sv. Antonína, sv. Václava a sv. Štěpána, na noze: sv. Ludmily a Apolonie, s nápisem: Ecclesiae Hornensi 1743; na vnitřním okraji nohy vyryt další nápis: Ex legato a. r. p. Antonii PÆAHN administratoris Zalsensis, 24·5 *cm* vys. Loďka rokoková z mědě z doby vystavění kostela.

V sanktusu nad vítězným pasem, v novější době obnoveným, nacházejí se tři zvony: 1. Největší má 0·71 *m* v prům., 0·53 *m* kolmé, 0·56 *m* šikmé výšky a pochází od Pernera v Č. Budějovicích z r. 1886.

2. Prostřední s obrazy sv. Václava a sv. Vojtěcha má nápis: Anna Kühner 1803 a rozměry: 0·54 *m* průměr, 0·39 *m* šikmou, 0·485 *m* kolmou výšku i s korunou.

3. Nejmenší s obrazy sv. Jana Nep. a sv. Anny má tentýž nápis: Anna Kühner 1803 a měří: 0·42 *m* průměru, 0·38 *m* šikmé a 0·315 *m* kolmé výšky.

Kostelík obrácen k severu.

Nový ZÁMEČEK, současně s kostelíkem postavený, jest jednoduché stavení o jednom patře s malým, avšak slušným schodištěm v kopuli sklenutým. Chovají se tu tři lité železné zvony z Jince s letopočtem: 1749 FCW

V prvním poschodí poblíže stojící fary jest pěkný záklopní strop, malovaný r. 1726: na bílé půdě květy a ovoce šedé, červené a žluté barvy.

Blíže Zalší nalezen byl palstav, který byl darován českému museum.

Žíšov.

R. 1719 našel rolník 4 libry starých peněz stříbrných.

SEZNAM MÍST.

SEZNAM UMĚLCŮ.

DOSLOV.

Podepsané redakci dostává se při provádění Soupisu památek na všech stranách velmi vydatné podpory. Kromě laskavé ochoty a podpory mravní, o které páni autoři při jednotlivých svazcích příslušným způsobem vděčné své uznání projevili, dlužno ještě zvláště vytknouti, že Archaeologické kommisi dány byly k disposici mnohé cenné fotografie a výkresy. V ohledu tomto připomenouti dlužno zejména Kuratorium umělecko-průmyslového Musea obchodní a živnostenské komory v Praze, kteréž velmi ochotně k tomu svolilo, aby Archaeologická komise použiti mohla výborných fotografií z retrospektivní výstavy a illustrací z publikace »Výběr umělecko-průmyslových předmětů z retrospektivní výstavy všeobecné zemské jubilejní výstavy v Praze 1891«. Laskavého tohoto svolení použito již při Soupise památek okresu Sedlčanského a Rokycanského, hojnější měrou při Soupise okresu Budějovického a ve svazku o Třeboňsku jednajícím provedeny přílohy: Třeboň, Tabulový obraz Madonny z XV. stol. a Ukřižování Krista z missálu Slověnického — podle fotografií ze sbírek Umělecko-průmyslového Musea obchodní a živnostenské komory v Praze.

Slavnému kuratoriu Umělecko-průmyslového Musea a ostatním šlechetným dárcům buďte za to vzdány díky nejvřelejší.

V PRAZE dne 15. července 1900.

Redakce.

